జనవరి 2004 Rs. 10 /-

చందమామ

నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు

PARLE

గోలీ మస్త్ బోలీ

mango bite

మీనోట్లో ఓ మాంగో బైట్ పెట్టుకోండి.
అప్పుడు మాంగో బైట్ భాష మాట్లాడండి.

everest/2003/PP/32 tl

Visit: www.parleproducts.com

చందమామ

సంపుటి 110 జనవరి 2004 సంచిక: 1

ఈ నెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో...

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy $2
Annual subscription $20
Remittances in favour of Chandmama India Ltd.
to
Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097
E-mail :
subscription@chandamama.org

చందా

ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా అన్నిదేశాలకు పన్నెండు సంచికలు రూ: **900**
ఇండియాలో బుక్‌పోస్ట్ ద్వారా రూ.**120**లు
చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్టు ద్వారాగానీ, మనిఆర్డర్ ద్వారాగానీ 'చందమామ ఇండియా లిమిటెడ్' పేరిట పంపండి.

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

సంరక్షించుకుందాం!

ప్రాణం చాలా విలువైనది. ప్రాణం అంటే మనిషి ప్రాణమే కాదు. జంతుజాలానికీ, పక్షులకూ, చెట్టుచేమలకూ ప్రాణం ఉంది కదా. అవన్నీ బతకడానికే పుట్టాయి. అయితే, మనిషి తన ఆనందం కోసమో, అవసరం కొద్దో వాటి అంతం చూస్తున్నాడు. అందుకే జంతువులను అనవసరంగా చంపకూడదనీ, ప్రకృతి సంపదలను నాశనపరచకూడదనీ తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకుంటున్నాం.

చెట్టుచేమలు, జంతువులు, పక్షులు ప్రకృతి ప్రసాదించిన సంపదలు. వీటితో పాటు మనిషి సృష్టించిన మరికొన్ని సంపదలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని కూడా సంరక్షించుకోవలసిన అవసరం మనకెంతైనా ఉంది. అవే స్మారక భవనాలూ, పురాతన కట్టడాలూ. అవి మన సంస్కృతికి ప్రతిబింబాలు. మానవుడి అద్భుతమైన ఊహాశక్తికీ, భావనాపటిమకూ, జీవితం పట్ల ఆసక్తికీ, పట్టుదలకూ, కృషికీ ప్రత్యక్ష నిదర్శనాలు!

మనదేశాన్ని ఒకప్పుడు పరాయి దేశస్థులు పరిపాలించారు. అయినా, వారు మన సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని ఎంతగానో గౌరవించారు. అన్ని స్మారక భవనాలనూ, ప్రాచీన కట్టడాలనూ సంరక్షించాలని వంద సంవత్సరాల క్రితం, అంటే - 1904లో ఒక చట్టం చేశారు. స్వాతంత్ర్యానంతరం ప్రభుత్వమూ, కొన్ని సంస్థలూ తీసుకున్న చర్యలూ, చేసిన కృషి ఫలితంగా ఈ భవనాలు చాలావరకు ముందు తరాల వారికోసం సక్రమంగా సంరక్షించబడుతున్నాయి. మన జాతి వారసత్వానికి సంకేతాలుగా, సాక్ష్యాలుగా ఉంటున్న వీటిని సంరక్షించుకుందాం. ఈ లీపు సంవత్సరంలో లభిస్తున్న అదనపు రోజును ఈ సందేశాన్ని పదిమందికీ తెలియజేయడానికి ఉపయోగించుకుందాం!

పాఠకులందరికీ నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాం.

సంపాదకుడు : **విశ్వం**

పువ్వు పుట్టగానే...

పుస్తకం ఇచ్చిన స్ఫూర్తి!

పుస్తకాలు మానసిక వికాసానికి దోహదం చేసి విజ్ఞాన వినోదాలను అందిస్తాయి. చిన్నప్పుడు చదివిన కొన్ని పుస్తకాలు ఎంతో స్ఫూర్తినిచ్చి కొందరిని జీవితాంతం ప్రభావితం చేస్తూ ఉంటాయి. అలా బాల్యంలో ఒక మహనీయుడి జీవిత చరిత్రను చదివి స్ఫూర్తిని పొంది, పెరిగి పెద్దయ్యాక గొప్ప పనులు చేసి, గొప్ప నాయకుడిగా ప్రపంచ ప్రసిద్ధి గాంచిన గొప్ప వ్యక్తి బాల్యంలో జరిగిన ఒక సంఘటన గురించి ఇప్పుడు తెలుసుకుందాం.

ఆ కుర్రవాడికి చదవటం అంటే చాలా ఇష్టం. ఎప్పుడూ ఏదైనా చదవాలని ఆరాటపడేవాడు. ''మనిషి బానిసత్వం 'పాపం' కానప్పుడు, ఈ ప్రపంచంలో పాపం అన్నది మరేదీ లేదు,'' అనే వాక్యంతో ప్రారంభమయ్యే జార్జ్ వాషింగ్టన్ జీవిత చరిత్రను తొలిసారిగా చదివినప్పుడు అతడు పులకించిపోయాడు. ఆ పుస్తకాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ చదివేవాడు. దానిని ప్రాణప్రదంగా చూసుకునేవాడు.

ఒక రోజు అతడు బడి నుంచి ఇంటికి వచ్చాడు. తండ్రి నిద్రపోతున్నాడు. ఆ దృశ్యం చూసి ఉలిక్కిపడ్డాడు. ఎందుకో తెలుసా? తాను ప్రాణప్రదంగా చూసుకుంటున్న ఆ పుస్తకాన్ని తల దిండుగా ఉంచుకుని తన తండ్రి హాయిగా నిద్రపోతున్నాడు!

కుర్రవాడు ఒక్క నిమిషం ఆలోచించాడు. తండ్రికి నిద్రాభంగం కలగకుండా, జాగ్రత్తగా పుస్తకాన్ని తీసి, ఆయన తలకింద తన తొడను ఉంచి, అలాగే కదలా మెదలక ఉండిపోయాడు. తండ్రి నిద్రలేచి కొడుకు తొడమీద తన తల ఉంచి నిద్రపోవడం గ్రహించి ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఆ తరవాత జరిగిన సంగతి అడిగి తెలుసుకుని, కొడుకు వివరణ విని పొంగిపోయాడు. వయసుకు మించిన తెలివితేటలు చూపిస్తున్న తన బిడ్డను చూసి, అతన్ని ఆప్యాయంగా దగ్గరికి తీసుకుని, ''నాయనా! నువ్వు పెరిగి పెద్దవాడివయ్యాక, గొప్పగొప్ప కార్యాలు సాధించగలవు. మన దేశంలో ఉన్న బానిసత్వాన్ని నిర్మూలించగలవు'' అన్నాడు.

ఆ తండ్రి మాటలు అక్షరాలా నిజమయ్యాయి. బిడ్డ పెరిగి పెద్దవాడై అచంచలమైన పట్టుదలతో, నిర్విరామ కృషితో ఒక్కొక్క మెట్టుగా ఎదిగి, ఎన్నో విజయాలు సాధించాడు. అమెరికాకు అధ్యక్షుడై బానిసత్వాన్ని నిర్మూలిస్తూ చట్టం చేశాడు. మానవత్వం పరిమళించిన ఆ మహనీయుడు - అమరుడు, మానవజాతి చరిత్రలో సుస్థిరమైనస్థానం ఏర్పరచుకున్న అమెరికా అధ్యక్షుడు అబ్రహాం లింకన్!

స్వార్థపరుడి పెత్తనం

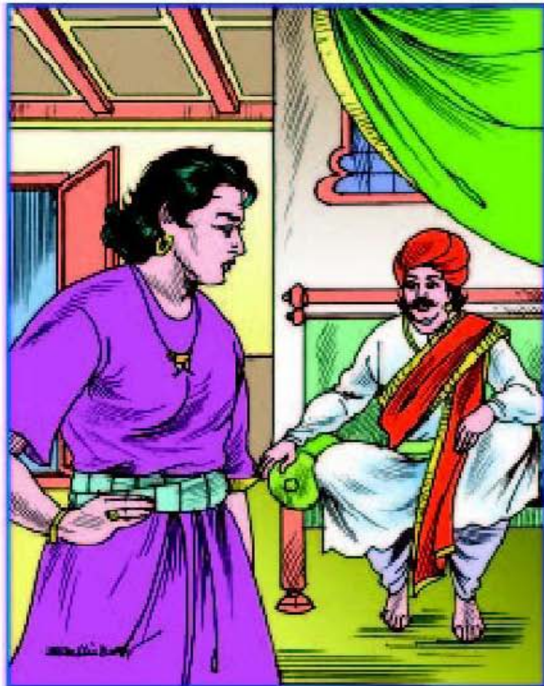
సీతవ్మకు తాను ధనవంతు రాలినన్న అహం ఎక్కువ. ఆ అహంకారంతోనే ఆమె, వ్యాపారంలో నష్టిపోయి ఆర్థికంగా చితికిపోయి న ఆడబడు చు కుటు ంబాన్ని చిన్నచూ పిూ చూ స్తూ వచ్చింది. ఆడబడు చు ది పోర గ్రా రు. ఆమె భర్త పోయి, ఒక్కగానొక్క కూతురుతో దిగాలు పిడు తు న్న పిరిస్థితిలో కూడా, ఆమెపట్ల కించిత్తూ జాలి చూ పించక, తిరిగి తన గ్రావూ నికి వచ్చేసింది.

అయితే, ఆ తర్వాత కొద్ది నెలలకే తల్లి కూడా పోయి దిక్కులేనిదానిలా మి గిలిన ఆడబడు చు కూతు రు పిదహారేళ్ళ అరు ణ బాధ్యత, సీతమ్మకు తప్పనిసరైంది. పోయిన ఆడబడు చు కు జరగవలసిన కర్మకాండ అంతా ము గియు గానే, ఆ వె తిరిగి త న గ్రావూ నికి ప్రియూ ణం కట్టింది. ఆ సివు యం లో ఊరి పేద్దలిద్దరు ము గ్గురు, ఆమెతో, "ఇదిగో, సీతమ్మగారూ! నీ మేన కోడలు అరుణను ఒక్కర్తెనూ వదిలేసి పోతావేమో! అంతపని మాత్రం చెయ్యకు. ఎంత లేదన్నా వే నత్తవి. పిల్లను ఇంటి కోడల్ని చేసు కోలేకపోతేపోయూ మాతీసు కు పోయి దగ్గర ఉంచు కుని, కలో గంజో పొయ్యి," అని మొహం మీదే చెప్పడంతో, ఇక చేసేది లేక - పోనీ ఇంటిచాకిరీకైనా పినికొస్తుందిలే అని సిరిపేట్టుకుని, అయి ష్టింగానే అరు ణను తన ఇంటికి తీసు కు వచ్చింది.

తను ఇంట చేరిన వు రు నాడే వే నత్త, పినివు నిషిని వూ నిపించింది. ఆ ´ణం న ంచీ, ఇంటెడు చాకిరీ తన నెత్తిన రుద్దేసరికి అరుణ మనసులో చిన్నబుచ్చుకున్నా, వెంటనే సర్దుకుని ఇంటెడు పనీ చెయ్యడానికి అలవాటు పిడింది.

ఇంట్లో ఉ ండేది ము త్తం ఐ దు గు రు. సీతమ్మ, ఆమె ఒక్కగానొక్క కొడుకు సూ ర్యంతో పాటు ెసతవ్మకు సి ్వయూ నా అన్నగారైన పద్మనాభం, ఆయన ఇద్దరు కూతు ళ్ళు. వాళ్ళల్లో పేద్ద కూతు రు వూ లతి, సూ ర్యానికి కాబోయే పేళ్ళావు ని

"శ్రీ లలిత"

గ్రామమంతా చెప్పుకుంటారు. సూర్యం మంచివాడు, తెలివైన వాడిలా కనిపిస్తాడు. ఐతే, ఇంటి వ్యవహారాలేవీ సూర్యం మాట మీద జరగవు. మొత్తం పెత్తనమంతా పద్మనాభానిదే. ఆయనే, పొలాల్లో ఎక్కడ, ఎప్పుడు ఏ పంట వెయ్యాలి, ఏ ధరకు ఎవరికి అమ్మాలి అన్న విషయాలన్నీ నిర్ణయిస్తాడు. రైతులూ, వ్యాపారులూ అందరూ ఆయనతోనే మాట్లాడతారు.

ఇక ఇంటి అలంకరణ దగ్గర్నించీ, పండగలకు పబ్బాలకు చేసే పిండివంటల వరకూ పెత్తనమంతా మాలతిది.

"మీ మామయ్య పెళ్ళైనప్పటినుంచీ, మా అన్నయ్యే మాకు అన్నీ చూసి పెడుతున్నాడు. ఇక మాలతి లేకపోతే మాకు ఒక్కపూట కూడా గడవదు," అంటూ అరుణ దగ్గర సగర్వంగా మాట్లాడేది సెతమ్మ.

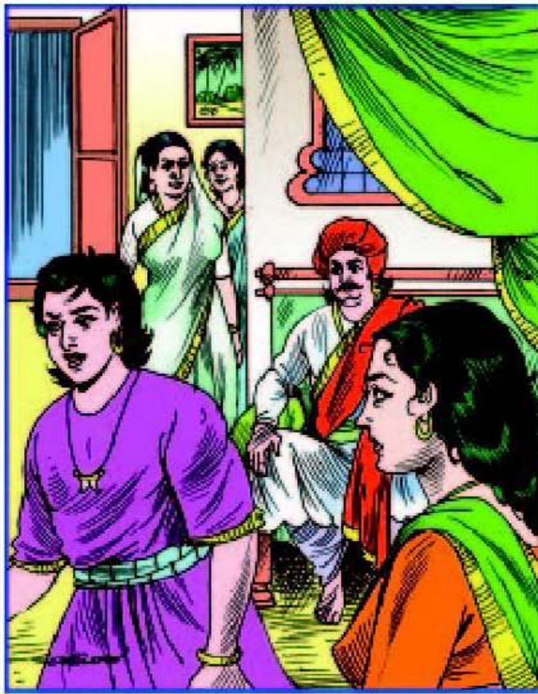
ఒకరోజు సూర్యం, పద్మనాభంతో, "ఈసారి వరి ఎక్కువగా వెయ్యవద్దు, మామయ్యా! మొన్నటి పంటలో వరి దిగుబడే ఎక్కువగా ఉండి, పప్పుధాన్యాలకు కొరతగా ఉందని పట్నం నుంచి వచ్చిన, నా మిత్రుడొకడు చెప్పాడు. అందుచేత పప్పుధాన్యాలు ఎక్కువగా పండిస్తే, మనకు మంచి లాభాలు వస్తాయి!" అని అనడం, ఆ పక్క వరండాలో కూర్చుని కుదుళ్ళు విప్పుతున్న అరుణ చెవినపడింది.

ఆ మరుక్షణం, పద్మనాభం కసురుతున్నట్టుగా, "అదే బుద్ధిలేనితనం! అందరూ నీలాగే ఆలోచించి పప్పుధాన్యాలే వేస్తే, మనకొచ్చే లాభం సున్నా! అంచేత వరే వేద్దాం," అన్నాడు.

"కానీ, ఈ చుట్టుపక్కల చాలా పొలాలు వరికి మాత్రమే అనుకూలమైనవి, మామయ్యా! మనలా వరి, పప్పుధాన్యాలు రెండూ చక్కగా పండే శ్రేష్ఠమైన భూములు ఉన్నవాళ్ళు చాలా తక్కువ. అందువల్ల, చాలా మంది వరే వేస్తారు," అన్నాడు సూర్యం.

"అదిగో, మళ్ళీ తెలివి తక్కువగా మాట్లాడుతున్నావు. పట్నం నుంచి ఎరువులు కొనుక్కొచ్చి, రాతి నేలలో కూడా బంగారం పండించేస్తున్నారు, మన గ్రామం వాళ్ళు. అంచేత మనం కొరివితో తల గోక్కోకుండా వరే వేద్దాం, సరా!" అన్నాడు పద్మనాభం.

"అదేం లేదు, మామయ్యా!" అంటూ సూర్యం ఏదో చెప్పబోయేంతలో, అక్కడే ఉన్న సెతమ్మ కల్పించుకుని, "ఒరే! మామయ్య పెద్దవాడు. అనుభవంతో చెబు

తూ ంటే, కాదంటూ ఒకటే వాదిస్తావే
వి త్రా? అలాగే, అన్నయ్యా, వారే వేద్దాంలే.
వాడు చిన్నవాడు , ఏవీ తెలియు ని తసం.
వాడి వూ టలు పేద్దగా పిట్టించు కోకు,''
అన్నది.

ఆ వూ టలు వింటూనే అప్రియు త్నంగా
సూ ర్యంకేసీ చూ సీన అర్రు ణకు, అతడు
మొహం చిన్నబు చ్చుకోవటం, పిద్మనాభం
పేద్దకూతు రు వూ లతి చిన్నగా నవ్వడం
కనిపీంచాల్రు .

''ఇప్పిటి పిరిస్థితు ల్లో నాకు విలు వ
లేదు . కానీ ఇంటి యు జవూ ని అల్రు ఉండీ
కూడా బాపకు విలు వ లేదు . నాకంటే అతడి
పిరిస్థితి వు రీ అన్యాయు ం!'' అను కుని జాలి
పిడింది అర్రు ణ.

ఆ తర్వాత నెల రోజులకు దేవీ నవ
రాత్రు లు సిపీ పీంచాల్రు . గ్రాపు పేద్దలు
తొవ్మిదీ రోజులూ తొవ్మిదీ కార్యక్రవూ ల్ని,
తలొకటీ చొప్పున ఏర్పాటు చెయ్యటం, ఆ
గ్రావు ం ఆనవాల్రు తీ.

భోజనాలయ్యా క ఇ ంట్లో అ ందరూ
తీరిగ్గా కూర్చుని వుణ్న సివు యు ంలో పిద్మ
నాభం, ''ఎప్పిుడూ వు నకు అలవాటు గా
వచ్చి హిరికథ చెప్పే భాగవతారుకు, ఒంట్లో
బాగాలేదట! రాలేనని కబు రు పింపీం
చాడు . వు రొక భాగవతార్రు కు కబు రు
చేస్తున్నాను ,'' అన్నాడు .

సూ ర్యం ఉత్సాహింగా, ''అలా అల్రు తే
హిరికథ వ ద్దు , వూ వు య్యా ! పేద్ద రైతు
రావు య్య ఎటూ హి రికథే పేట్టిస్తాడు .
నటరాజ నాటక సివు తి వాళ్ళ్ళ నాకు
తెలు సు . వాళ్ళచేత వు హిషాసు ర వు ర్దనం
నాటకం వేల్రు ద్దాం. గ్రావు ంలోని వాళ్ళకు కొత్త
కాలోపేం, వు నకు వు ంచిాబుర్రు !'' అన్నారు .

పిద్మనాభం వెంటనే, ''నీకు తెలివిగా
ఆలోచించటం ఎప్పిటికొస్తుందో, నాకు
తెలియు డం లేదు రా! ఖర్చు వూ ట అలా
ఉంచి, దేవీ నవరాత్రు ల్లో నాటకాలూ అవీ
ఏమిటని, ఎవరైనా అన్నారంటే, ఉన్న పరువు
కూడా పోతు ంది,'' అన్నాడు .

ఇలా అల్రు నదానికీ కానిదానికీ వే న
ల్లుడి మీద, పద్మనాభం పెత్తనం చెలా
ల్రు ంచటం అర్రు ణకు చాలా కోపం తెప్పిం
చింది.

అల్రు తే, ఈ సింఘటన జరిగిన వారం
రోజులకు, విచిత్రంగా నటరాజ నాటక
సమితికి చెందిన ఒక వ్యక్తి వచ్చి, గ్రామం
లోని పెద్దలను కలుసుకుని, తానెవరైనదీ
చెప్పి, నవరాత్రులను మహిషాసు ర వు ర్దనం

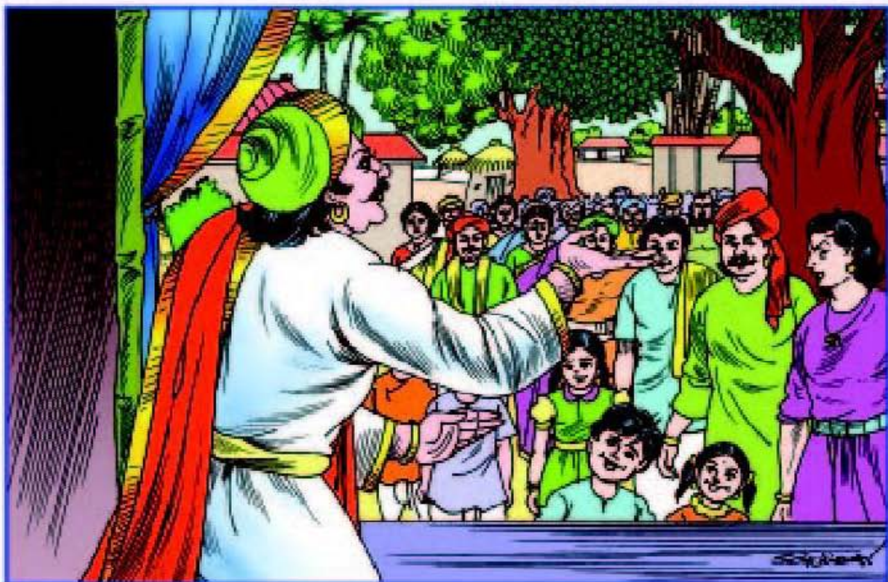
నాటకం ఇక్కడ ఉచితంగా ప్రదర్శిస్తావు ని మొక్కుకున్నాం, అందుకు అనుమతించ వలసిందిగా కోరాడు. తవు కు కొత్త కాల ేపిం దొర్ర కుత్రు ందని సింతోషిస్తూ అంధు కు పెద్దలు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదం తెలిపారు.

తన వూ ట నెగ్గకపోయినా, తన కోరిక నెరవేరుతున్నందుకు, సూర్యం చాలా సింతోషించాడు.

పాడ్యవి నాడు ప్రదర్శింపి బడిన, ఆ నాటకం, చిన్నాపెద్దా తేడా లేకుండా, గ్రావు స్థి లందర్నీ విశేషింగా ఆకట్టు కున్నది.

తవు కు లభించిన ఆ అశేషి ఆదర ణకు, నాటక సివ్రి తి అధ్యప త్ర పిరవూ నందభరితుడై వేదిక మీద నిలబడి, "మా నాటకం వీ అందరికీ నచ్చినందు కు చాలా క తజ్ఞులం. వే వు మొక్కుకోవడం, ఉచిత ప్రదర్శనా - అదంతా నిజం కాధు. ఇంధు కు బాలాత్రిపురసి ందరీదేవితో పాటు వీ రూ వు వృ ల్ని ేవి ంచాలి. నాలు గు రోజుల క్రితం ఒక య్ను వకుడు, వూ దగ్గరకు వచ్చి, ఇక్కడ నాటకం ప్రదర్శించేంధు కు వే వు డిగిన డబ్బు ఇచ్చాడు. కానీ, కారణం తెలియ్య ధు, తనూర్య గు ప్తింగా ఉంచమని చెప్పాడు. అయినప్పటికీ, మా ప్రదర్శనకు వీ రిచ్చిన ప్రశంసిల్లో ఆయ్య నది వు ఖ్య భాగం. అంధు కని ఆయ్య నూర్య చెప్పక తప్పదు; సూర్యంగారు," అంటూ వు గించాడు.

ఊహించని విధంగా, నాటక సివ్రి తి అధ్యప త్ర తన పేరు చెప్పడంతో సూర్యం తెల్లబోయ్యి, ఏం జరిగి ఉంటు ందా అని ఆలో చిస్తూ, ఇంటికి బయ్య లు దేరబోతు ండగా, గ్రావు స్థి లంతా అతణ్ణి చు ట్టు వు ట్టి, "సూ ర్యం, ఏవో అన్న కున్నాంగానీ, న వ్యా

మహా గట్టివాడివయ్యా! ఇంత కాలంగా నువ్వు మేనమామ చాటు బిడ్డవనుకుంటున్నాం. కానీ, నువ్వు మంచి వ్యవహారకర్తవే'' అంటూ ప్రశంసించారు.

ఆ మర్నాడు అరుణ, సూర్యాన్ని ఒంటరిగా కలుసుకుని, ''ఈ జరిగినదానికి నువ్వు చాలా ఆశ్చర్యపడి ఉంటావుబావా, అవునా? నేను తెర వెనక ఉండి, ఈ కథంతా నడిపినందుకు ఏమీ అనుకోకు. మా గ్రామాధికారి, మాకు చాలా దగ్గరి చుట్టం. మా అమ్మ పోతూ, నాకోసం ఒక చిన్న మొత్తం ఆయన దగ్గర ఉంచింది. మన పాలికాపు నారాయణకు సంగతి సందర్భాలన్నీ చెప్పి, ఆయనకు కబురు పంపాను. ఆయన, ఈ పనికి నేనే నా డబ్బు ఖర్చు పెట్టగలను. అరుణ నాకు పరాయిదేం కాదు! అని, నారాయణకు చెప్పి, ఈ ఏర్పాటంతా చేశాడు. సూర్యం పేరుతో నాటకాలవాళ్ళ వద్దకు వెళ్లినవాడు, ఆయన కడగొట్టు కొడుకు! నీ అంతట నువ్వుగా, నీ మేనమామ పద్మనాభానికి ఎదురు తిరిగే పరిస్థితి లేదనిపించి, నేను స్వతంత్రించాను. ఇప్పటికైనా కాస్త చురుకుదనంతో నువ్వు స్వయం నిర్ణయాలు తీసుకుంటూ, ఆ స్వార్థపరుడి పెత్తనం నుంచి బయట పడటం గురించి ఆలోచించు,'' అని చెప్పింది.

అరుణ మాటలకు సూర్యం నవ్వుతూ, ''అరుణా! ఈ దేవీ నవరాత్రుల్లో చేసింది, మరొక తరహా మహిషాసుర మర్దనం. నువ్వు నన్ను విముక్తుణ్ణి చేశావు. ఈ క్షణం నుంచీ ఇల్లూ, పొలాల విషయంలో ప్రతి నిర్ణయం నాదే! దానితో పాటు మరొక ముఖ్య నిర్ణయం కూడా తీసుకున్నాను,'' అన్నాడు.

''ఏమిటా ముఖ్య నిర్ణయం, బావా!'' అంటూ అరుణ ఆశ్చర్యపోతూ ప్రశ్నించింది.

''మరేం లేదు, నిన్ను జీవితాంతం, నా మంత్రిగా నియమించుకుని, నీ సలహా సంప్రదింపులతో జీవించాలన్నది!'' అన్నాడు సూర్యం.

మంచి భార్య, భర్తకు సలహాలివ్వడంలో మంత్రిలా నడుచుకుంటుందన్న పెద్దల మాటలు తెలిసిన అరుణ, అతడి మాటల్లోని అంతరార్థం గ్రహించి, చిరునవ్వుతో తల వంచుకున్నది.

భల్లూక మాంత్రికుడు

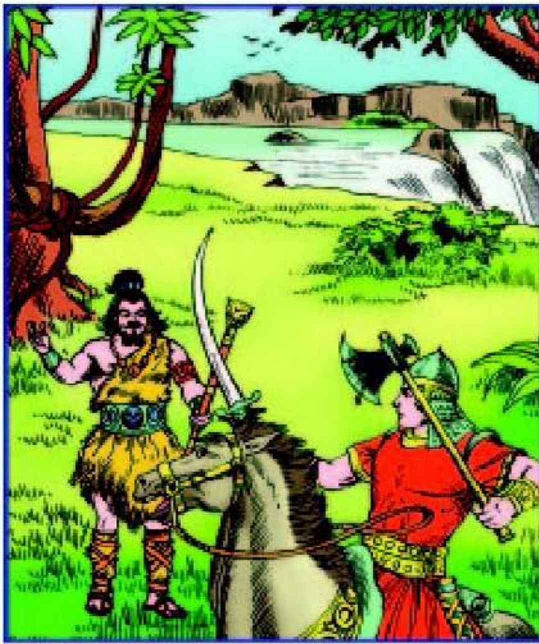
3

[అరణ్యగ్రామాల్లోని ప్రజలకు బందిపోట్ల బాధ లేకుండా చేసిన కాళీవర్మను, పొరుగు రాజుకు భయపడి, జితకేతరాజు మరణశిక్ష విధించాడు. దిరిసెన తోటలో శిరచ్ఛేద సమయంలో, ఎముబోతుపై వచ్చిన తలారి నుంచి గండ్రగొడ్డలిని లాక్కుని కాళీవర్మ, ఆశ్వికనాయకుడి తల నరికాడు. ఆ మరుక్షణం జై ఆదిభల్లూకా! అన్న పెద్ద కేక వినిపించింది. తరవాత– 1]

ఆదిభల్లూకా, అన్న కేక వింటూనే ఆశ్వికులందరూ ఆ ధ్వని వచ్చినవైపుకు చూశారు. కాళీవర్మ గుర్రం పై నుంచి కిందికి దూకి, తాను లోగడ అశ్వికుల నాయకుడికి ఇచ్చిన కత్తిని తీసుకుని, ఒరలో పెట్టుకున్నాడు. అంతలో కొండమరియు పైనుంచి ధుముకుతున్న జలపాతం దగ్గిర, ఒక ఆజానుబాహుడైన వ్యక్తి కనిపించాడు.

''ఇతడెవరో మాంత్రికుడై వుండాలి!'' అనుకుంటూ కాళీవర్మ, తానక్కడి నుంచి పారిపోయేందుకు ప్రయత్నిస్తే, ఆశ్వికులు దారినడ్డగించగలరేమో అని, వాళ్ళ ముఖాల కేసి పరీక్షగా చూశాడు. ఆశ్వికుల్లో ఎవరిదృష్టి అతడిమీద లేదు. అందరూ జలపాతం వెనక నుంచి, హఠాత్తుగా బయటికి వచ్చిన వ్యక్తి కేసీ భయాశ్చర్యాలతో చూస్తున్నారు.

ఇప్పుడు జలపాతం దాటుతూనుంచి కేక పెట్టినవాడు, దాని ముందున్న నీటిపాయను దాటి, ఒడ్డుపైకి వచ్చాడు. మనిషి మంచి బలశాలిలా ఉన్నాడు; చేతిలో దృఢమైన దండం వున్నది; దాని పిడిపైన ఒకే వజ్రంలో మలిచిన ఎలుగుబంటి తల మెరుస్తున్నది.

ఆ క్షణం వరకూ, ఆ ప్రదేశాన్నుంచి పారిపో
వాలని ఆత్రపడుతున్న కాళీవర్మ, తనకేసీ
వస్తున్న ఆ వింత దుస్తులు ధరించినవాణ్ణి
చూస్తూ కదలామెదలక వుండిపోయాడు.
అశ్వికులూ, ఎనుబోతు మీద వున్న తలారీ
భయకంపితులై చిన్నగా వణుకుతున్నారు.

ఎలుగ్గొడ్డు చర్మాలు ధరించినవాడు,
వాళ్ళను సమీపించి, "నేను సమయానికి ఆది
భల్లూకుడి పేరు స్మరించకపోతే, ఇక్కడ మరి
కొంత రక్తపాతం జరిగి వుండేదని, నాకు తెలుసు.
నా పేరు భల్లూకమాంత్రికుడు!" అన్నాడు.

ఒకటి రెండు క్షణాలు ఎవరూ మాట్లాడ
లేదు. కాళీవర్మ కుడిచేత్తో కత్తినీ, ఎడమ
చేత్తో తలారి నుంచి లాక్కున్న గండ్రగొడ్డ
లినీ పైకెత్తి పట్టుకుని, భల్లూక మాంత్రి
కుడితో, "అయ్యా, అడక్కుండానే తమ
పేరేమిటో సెలవిచ్చారు, బాగుంది! ఇక
ఇక్కడ, మీరన్నట్టు కొద్దిలో తప్పిన మరికొంత
రక్తపాతం మాట! ఇప్పుడు నా దారిని ఎవరైనా
అడ్డగిస్తే, మరికొన్ని కంఠాలు తెగ నేలపడ
నున్నవి," అంటూ గుర్రాన్ని అదిలించాడు.

"ధైర్యశాలివిరా, యువకా! ఒక్క క్షణం
ఆగు!" అని భల్లూకమాంత్రికుడు తన
మంత్రదండంతో, ఎనుబోతు మీద కదలా
మెదలక వున్న తలారిని చిన్నగా పొడిచి,
"ఒరే, ముసుగులో వున్న మనిషీ, ఈ దరి
సేనవన పిశాచానివా లేక రాజుగారి ప్రధాన
తలారివా?" అని అడిగాడు.

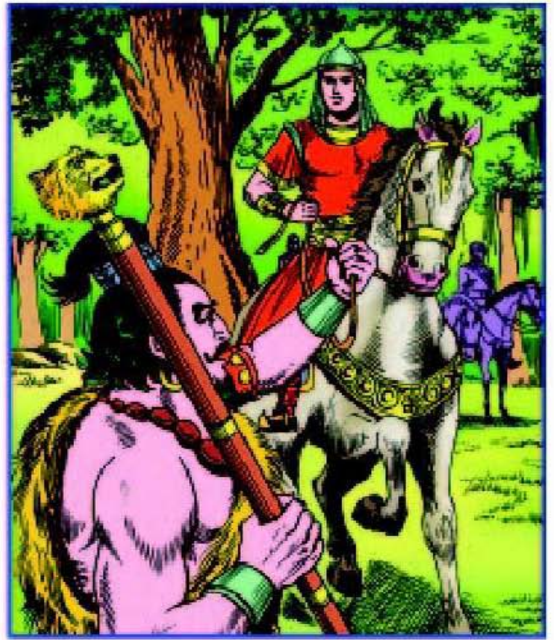
"అయ్యా, నేను ఏ పిశాచాన్ని కాదు;
ముమ్మాటికీ రాజుగారి ప్రధాన తలారినే.
అయిన శిక్ష వేసినవాళ్ళ తలలు నరకటం
నా పని," అన్నాడు తలారి.

"అలా అయితే, శిరచ్ఛేదశిక్ష తప్పించు
కోవటమే గాక, ఒక రాజసేవకుడి తల కూడా
నరికి పారిపోజూస్తున్న నిందితుణ్ణి నువ్వేం
చేయబోతున్నావు?" అన్నాడు భల్లూక
మాంత్రికుడు.

"అయ్యా, నేను నిరాయుధుణ్ణి! నా
గండ్రగొడ్డలిని నిందితుడైన ఈ కాళీవర్మ
బలప్రయోగంతో లాక్కున్నాడు," అన్నాడు
తలారి బొంగురుపోయిన గొంతుతో.

ఈ మాంత్రికుడెవడోగాని తన మీదికి
తలారినీ, అశ్వికుల్నీ ఉసికొల్పుతున్నాడని
గ్రహించిన కాళీవర్మ, గండ్రగొడ్డలిని తలారి
కేసి చాస్తూ, "ఒరే, ముసుగు పిశాచీ, ఇదిగో నీ
గొడ్డలి! నా దారిని అడ్డగించగలవేమో
చూడు!" అన్నాడు.

ఆ వెంటనే తలారి తన ముసుగు తీసి
దూరంగా విసిరివేస్తూ, తడబడే మాటల్తో,
"కాళీవర్మా, నువ్వు మహా శూరుడివి; దరిసేన

వన భైరవుడి సాక్షిగా చెబుతున్నాను. నా అహం కూడా దిగిపోయింది,'' అన్నాడు.

''అహంతోపాటు తాగిన మైకం కూడా దిగిపోవాలి, ఇక దారి తొలగు!'' అని, కాళీవర్మ, దూరంగా ఉన్న అశ్వికులతో, ''మీ మాటేమిటి? మీ నాయకుడికి పట్టిన దుర్గతి చూశారు గదా?'' అన్నాడు.

''శిరచ్ఛేద శిక్ష అమలు చేయవలసిన వాళ్ళలో ఒకరు చావగా, రెండవవాడు లొంగిపోయాడు. ఈ సంగతేదో రాజుగారికి చెబుతాం. దార్లు అడ్డగించి కత్తులు నరికించుకునేంత అమాయకులం కాదు, మేము!'' అన్నారు అశ్వికులు.

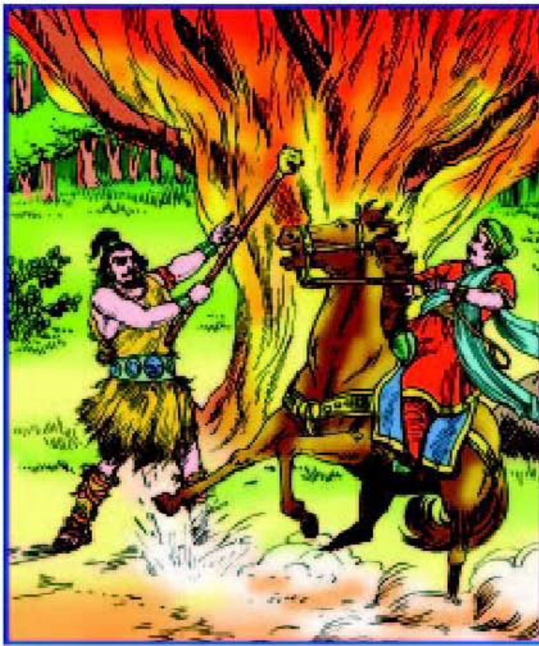
''బుద్ధిగల మాట చెప్పారు!'' అని కాళీవర్మ గుర్రాన్ని అదిలించి, అక్కడి నుంచి బయలుదేరబోయేంతలో, భల్లూక మాంత్రికుడు, ''భల్లూకపాదగురో! ఎట్టకేలకు మనకు కావలసిన జాతకుడు దొరికాడు,'' అంటూ ఒక్క కేకపెట్టి, కాళీవర్మ గుర్రపుకళ్ళెం పట్టుకుని, ''కాళీవర్మా! ఇక్కడ మహామంత్రవేత్త అయిన భల్లూకమాంత్రికుడు ఉన్న సంగతే నువ్వు మరిచినట్టున్నదే!'' అన్నాడు.

కాళీవర్మకు చిన్నప్పటినుంచీ మాంత్రికులన్నా, భూతవైద్యులన్నా, గణాచార్లన్నా ఏమాత్రం గౌరవభావం లేదు. అలాటి వారిని ఎంతమందినో లోగడ అతడు తను పుట్టి పెరిగిన గ్రామంలో, చుట్టుపక్కల ఉన్న గ్రామాల్లో చూసివున్నాడు.

భల్లూకమాంత్రికుడి మాటలు వింటూనే కాళీవర్మ, అతడేదో తనను చులకన చేసి మాట్లాడుతున్నాడని కోపం తెచ్చుకుని, ''అయ్యా, తమరు భల్లూకమాంత్రికుడా? వింటేనే భీతికొల్పేట్టుగా ఉంది. మీ గురించి ఇంతకుముందే మరొక భల్లూకుడు కూడా పలికారు; ఆయనెవరు?'' అన్నాడు.

కాళీవర్మ తనను ఇంత అపహాస్యం చేసి మాట్లాడినా భల్లూకమాంత్రికుడు కోపం తెచ్చుకోకపోగా, చిరునవ్వు నవ్వుతూ, ''నా గురుగారు భల్లూకపాదుడు, నా పేరు భల్లూకమాంత్రికుడు. ముందు ముందు జరగనున్న మహాద్భుతాలు చూసి, మహదానంద పడబోయే నువ్వు, మాటల్లో ఉన్న ఈ చిన్న పొలికను చూసి గజిబిజి పడిపోకు,'' అన్నాడు.

''ఇల్లొదిలి బయలుదేరిన తరవాత, ఇప్పటివరకూ ఎదురైన గజిబిజిల్తోనే మొహం మొత్తింది. ఇక త్వరగా మా గ్రామం చేరి, పొలంపనులు చేసుకుంటూ, ఉన్న దానితో తృప్తిపడతాను,'' అంటూ

కాళీవర్మ గండ్రగొడ్డలిని, తలారి కేసి విసిరి వేసి, గుర్రాన్ని గట్టిగా అదిలించాడు.

గుర్రం కదిలి, పదీ పన్నెండడుగులు నడిచి, ఇక దౌడు తీయబోయేంతలో వెనక నుంచి భల్లూకమాంత్రికుడు పెద్ద గొంతుతో, "కాళీవర్మా, ఆగు! నీకెదురుగా వస్తున్న వాళ్ళెవరో చూశావా?" అన్నాడు.

ఆ హెచ్చరిక వింటూనే కాళీవర్మ కొంచెం తల ఎత్తి ముందుకు చూశాడు. ఒక పెద్ద దిరిసెన చెట్టు వెనకనుంచి, ముగ్గురు అశ్వికులు వేగంగా వస్తున్నారు. వారిలో మధ్య ఉన్నవాడు పట్టుదుస్తులూ, పెద్ద తలపాగా ధరించి ఉన్నాడు. పక్కలనున్న వాళ్ళు కవచధారులు; వాళ్ళ చేతుల్లో కత్తులూ, భుజాల మీద తళతళ మెరుస్తున్న డాళ్ళూ ఉన్నవి.

వాళ్ళను చూస్తూనే కాళీవర్మ, గుర్రం కళ్ళాన్ని గట్టిగా వెనక్కు గుంజి ఆపాడు.

కవచధారులైన అశ్వికుల మధ్య పట్టు దుస్తుల్లోవున్నవాడు, చేయెత్తి కాళీవర్మను చూపిస్తూ తలారితో, "ఒరే, నగర ప్రధాన తలారీ! ఈ నిందితుడికి శిరచ్ఛేద శిక్ష విధించారు రాజుగారు. ఇంకా శిక్ష అమలు చేయలేదేం?" అన్నాడు కోపంగా.

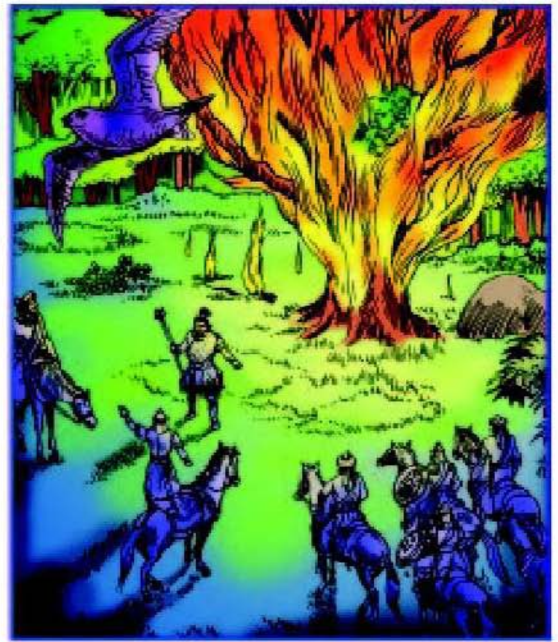
తలారి గడగడ వణికిపోతూ, ఎద్దుబోతు మీదినుంచి దిగి, ఏం జవాబివ్వాలా అని ఆలోచిస్తున్నంతలో భల్లూకమాంత్రికుడు, తలారిని ప్రశ్నించిన అతడిని సమీపించి, "నువ్వేగదా, జితకేతు రాజుకు ప్రధానామాత్యుడైన జీవగుప్తుడు?" అని ప్రశ్నించాడు.

రాజు పట్లగాని, తన పట్లగాని ఒక్క గౌరవవాచకం కూడా లేకుండా, అలా ప్రశ్నించిన వీడెవడో కపటబైరాగి అల్పు మాటాడనుకుని మంత్రి జీవగుప్తుడు కళ్ళెర్రచేసి, "ఎవడీ బైరాగి? ముందితణ్ణి ఇక్కడి నుంచి తన్ని తగలెయ్యండి," అన్నాడు.

ఆ ఆజ్ఞ వింటూనే మంత్రి పక్కన ఉన్న అశ్వికులు కత్తులు దూయబోయినవాళ్ళల్లా, భల్లూకమాంత్రికుడి మంత్రదండం కేసి చూసి, నివ్వెరపోయారు. గుర్రాలు పెద్దగా సకిలిస్తూ, వెనక్కు నాలుగడుగులు వేసినై.

ఏం జరిగిందో అర్థంకాని మంత్రి జీవగుప్తుడు, ఆశ్చర్యంగా తన అంగరక్షకులిద్దరికేసి చూసి, "ఏం జరిగింది? అలా వణికిపోతున్నారేం?" అని అడిగాడు.

"అయ్యా, మీకాదు, ఆ బైరాగి చేతిలోని మంత్రదండం పిడికి బిగించి ఉన్న ఎలుగుబంటి తల కేసి చూడండి! అది ఇంతకు ముందు నోరు తెరిచి, కోరలు చాచి, కళ్ళల్లో నిప్పురవ్వలు రేపింది," అన్నారు అశ్వికులు.

జీవగ్ర ష్టిత్రు , భల్లూకవూ ంత్రికుడి వు ంత్ర
దండమిూవెల్ఫు గ్ర తలాటం కేసీ పిరీ`గా
చూ సీ;ూళనగా నవ్వి, "ఏమోయ్, బైరాగీ!
నీ వూ ట తీరూ , చేష్టిలూ చూ స్తూ ంటే, పెద్ద
పొగరు బోతులావున్నావు. ఏమైనా టక్కుట
వూ రవిద్యలూ , ఇంద్రజాలం నేర్చినూడివా?"
అని అడిగాడ్రు .

వు ంత్రి ఇలా అనగానే భల్లూకవూ ంత్రి
కుడ్రు గ్ర ఢ్ల ర్రు వు తూ అతడి వు ఖం కేసీ
తీ`ఙంగా చూ సీ, "సిన్యాసీ వు దిరతే,
బైరాగి అవుతాడని సామెత; తొండముదిరి
ఊసరవెల్లి అయినట్టు! నేను సన్యాసినీ
కాన్రు , బైరాగినీ కాన్రు -- భల్లూకవూ ంత్రి
కుణ్ణి! జై ఆది భల్లూకా!" అంటూ ఒక
కేకపెట్టి, వు ంత్రదండంతో పిక్కనవున్న ఒక
ఎండిన చెట్టుబోదెను గట్టిగాకొట్టాడు.

మంత్రదండం దెబ్బకు చెట్టుబోదె
న్రు ంచి ఛటీవు ంటూ నిప్పి రవ్వలు లేచి,
మరుక్షణం చెట్టు భగభగమనే మంటలతో
నిల్రు వుూ కాలిపొసాగింది. వు ంత్రి జీవగ్ర ష్టిూ
డెక్కివున్న గుర్రం వెనక కాళ్ళమీద లేచి,
పేద్దగా నకిలిస్తూ దూ రంగా పరిగెత్తింది.

ఒకటి రెండు క్షణాలపాటు అక్కడవున్న
ఎవరి నోటా వూ ట పేగలలేద్రు . దూ రం న్రు ంచి
ఇదంతా గవు నిస్తున్న కాళీవర్మ, గ్ర ర్రాన్ని
అదిలించి భల్లూకవూ ంత్రికుడి దగ్గరకు
వచ్చి, గ్ర ర్రం దిగి, "ఆ హా, న్రు వ్వూవూ వ్రూ ల్రు
వూ య్రు లవూ రి ఐ ంద్రజాలికుడివి క ాద్రు ;
వ్రు హావు ంత్రవేత్తమ్రూక `పిటీ, ఎ ప్ఫ ష్టిత్రూ
అయ్రు న ఈ జితకేతరాజు వు ంత్రిని హి డ
లెత్తించినట్టే, ఇతడి ప్రిభు వు్రూ , నీ వు ంత్ర
శక్తితో భయ్రు కంపీత్రు ణ్ణి చేసీ, కాస్తి బు ద్ధిగా
రాజ్యపాలన చేుట్ట ఎంద్రు కు చేయ్రు
కూడద్రు ?" అన్నాడ్రు .

"భళీ, న ప్ర వ్వూ ధ ార్యశాలివే క ాద్రు ;
బు ద్ధిశాలివి కూడారా, య్రు వకా! నా వ్రు న్సు లో
వున్నదానిని, ఇట్టే పిసీకట్టేశావ్రు" అని
భల్లూకమాంత్రికుడు, కాళీవర్మను మెచ్చు
కుని, వు ంత్రి జీవగ్ర ష్టిూతో, "వు ంత్రీ, నాశక్తి
ఎలాంటిదో చూ శావ్రుగదా! ఇక ఇప్పుడిక్కడ
ఆజ్ఞలివ్వ వలసీనది న్రు వ్వా? నేనా?" అని
అడిగాడ్రు .

వు ంత్రి జీవగ్ర ష్టిత్రు నిల్రు వ్రూ కాలి
పోతున్న చెట్టుకేసే చూస్తున్నాడు. అతడికి
తానేదో (పాణాపిదలో చి క్కుకున్నట్టు
భయ్రు ంపిట్టు కున్నది. భల్లూకవూ ంత్రికుడ్రు
వు రోసారి గద్దించు తూ అదే ప్రిశ్న అడిగేసిరికి,
అతడ్రు వణు కుత్రు న్న గొంత్రు తో, "అయ్యూ,
భల్లూకమాంత్రికా! మీ అమోఘమైనశక్తుల్ని
కళ్ళారా చూ శాన్రు . ఇక్కడే కాద్రు , తవు కు

తీర్పు బాటుంటే, రాజప్రాసాదానికి వచ్చి, అక్కడా జితకేతు రాజుగారికి ఆజ్ఞలూ, సిలహాలూ ఇవ్వవచ్చు!" అన్నాడు.

"ఎంతటి మహామంత్రికి, ఎలాంటి దుర్గతి పట్టింది!" అంటూ కాళీవర్మ చుట్టూ ఉన్న ఆశ్వికుల కేసి, ఎనుబోతు దగ్గర దిగాలు పడి ఉన్న తలారికేసి చూశాడు.

భల్లూకమాంత్రికుడు, తన మంత్ర దండాన్ని పైకెత్తి పట్టుకుని, "నా ఆజ్ఞ లేవు టో అందరూ జాగ్రత్తగా వినండి!" అని తలారితో, "ఓరీ, తలలు నరకటం చేతనైన నీకు, తెగిన తలలు తిరిగి శరీరానికి అంటించి కుట్టటం కూడా చేతనైవుండాలి, అవునా? వెంటనే ఆశ్వికనాయకుడి తలను మొండానికి కుట్టి, గుర్రం మీద కూర్చోబెట్టి, పడకుండా తాళ్ళతో బిగించు," అన్నాడు.

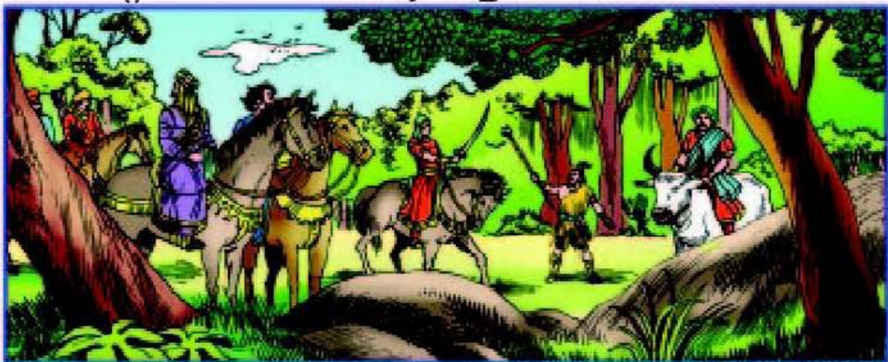
తలారి ప్రాణాల మీద ఆ పని ముగించి, ఆశ్వికనాయకుణ్ణి ఒక గుర్రం మీద పేట్టి, తాళ్ళతో బిగించాడు. కాని, హడావిడిలో వాడు ముఖాన్ని వీపు వైపుకు పెట్టి కుట్టటంతో, గుర్రం మీద పేడతల కళేబరం స్వారీ చేస్తున్నట్టయింది. జరిగిన పొరబాటు చూసి భల్లూకమాంత్రికుడితోబాటు, ఒక్క మంత్రి జీవగ్రష్టి తప్ప; అందరూ బిగ్గరగా నవ్వారు. మాంత్రికుడు, జీవగ్రష్టికేసి కళ్ళెర్రచేసి, "ఓయీ, మంత్రీ నువ్విప్పుడు తలారి వాహనమైన ఎనుబోతునూ, నీ వాహనాన్ని తలారీ అధిరోహించబోతున్నారు," అన్నాడు.

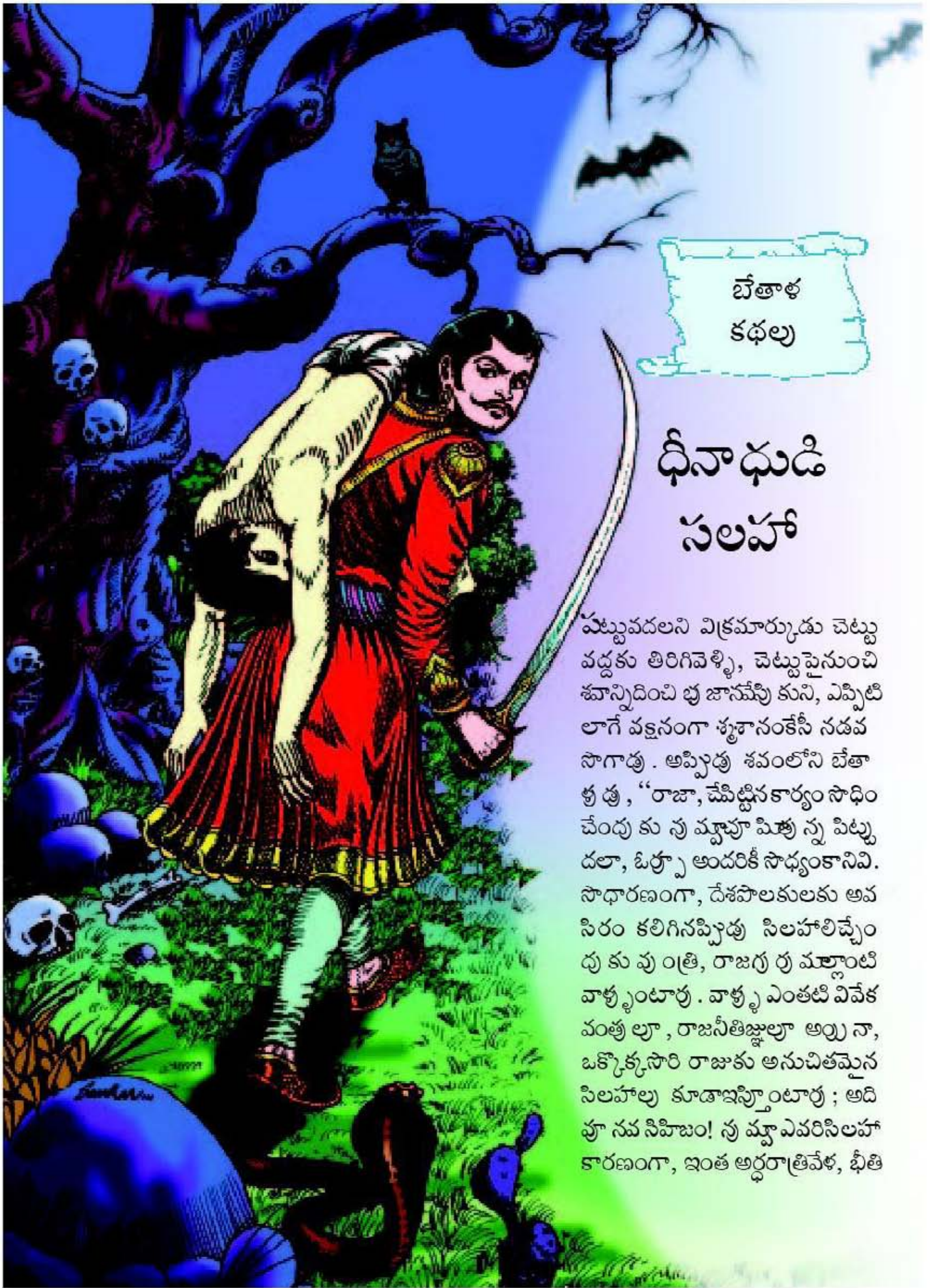
జీవగ్రష్టి మారు మాట్లాడకుండా వడవడ వణుకుతూ వచ్చి, ఎనుబోతు మీద ఎక్కి కూర్చున్నాడు. అలాగే తలారి పొట్టి మంత్రి గుర్రం ఎక్కి, కళ్ళెపుతాళ్ళు పట్టుకున్నాడు. అందర్నీ నగరం కేసి బయలుదేరమన్నాడు, భల్లూకమాంత్రికుడు.

జితకేతరాజు మంత్రికి జరిగిన అవమానం చూసి, ఆనందపడుతూ కాళీవర్మ, "ఈ ఊరేగింపు చూసి నగరప్రజలు తప్పక వినోదిస్తారు! ఇక నా దారిన నేను పోయి, మా గ్రామం చేరతాను," అంటూ గుర్రాన్ని అదిలించేంతలో భల్లూకమాంత్రికుడు మంత్ర దండం పైకెత్తి, "కాళీవర్మా, నా ఆజ్ఞ వినలేదా?" అన్నాడు.

"ఆజ్ఞా! ఎవడు నన్నిక్కడ ఆజ్ఞాపించగలవాడు?" అంటూ కాళీవర్మ ఒర నుంచి కత్తి దూశాడు.

– (ఇంకా ఉంది)

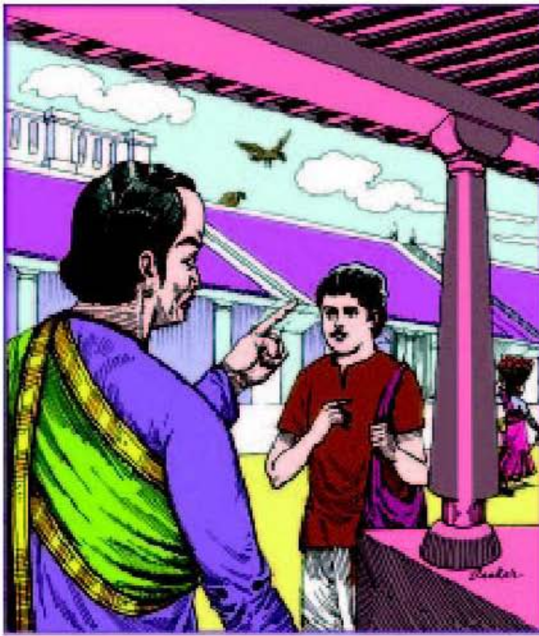

బేతాళ కథలు

ధీనాథుడి సలహా

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపైనుంచి శవాన్నిదించి భుజానవేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానంకేసీ నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, చేపట్టిన కార్యం సాధించేందుకు నువ్వు చూపుతున్న పట్టుదలా, ఓర్పూ అందరికీ సాధ్యంకానివి. సాధారణంగా, దేశపాలకులకు అవసరం కలిగినప్పుడు సలహాలిచ్చేందుకు మంత్రి, రాజగురువుల్లాంటి వాళ్ళుంటారు. వాళ్ళు ఎంతటి వివేకవంతులూ, రాజనీతిజ్ఞులూ అయినా, ఒక్కొక్కసారి రాజుకు అనుచితమైన సలహాలు కూడా ఇస్తుంటారు; అది మానవ సహజం! నువ్వు ఎవరి సలహా కారణంగా, ఇంత అర్ధరాత్రివేళ, భీతి

గౌతమా ఈ శ్మశానంలో నానాశ్రమలకూ గురి అవుతున్నావో తెలియదు. స్థాయీ భేదాల్లో తప్పి, రాజ్యపాలకుడూ, గ్రామపాలకుడైన గ్రామాధికారీ చేసే న్యాయనిర్ణయాలు తిరుగులేనివి. ఇందుకు ఉదాహరణగా, నీకు ఒకానొక గ్రామాధికారికి సలహాదారైన ధీనాధుడనే పండితుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను,'' అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

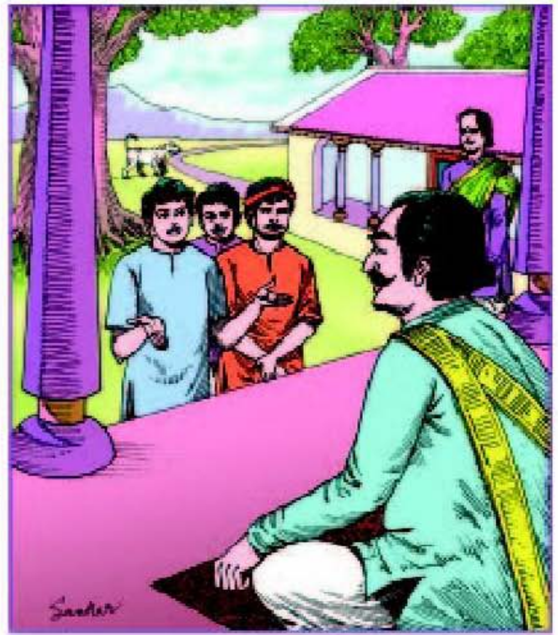
శ్రీమితం గ్రామాధికారి శ్రీనాథుడు, తన గ్రామం అన్ని గ్రామాలకన్నా మెరుగ్గావుండాలని కోరుకుంటాడు. అందుకని అతడు ధీనాధుడనే పండితుణ్ణి, తనకు సలహాదారుగా నియమించాడు.

ధీనాధుడు, ఎవరివల్లనైనా తప్పు జరిగినా, ఆ తప్పు ఎందుకు జరిగిందో లోతుగా ఆలోచించాకనే శిక్ష గురించి సలహా ఇచ్చేవాడు. ఎవరైనా ఘనకార్యం చేసినప్పుడు కూడా, దాని ప్రయోజనాలు నెమ్మదిగా అంచనావేసిన తర్వాతే, సత్కారం గురించి శ్రీనాథుడికి సలహా ఇచ్చేవాడు.

ఆ గ్రామంలో త్రిమూర్తి అనేవాడు యాభై ఏళ్ళ వయసులో తీవ్రమైన వ్యాధికారణంగా మంచంపట్టాడు. ఇల్లు గడవక త్రిమూర్తి కొడుకు త్రికాముడు, గ్రామంలో భిక్షాటన మొదలు పెట్టాడు. అలా వాడు, ధీనాథుడి ఇంటికి కూడావెళితే, ఆయనవాడితో, ''నీకు ఇరవైఏళ్ళ వయసుంది. కాళ్ళూ చేతులూ ఆడుతున్నాయి. ఇన్నాళ్ళూ తండ్రి కష్టపడి సంపాదిస్తుంటే, సోమరిపోతువై తినికూర్చున్నావు. ఇప్పుడు నీ తండ్రి మంచానపడితే, ఇతరుల కష్టంతో జీవించాలనుకుంటున్నావు. భిక్షాటననేరం. ఇది మొదటి తప్పుగా క్షమించి విడిచిపెడుతున్నాను. మరొకసారి ఈ గ్రామంలో భిక్షాటన చేస్తూ కనిపిస్తే, నిన్ను కారాగారంలో వేయిస్తాను!'' అన్నాడు.

ఈ మాటలకు త్రికాముడు భయపడి గ్రామంవదిలి పారిపోయాడు. దాంతోవాడి తండ్రి త్రిమూర్తి అనాథ అయ్యాడు. అప్పుడు, ధీనాథుడు, గ్రామాధికారితో జరిగింది చెప్పి, ''గ్రామంలోని అనాథలనూ, వికలాంగులనూ ఆదుకోవలసిన బాధ్యత గ్రామపాలకుడైన గ్రామాధికారిది. తమరు త్రిమూర్తిసేవల నిమిత్తం ఒక మనిషిని నియమించండి. త్రిమూర్తి పోషణబాధ్యతను రోజుకొకరు చొప్పున గ్రామస్థులందరూ స్వీకరించాలని శాసించండి!'' అని సలహా ఇచ్చాడు.

దీనికి శ్రీనాథుడు విసుగ్గా, ''ఇదే ఏర్పాటు అతడి కొడుకు త్రికాముడుండగా చేస్తే, వేరే మనిషిని ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం తప్పేదికదా! అదీకాక, గ్రామస్థులు త్రిమూర్తిని

పోషిస్తు త్రివ్బూర్తి భిాటన చేసినట్లేకదా! నాకంతా అయోమయంగావుంది,'' అన్నాడు.

''త్రికాపు ఢ అనాధకాడ, వికలాంగ్ర ఢ కాడు. వాడొకసావు రి. సావు రు లు భిాటన చేస్తు అదినేరం. త్రివ్బూర్తిభిాటనచేయు డం లేదు. అడక్కుండా వు నవు తడికి సాయు పిడు తు న్నాం!'' అన్నాడు ధీనావు డ.

శ్రీనావు డికిది ఎ్యాయ వు నిపించింది. వెంటనే ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేశాడు. శ్రీమఠంలో కొందరు ధు ష్టి లు న్నారు. వారిలో భీముడు, రంగడు, వెంకడు అనే ముగ్గురు యు వకులు, ఒక రోజున కలిసికట్టుగా శ్రీనావు డ్ణికలు సు కున్నారు. తవు తలిదండ్రు లు ముసలివారైపోయారనీ, వారిని పోషించడం తమవల్ల కావడంలేదనీ చెప్పి, ''మనగ్రామ కొలు వుతో వూ వు గ్గరికీ పిను లిప్పించండి. వీ రిచ్చే జీతంతో వూ కుటు ంబాలను పోషించు కుంటాం!'' అన్నారు.

శ్రీనావు డు వాళ్ళకు తన కొలు వుతో ప్రస్తుతానికి ఉద్యోగాలు లేవని సాను నయంగా చెప్పాడు.

''వీ రు ఉద్యోగాలివ్వరు. ఉద్యోగం కోసంవే ం గ్రావు ంవిడిచి పేట్టిపోతే వూ త్రం, వూ పేద్దలాయవకు వు నిషిని నియు వి ంచ గలరు. ఇది అన్యాయం!'' అన్నాడు భీవు డు. రంగడు, వెంకడు వెంటనే వాడికివత్తాసు పలికారు.

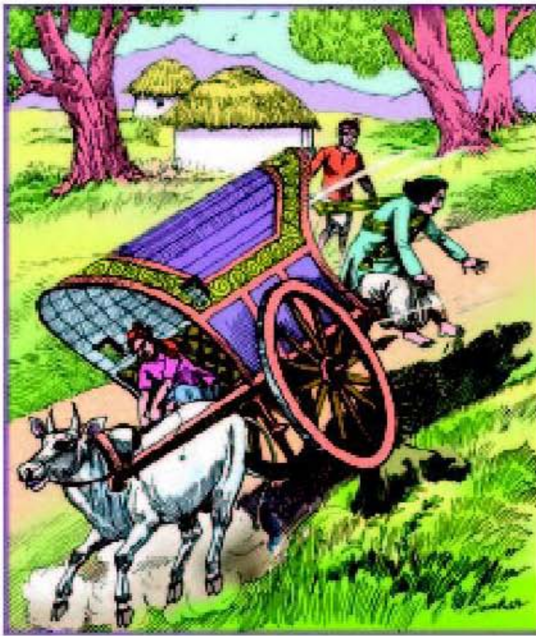
సిరిగ్గా ఆ సివు యు ంలో అక్కడికి ధీనా ధు డు వచ్చాడు. ఆయు న సింగతి విని, ''గ్రావు పోరు ల బాధ్యత శ్రీనావు డిది. వీ రు గ్రావు ంవదిలి పేట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా?'' అనివాళ్ళను అడిగాడు.

''వే వు గ్రావు ం ఎందు కు వదలి పేట్టాలి?'' అంటూ రెట్టించాడు భీముడు. అవునంటే అవునన్నారు రంగడు, వెంకడు.

ఈ వూ టలకు శ్రీనావు డికి చాలా కోపంవచ్చింది. వెంటనేఆయన, ఆ ముగ్గురికీ గ్రావు బహిష్కరణ శిక్ష విధించాడు. ఖాల వీ ద ఆయు న వు ను షు లు వాళ్ళను గ్రావు పొలిమే రల అవతలకు తరివి కొట్టారు.

తర్వాత శ్రీనాధుడు కొంచెంసేపు ఆలో చిస్తూ ఊరు కుని ధీనావు డితో, ''ఇంకా ఇలా ఎన్నికుటు ంబాలను పోషించాల్సివస్తుందో అని, నాకు భయం గావూది,'' అన్నాడు.

''తవు రు అనవసిరంగా భయు పడకండి. భీముడు, రంగడు, వెంకడు తుంటరులు. ఇక వు ంధు ఇలాంటివి జరగవూసిరికదా – త్రికాపు డు కూడా వు ళ్ళీ గ్రావూ నికి తిరిగి వచ్చి తవు రిని క్షవూ పణ అడిగే అవకాశం కూడావూది,'' అన్నాడు ధీనావు డు.

గ్రామం వదిలి వెళ్ళినవారి సంగతి ఎలావున్నా, గ్రామంలో మాత్రం ఇంకెవరూ గ్రామాధికారి వద్ద తుంటరి ఫిర్యాదులు చేయలేదు. అందుకు శ్రీనాథుడు చాలా సంతోషించి, ధీనాథుణ్ణి ఎంతగానో మెచ్చుకున్నాడు.

కొద్ది వారాల తర్వాత శ్రీనాథుడికి ఒక విశేషం తెలిసింది. త్రికాముడు, భీముడు, రంగడు, వెంకడు కాస్తదూరంలోవున్న సత్యపురం చేరుకుని, అక్కడ కాయకష్టం చేసుకుని బ్రతుకుతున్నారట! అయితే, వాళ్ళకింకా బుద్ధివచ్చినట్టు లేదు. తమ కష్టాలన్నిటికీ గ్రామాధికారి శ్రీనాథుడే కారణమంటూ రోజూ తిట్టుకుంటున్నారట.

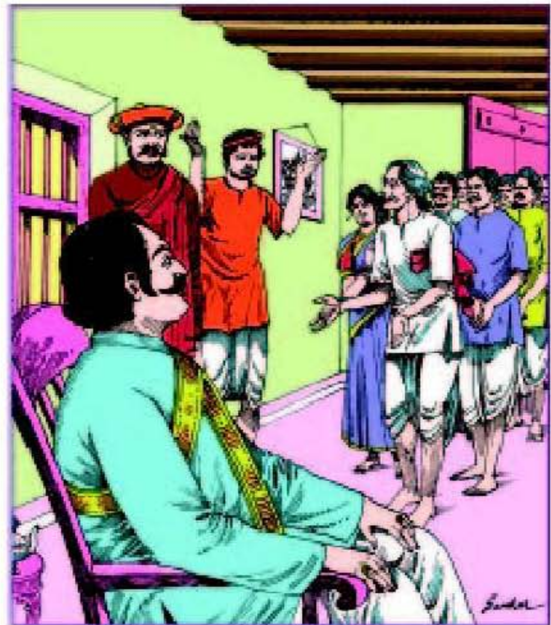
"వాళ్ళు తప్పుచేశారు, నేను శిక్షించాను. తప్పు తమదని గుర్తించకుండా వాళ్ళు నన్ను తిట్టుకుంటున్నారంటే, ఈ జన్మకు బాగుపడరు!" అన్నాడు శ్రీనాథుడు కోపంగా ధీనాథుడితో.

ఇది జరిగి వారం గడిచాక శ్రీనాథుడికి, సత్యపురం వెళ్ళి, ఆ దుష్టులు పడుతున్న కష్టాలను కళ్ళారా చూసి వినోదించాలన్న కోరిక కలిగింది. అందుకు బండి ఏర్పాటు చేయించాడు. అది అన్నిహంగులూ వున్న ఒంటెద్దు బండి. బలమైన పొట్లగిత్తలాగే ఆ బండిని, మంచి వాకచక్యమున్న చింతయ్య అనేవాడు తోలేవాడు. ఆ బండిలో ఆయన ఒక్కడూ బయల్దేరాడు.

శ్రీపురం నుంచి సత్యపురం వెళ్ళాలంటే మధ్యలో వీరపురం, ధర్మపురం, గణపురం వస్తాయి. శ్రీనాథుడి బండి వీరపురం దాటాక ధర్మపురం పొలిమేరల్లో – బండిచక్రం ఒకటి అనుకోకుండా బాటలో పడివున్న బండరాయి మీద ఎక్కింది. బండి ఒక్కసారిగా కుదుపుకు లోనవడంతో, శ్రీనాథుడు ఎగిరి బండిలోంచి కిందపడ్డాడు. ఆ పడడంలో ఆయన తలకు దెబ్బ తగిలి స్పృహ తప్పాడు. బండి తోలుతున్న చింతయ్య కూడా పక్కకు పడ్డాడు. బండి చక్రం వాడి చేతుల మీదుగా పోయింది. వాడు లేవలేక మూలుగుతూ అలాగే ఉండిపోయాడు. గిత్త బండిని కొంత దూరం ముందుకులాగి ఆగిపోయింది.

ఆ సమయంలో భీముడు ఏదోపనిమీద సత్యపురం నుంచి ధర్మపురం వెళుతున్నాడు. జరిగిన ప్రమాదం వాడి కంటబడింది. వెంటనే వాడు గిత్తను అదుపుచేసి, బండిని వెనక్కు తిప్పాడు. శ్రీనాథుణ్ణీ, చింతయ్యనూ బండిలోకి చేరవేసి, ధర్మపురం లోని ప్రముఖ వైద్యుడింటికి తీసుకుపోయాడు.

వైద్యుడు పరీక్షలు చేసి, చింతయ్యకు తగిలినదెబ్బలు త్వరలోనే మానిపోతాయనీ,

శ్రీనాధు డికి వూ త్రం స్పి హారావడానికే వారం రోజులుపట్టవచ్చుననీ చెప్పాడు. అంతేకాదు, శ్రీనాధు డికి ఎల్లవేళలా దగ్గర్ు ండి సిపిర్యలు చేయూ ల్సిమూటు ందన్నాఢ్ు .

శ్రీనాధు డి సిపిర్యలకు వేరే వు నిషీని పేట్టాలంటే అంధు కు డబ్బుకావాలి. అదీ వు ంధు గా ఇవ్వాలి. శ్రీనాధు ఢ్ు కలిగిన వాడని గ్రహించినవైద్యుడు, వైద్యానికయ్యే ఖర్చును వు ంధు గా తనే భరించగలననీ, కోలు కున్నాక డబ్బివ్వడానికి శ్రీనాధు ఢ్ు నిరాకరిస్తే వూ త్రం బాకీ తీర్చడానికి భీవు ఢ్ు హామీవుండాలనీ చెప్పాడు. భీముడు దీనికి ఒప్పుకుని, తానే దగ్గర్ు ండి శ్రీనాధు డికి సికలోపిచారాలూ చేశాఢ్ు . వూ ఢ్ు రోజులకే శ్రీనాధు డికి స్పి ి వావస్తు, అది భీవు డి సపర్యల ఫలితమేనని వైద్యుడు మెచ్చుకు న్నాఢ్ు . వు రొక వూ ఢ్ు రోజుల్లో శ్రీనాధు ఢ్ు పై ర్తిగా వూ వూ లు వు నిషీ అయ్యాఢ్ు .

ఈలోగా బండితోలే ఓపీక రాగానే చింతయ్యశ్రీపురంవెళ్ళి, శ్రీనాధుడికి జరిగిన బండి ప్రమాదంగురించి అందరికీ చెప్పాడు. శ్రీనాధు ణ్ణి చూ డడానికి ఆయు న కుటు ంబ సిభ్యు లు , ధీనాధు ఢ్ు వూ త్రవే కాక చాలా వు ంది గ్రావు స్థిలు కూడా వచ్చార్ు . అందర్ూ వైద్యుణ్ణీ, భీవు ణ్ణీ పొగడ్తలతో వు ంచెత్తార్ు .

"నావ త్తిధర్మంనేను పాటించాను . ఆపేన దేవుడు కర్ు ణించాఢ్ు . ఇంధు లో నేను చేసిందంటూ ప్రత్యేకంగా ఏవీ లేదు ," అన్నాడువైద్యుడుమొహవూ టపిఢ్ు తూ .

"నావల్ల తప్పు జరిగింది. అది సిరి దిధ్ధు కునే అవకాశవి వ్వవు ని, నాలాంటి తప్పు చేసిన వు రివు ఢ్ు రితోపాటు ప్రతిరోజూ దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తున్నాను . వు ట్టవు దటి వాఢ్ు గా ఆయు న నన్ను కర్ు ణించాఢ్ు !" అన్నాఢ్ు భీవు ఢ్ు ఉత్సాహంగా.

శ్రీనాధుడు, వైద్యుణ్ణి ఘనంగా అక్కడి కక్కడ సిత్కరించాఢ్ు . ఇంటికి తిరిగివచ్చిన తర్వాత, భీవు డి విషియు ంలో, వాడి గ్రావు బహిష్కరణశి రధ్ధు చేసి, గ్రావు కొలు వుతో వాడికి ఉద్యోగం ఇచ్చి, తన క తజ్ఞతను చాటు కోవాలను కున్నాఢ్ు .

ఆయన ఈ విషయం ధీనాధుడికి చెప్పి, "భీవు ఢ్ు తను చేసిన తప్పుకు పిశ్చాత్తాపి పడడమేకాకుండా క్షమించమని దైవప్రార్థన కూడా చేస్తున్నాడు . వాడికి గ్రావు కొలు వుతో ఉద్యోగం ఇవ్వాలను కుంటు న్నాను . వీ సిలహా ఏవి టి?" అని అడిగాఢ్ు .

దానికి ధీనాధు ఢ్ు , "వీ ర్ు భీవు డి విషియు ంలో చేయు దలచినదేదో చేయు ండి. అది వీ ఇష్టం. తర్వాత, వు న గ్రావు ందాటి

బండి ప్రయాణం చెయ్యకూడదు. దుష్టబుద్ధీ, తుంటరితనాల కారణంగా తప్పు చేసేనవాళ్ళు మరి ముగ్గురున్నారు. వాళ్ళు భీముడిలాగే ప్రతిరోజూ దేవుణ్ణి ప్రార్థిస్తున్నారు. ఏది దైవసంకల్పమో, ఏది కాకతాళీయమో గ్రహించగలిగినంత జ్ఞానం మనిషికున్నదని నేననుకోను!'' అన్నాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, ''రాజా, ధీనాధుడు మహాపండితుడే కావచ్చు. కానీ, ఆయన ఇచ్చిన సలహా చూస్తుంటే, అలాంటి వ్యక్తుల్లో ఉండవలసిన జాలీ, దయా దాక్షిణ్యాలు, ఆయనలో కొరవడినవని బోధపడుతున్నదిగదా? గ్రామాధికారి అయిన శ్రీనాధుడికి జరిగిన బండిప్రమాదమప్పుడు, సమయానికి భీముడు సాయపడకపోతే, ఆయన జీవించి ఉండేవాడు కాదన్నది స్పష్టం కదా? తన ప్రాణరక్షకుడైన భీముడికి, శ్రీనాధుడు గ్రామ కొలువులో ఉద్యోగం ఇచ్చి, తన కృతజ్ఞత చెప్పదలచుకున్నప్పుడు, అందుకు ధీనాధుడు అడ్డు తగలడం ఏమాత్రం మానవత్వం, వివేకం, విజ్ఞతా అనిపించుకోదు గదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలిపోతుంది,'' అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, ''మనిషిని మిత్ర కమ జాతి నుంచి భిన్నంగా నిలబెట్టేవి, అతడిలో ఉన్న జాలీ దయా దాక్షిణ్యాలే. ఐతే, వాటిని పాత్రాపాత్రలనెరిగి ఆచరించాలి. భీముడు తన మాటల్లో - తన తప్పును సరిదిద్దుకునేందుకు, తను చేస్తున్న ప్రార్థనలాలకించి దేవుడు, శ్రీనాధుడికి బండి ప్రమాదం కల్పించాడన్న అనుచితభావం ఉన్నది. ఇది గ్రహించే ధీనాధుడు, భీముడు లాంటివాళ్ళు మరి ముగ్గురున్నారనీ, అందువల్ల, గ్రామందాటి బండి ప్రయాణం చెయ్యవద్దనీ, అంతేకాక భీముడికి కొలువులో ఉద్యోగం ఇవ్వడం, మిగతా ముగ్గురిలో దురాశకు కారణం అవుతుందన్న సూచనతో శ్రీనాధుడికి సలహా ఇచ్చాడు. ఇందులో ఆయన, విభిన్న స్వభావాలైన మనుషుల మానసిక తత్వాలను క్షుణ్ణంగా అర్థంచేసుకున్న పరిపక్వత కనిపిస్తుంది. మెచ్చదగిన సలహా!'' అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. – (కల్పితం)

[ఆధారం: ''వసుంధర'' రచన]

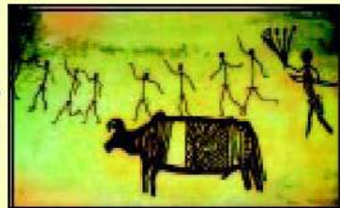
సముద్ర పూజ

భారతదేశంలోని మత్స్యకారులు, ముఖ్యంగా పశ్చిమ సముద్ర తీరంలోని పల్లెకారులు, మకర సంక్రాంతి రోజున కడలి తల్లిని పూజిస్తారు. తమకు జీవనోపాధిని కల్పించే సముద్రాన్ని కన్న తల్లిలా భావించి, అన్నపూర్ణేశ్వరిగా ఆరాధిస్తారు. ఈ సందర్భంగా జరిగే పూజలు జాతి జనులందరినీ ఒక చోట చేర్చడంతో పాటు, వారికి పర్యావరణంపట్ల స్పృహ, అవగాహన పెరిగేలా చేస్తాయి. సాగర జలాలకు దివ్యత్వం ఆపాదించడం కారణంగా వారిలో మరింత భక్తిశ్రద్ధలు పెంపొందుతాయి.

గుజరాతలో సంక్రాంతిని ఉత్తరాయన పుణ్యకాల ప్రారంభంగా భావించి సూర్యుణ్ణి ఆరాధిస్తారు. ఆ తరవాత పిల్లలూ, పెద్దలూ అందరూ కలిసి ఆనందోత్సాహాలతో గాలిపటాలను ఎగురవేస్తారు. వేనవేల రంగు రంగుల గాలిపటాలతో ఆకాశం నిండిపోతుంది. ఎవరిగాలిపటం మరీ ఎత్తుకు వెళుతుందా అన్న ఆనందంనిండిన పోటీలు ఉద్వేగభరితంగా సాగుతాయి!

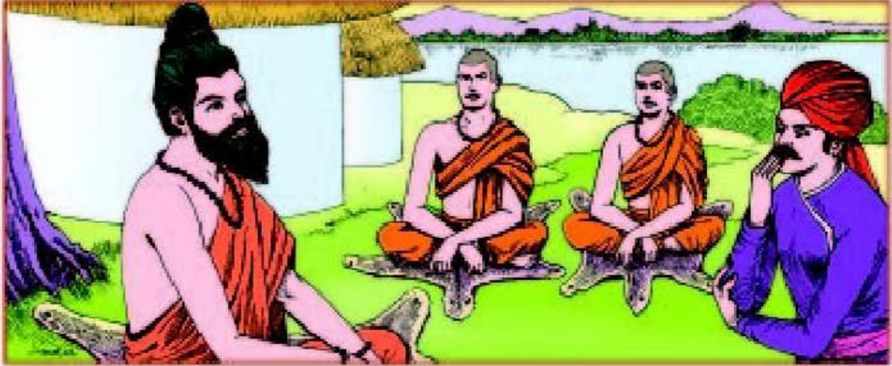
ప్రపంచ వారసత్వ జాబితాలో కొండగుహలు!

మధ్యప్రదేశ్‌లోని సుప్రసిద్ధమైన భీమ్‌బెట్కా కొండగుహలు, యునెస్కో ప్రపంచవారసత్వ జాబితాలోకి చేరాయి. క్రీ.పూ. 3500-2000 కాలానికి చెందిన చిత్రాలు ఈ గుహల్లో ఉన్నాయి. భోపాల్, విక్రమ్ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన ప్రొఫెసర్ డబ్ల్యు. వకాంకర్ యాభై సంవత్సరాల క్రితమే ఈ గుహలను కనుగొన్నారు. ఇక్కడ దాదాపు 500 రాతి గుహలు ఉన్నాయి. ఇక్కడి చిత్రాలు చాలా వరకు మహాభారతంలోని దృశ్యాలను వివరించేవిగా ఉన్నాయి. ఈ గుహలపేరు పాండవులలో ఒకడైన భీముడి పేరుమీదుగా ఉండడం చెప్పుకోతగ్గ విశేషం!

పునపి ర్యగాథలు - 21

ఇద్దరు శిష్యులు

సుప్రసిద్ధుడైన బ్రు షీ వనాచార్యుడివద్ద రవు ణు ధ్ర, విపు లు ధు అనే ఇద్దరు శిష్యులు ఉండేవార్ర. ఇద్దర్రూ ఉద్దండ పిండితు లసిాబుర్ర తెప్పుకున్నార్ర. వేద వేదాంగాలన్ర, ఉపినిషిత్తులన్ర అభ్యసించార్ర. వివిధ పిురాణాలను చదివార్ర. వీటితోపాటు కొన్ని సిద్ధు లను కూడా సాధించార్ర.

వనాచార్యుడి ఆశ్రవుం సిరయ్రూ నదీ తీరంలో ఉండేది. వనాచార్యుడి గ్రుర్ర మహావాపూ లయ్ర పిర్వతసాను మూ పు ధ్య లోయ్ర లో నివసించేవాధ్ర. ఒక రోజు పనాచార్యుడి ఆశ్రవూ నికి వచ్చిన ఒక బాట సారి, హిపూ లయూ లలోని గ్రుర్ర మూవనాచార్యుణ్ణి వెంటనే బయలుదేరి రమ్మన్నట్టు చెప్పాడు.

పు ర్ర ాణవే వనాచార్యుధ్ర లేచి నిలబడి, "నేను ఇప్పుడే నా గ్రుర్ర మాదగ్గరికి బయ్ర లు దేర్ర తు న్నాను. పీ ర్ర జాగ్రత్త సి వూ!" అన్నాధ్ర.

ఇద్దర్ర శిష్యులు అవి తాశ్చర్యంతో, "ఎందు కంత తొందర స్వాపీ?" అని అడిగార్ర.

"ఒక శిష్యుడికి గ్ర ర్ర మాఅజ్ఞను పాటించడానికి వి ంచిన తొందర వేరే ఏవ్రు ంట్ర ంది ? నేను వెంటనే బయలుదేరాలి," అన్నాడు వనాచార్యుత్ర.

"వు రి, పీ ర్ర బయ్ర లు దేరేవు ంధ్ర ఆశ్రవు నిర్వహిణకు తగిన ఏర్పాట్లు చేయ్రూ లి కదా?" అని అడిగార్ర శిష్యులు.

"అన్నీ సిక్రవు ంగానే జర్ర గ గలవు" అన్నాత్ర వనాచార్యుధ్ర.

"వెళ్ళి ఎప్పుధ్ర తిరిగి రావాలను కుంట్ర న్నార్ర?" అని అడిగార్ర శిష్యులు.

"తెలియ్ర ధు. ఒకవేళ తిరిగి రాలేక పొయ్రు నా పొవచ్చు," అన్నాధ్ర వనాచార్యుధ్ర గంభీరంగా.

ఆ తరవాత పు రేపీ పూ ట్లాడడానికి ఇష్టింలేక ఆయ్ర న నదిని దాటి హి మాలయాలకేసి వెళ్ళి పొయ్రూ ధ్ర.

ఇద్దర్ర శిష్యులతో పాటు, ఇతర ఆశ్రవ ్ర వాసు ల్ర వు నికి వీడ్కోలు పిలికార్ర.

కొన్ని రోజులు గడిచాయి. రమణుడు ఆశ్రమంలోనే ఉండిపోయాడు. విమలుడు తన స్వస్థలానికి చేరుకుని పవిత్ర జీవితం గడపడానికి నిర్ణయించాడు. క్రమ క్రమంగా ఆయన చుట్టూ శిష్యులు చేరడంతో విమలబాబాగా ప్రసిద్ధుడయ్యాడు. అయితే అతడు ఎంతో నిరాడంబరంగా, నియమ నిష్ఠలతో ఉండేవాడు. చిన్న పూరిపాకలో నివాసం. కట్టుకోవడానికి జత బట్టలూ, దండ కమండలాలూ తప్ప ఆయనవద్ద మరేదీ లేదు. తనను వెతుక్కుంటూ వచ్చేవారికి వేదాంతార్థాలను వివరిస్తూ, ఆధ్యాత్మిక సాధన కొనసాగించాడు.

కొన్నేళ్ళు గడిచాక ఆయనకు తన సహాధ్యాయి రమణుడి గురించి తెలియవచ్చింది. ఇప్పుడు ఆయన్ని రమణబాబా అంటున్నారు. ఆయన విలాసవంతమైన జీవితం గడుపుతున్నాడని తెలిసి విమలబాబా తెగ బాధపడిపోయాడు. జమీందారు శిష్యుడొకడు ఆయనకు మంచి భవనం నిర్మించి ఇచ్చి, అవసరమైన పనులు చేయడానికి సేవకులను ఏర్పాటు చేశాడట. జమీందారు ఇంటి నుంచి రమణబాబాకు ప్రత్యేకంగా రుచికరమైన వంటలు చేసి పంపుతున్నారట!

ఈ సంగతులు వినగానే, "ఏమిటీ పతనం?" అని విలవిలలాడిపోయాడు విమలబాబా. ప్రాపంచిక సుఖాలపట్ల ఆకర్షితుడై ఆ వలలో చిక్కుకుంటే వాటిల్లే ముప్పును గురించి తన మిత్రుణ్ణి హెచ్చరించాలనుకున్నాడు. ఒక రోజు బయలుదేరి రమణబాబా ఆశ్రమానికి వెళ్ళాడు. అక్కడి పరిస్థితులను చూసి తను విన్నది అబద్ధం కాదని గ్రహించాడు. చుట్టూ ఎవరూ లేని సమయం చూసి, రమణబాబాతో, "మిత్రమా! సాధుమహాత్ములం ఇలాంటి సుఖభోగాలను లోను కావచ్చా? ఇవి నీ లక్ష్యసాధనకు అవరోధాలన్న సంగతి మరిచిపోయావా? వీటన్నటినీ వదిలి నాతో వచ్చెయ్యి. నా ఆశ్రమంలో నియమనిష్ఠలతో నిరాడంబర జీవితం గడుపుతూ, ఆధ్యాత్మిక జీవితాన్ని పునః ప్రారంభించు. అదే నీకు శ్రేయోదాయకం!" అన్నాడు.

"భగవత్సంకల్పం అదే అయినప్పుడు, అలాగే జరుగుతుంది!" అన్నాడు రమణబాబా.

సిరిగ్గా ఆ ి నవు యూ నికి ఎ ాళ్ళ ఎ ాత వి త్రు డొకడు హ డావుడిగా వచ్చి, ''వు న గు రు మా వనాచార్యులు నదికి అవలి తీరంలో ఉన్నారు. ఆయు న అక్కడ కొద్దిసాపు ఉంటారు. ఆయు న వీ ఇద్దరినీ చూ డాలను కుంటు న్నారు. బహు శా వు వ్మల్ని ఆయు న హీ మాలయాలకు వెంట బెట్టు కుని వెళతారను కుంటాను,'' అ న్నాడు.

''నేను ఈ ిసవు యు ంలో ఇ క్కడ ఉ ండడం ఎంతటి అద ష్టం!'' అంటూ పరవూ నందం చెందిన విమలబాబా, మరుక్షణమే, ''మరి గురువు వెంట వెళ్ళాలంటే, నేను ఆ సంగతి నా శిష్యులకు చెప్పాలికదా?'' అన్నాడు.

''ఆ సింగతి వు న గు రు మాగారే నిర్ణయి స్తారు!'' అన్నాడు రవు ణబాబా. అయి తే, ఆయు న తను బయు లు దేరు తూ న్న సింగతి వూ ట వూ త్రంగా నైనా ఎవరికీ చెప్పలేదు.

శిష్యులిద్దరూ సిర యూ నదీ తీరానికి చేరారు. పడవలో ఆ సిరికే ప్రయా ణీకులు కిటకిటలాడు తు న్నారు. పడవలో ఇక ఇద్దరు వు గ్గురికే చోటు వుంది.

విపు లబాబాకు ఉన్నట్టుండి ఆయు న దండం జ్ఞాపకం వచ్చింది. అది నునుపుదేలి, అందమైన పొన్నుతో వి లవి లలాడు తూ ంటుంది.

''రమణా, నువ్వు వెళ్ళు. నీ గదిలో మరిచి పోయి న నా దండాన్ని తీసు కుని నేను వు రో పడవలో నీ వెనకే వస్తాను,'' అన్నాడు విపు లబాబా.

ఆసిరికే రవు ణబాబా, వచ్చిన వి ు త్రు డూ, పడవలోకి చేరారు. పడవ ఆవలి తీరానికి కదిలింది.

విపు లబాబా ఆ శ్రవూ నికి వెళ్ళి ద ండంతో వు రొక అరగంటలో నదీ తీరానికి తిరిగి వచ్చాడు. అయి తే, హ ఠాత్తుగా వచ్చినవరద కారణంగా నదిలో ప్రవాహ ం ఎక్కువ కావడం వల్ల అవలిగట్టును చేరిన పడవ తిరిగి రాలేదు. ప్రవాహవేగం తగ్గేంత వరకు విపు లబాబా ఆవలి గట్టు చేరే అవకాశం లేకపోయి ంది. ప్రవాహ ం తగ్గడానికి కొన్నిరోజులు పట్టవచ్చు.

విపు లబాబా ఒక బండపైకూర్చుని వక్షనంగా కన్నీళ్ళు కార్చాడు. సుఖవంతమైన జీవితం అనర్థ దాయ కవు ని తన వి త్రు డికి తాను ి హితబోధ చేయడం ఎంతటి మూర్ఖత్వమో ఆయు నకు అప్పుడు అర్థవు యి ంది. విలాసాల వు ధ్య జీవి స్తున్నప్పటికీ తన వి త్రు డికి వేటిపట్లా బంధాలు లేవు. ఆఖరికి తను వెళుతూన్న విషయం తన శిష్యులకు తెలియ జేయా లన్న ఆలోచన కూడా ఆయు నకు రాలేదు. సిర్వాన్నీ భగవంతు డే చూ సు కుంటాడన్న జ్ఞానం ఆయు నకు ఉన్నది. అయి తే, తను బాహ్యంగా కఠోర జీవి తం సాగిస్తు న్నప్పటికీ వూ నసికంగా కేవలం దండం వీ ది వు వు కారాన్ని కూడా వదు లు కోలేకపోయా డు. ఆ దండం వీ ద వీడని వు వు కారంతో గొప్ప గు రు మా సాహచర్యవు నే సు వర్ణ అవకాశాన్ని జారవిడు చు కున్నాడు!

– బిందు సార్

చందమామ కబుర్లు

'పులి-సింహం' కొదమ!

చైనా శాస్త్రజ్ఞులు ఇటీవల పులి, సింహం మధ్య 'క్రాస్‌బ్రీడ్' పద్ధతి ద్వారా ఒక 'పులి-సింహం' కొదమ పుట్టేలా చేశారు. మార్చి 27వ తేదీ అది పుట్టింది. దానికి 'జాయ్-జాయ్' అని పేరు పెట్టారు. అది ఇప్పుడు చైనాలోని హైనాన ప్రాంతంలో 'చాంగ్ షా వైల్డ్ లైఫ్ పార్క్'లో పెంచబడుతున్నది.

మామూలుగా ఇలాంటి సంకరజాతి జంతువులు అట్టే రోజులు బతకవు. అయినా జాయ్ జాయ్ పుట్టి 180 రోజులకు పైగా ప్రాణాలతో ఉండడమే విశేషంగా చెప్పుకుంటున్నారు. వైల్డ్ లైఫ్ అధికారులు జాయ్ జాయ్ 'బాలారిష్టాలను' అధిగమించి మంచి ఆరోగ్యంతో పూర్ణాయుష్షుతో బతకగలదన్న ఆశాభావాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఇసుక విగ్రహానికి బహుమతి

ఇటీవల బెర్లిన్‌లో జరిగిన ఇసుక శిల్పాల పోటీలో భారతదేశం తరఫున ఒరిస్సాకు చెందిన సుదర్శన్ పట్నాయక్ పాల్గొన్నాడు. ఈ పోటీల్లో పాల్గొన్న ఏకైక భారతీయుడు ఆయన. వివిధ దేశాలనుంచి 19 మంది ఈ పోటీల్లో పాల్గొన్నారు. ప్రథమ, ద్వితీయ బహుమతులు రష్యా, నెదర్లాండ్స్ గెలుచుకున్నాయి. పట్నాయక్ రూపొందించిన ఇసుక వినాయక విగ్రహానికి తృతీయ బహుమతి లభించింది. ఇరవై ఆరేళ్ళ సుదర్శన్ పట్నాయక్ గత పదమూడు సంవత్సరాలుగా ఈ శిల్పకళను అభ్యసిస్తున్నాడు. ఆయన ఒరిస్సాలో ఒక పాఠశాలను ఏర్పాటు చేసి యాభై మంది విద్యార్థులకు శిల్పకళను నేర్పుతున్నాడు.

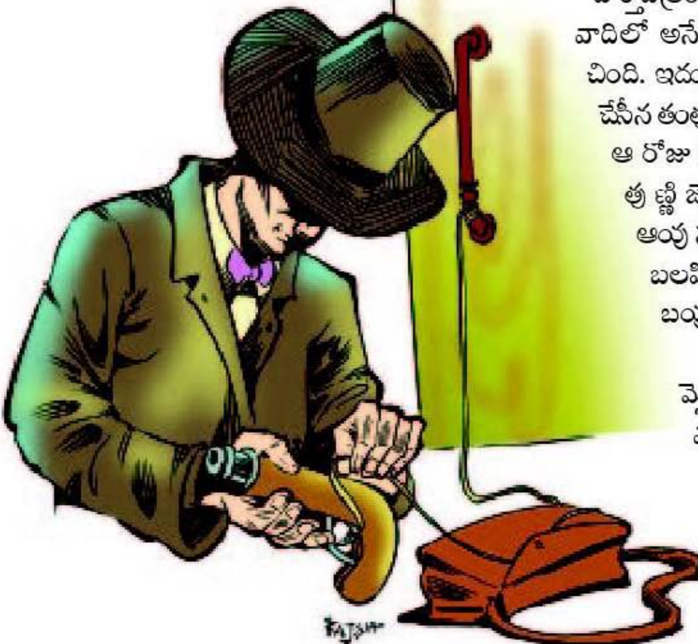

రక్షించిన నీడ

జైలు గదిలో ఒంటరిగామన్న జో ఎర్డ్వు న విచారంతో నిండిన తీవ్రమైన ఆలోచనలలో వు నిగిపొయూ ఢు. పిట్టణంలోని ప్రివు ఖ రాజకీయు నాయు కుణ్ణి హితవూ ర్చడానికి ప్రియు త్నించాడని అతని వీు ద నేరం ఆరోపించబడింది.

ఆరోజు సాయు ంకాలం జైళ్ళు అధికారి, ఎర్డ్వు నను చూ డడానికి ఎవరో వచ్చినట్లు అతనికి చెప్పాడు. ఎర్డ్మన తలెత్తి వచ్చిన వ్యక్తికేసీ ఆశ్చర్యంగా చూ శాడు.

"వి త్రవూ , ఆశ్చర్యపిడకు. నాుబర్రు జాన వాట్సన. న్యాయు వాదిని. నీ తరఫున ఉచితంగా వాదించడానికి వచ్చాన," అన్నాడ మధ్య వయస్కుడైన ఆ వచ్చిన వ్యక్తి.

ఆ న్యాయు వాది ఈ సింఘటన గు రించి ఉదయు ం వార్తాపిత్రికలో చదివాడ. 1910 వే 22 ఆదివారం వు ధ్యాహ్నాం సిరిగ్గా 2.25 గంటలకు, ఒక రాజకీయు నాయు కుడు విల్లీ బానిష్టిర్, ఎప్పిటిలా వాహ్యాళికి వెళ్ళి తిరిగి షస్తూ ండగా, ఆయు సఇంటి వు ంధ్ర వరుడాలో ఒక తోలు సించీనిచూ శాడ. ఆ సించీ నుంచి సిన్నటి తెల్ల తీగ, ఆయు న తలు పిూగడియు గుండా వెళ్ళడం గమనించాడు.

బానిష్టర్వెంటనేపోలీసులను రప్పించాడ. పిలు మరు అపిరాధ పిరిశోధకులు వచ్చి, సంచీని తెరిచి చూశారు. లోపల డైనమైట్ స్టిక్స్‌తో పాటు ఒక పీస్టిల కనిపించింది. ఆ తెల్లటి తీగ పీస్టిల ట్రిగ్గర్‌కు కట్టబడిమూది.

వార్తాపిత్రికలోని ఈ ఉదంతం న్యాయు వాదిలో అనేక అనుమానాలను రేకెత్తించింది. ఇదంతా ఏదో కావాలనే ఏర్పాటు చేసీన తంత్రు లా ఆయు నకు తోచింది. ఆ రోజు వు ధ్యాహ్నానికల్లా నింది తు ణ్ణి జైల్లో పెట్టారన్న వార్త రాగానే ఆయు నలోని అను వూ ను వు రింత బలపిడింది. అ ందుకే వెంటనే బయు లు దేరి జైళ్ళు కు వచ్చాడ.

"దయు చేసీ వీు అవూ ల్యమైన సమయాన్ని నాకోసం వ థా చేసు కోకండి. వీు ప్రియు త్నాలు ఏవీ ఫిలించవు" అని కొంతసుపిూ వక్షనం వహించిన ఎర్డ్వు న,

చందవూ వు

వు శ్నీ, ''ఆ రాజకీయు నాయు కుణ్ణి నేను ద్వేషించే వూ ట నిజవే. ఇటీవలకూడా ఘర్షణపిడ్డాన. అన్నిటికీ వి ంచి నాకెవ్వరూ ముందూ వెనకా లేరు. నేరం జరిగిన సివు యు ంలో నేనక్కడ లేదు ; మరెక్కడో ఉన్నానని నిరూ పీంచగల సా్యాధారాలు నావద్ద లేమూనాకు సాయు పిడేస్నుహీతు లూ లేర. జావీ నలో విడు దల కావడానికి నావద్ద డబ్బులు కూడా లేమా'' అన్నాడు నిర్లిప్తంగా.

అల్లు నా జాన వాట్సన ఆయు న తరఫున వాదించాలనే సిర్ణు ంచాడు. ''విచారించకు, నువ్వూ అపిరాధివి అని నిరూ పీంచడానికి కూడా చాలినన్ని సా్యాధారాలు లేవూవు గిలి నవన్నీ రేపిూ కోర్టులో చూ సు కుందాం,'' అని ధైర్యం చెప్పి వెళ్ళాడు.

వు రు నాడు కోర్టులో ఏడు గు రు సాప లు హాజరయ్యూ్యరు. వే 22 వు ధ్యాహ్నాం 2.25 గం.లకు సించీ కను గొనడానికి వు ందు, ఆ రాజకీయు నాయు కుడి ఇంటిసివీ పింలో జో ఎర్డ్వు నను చూ సీనట్టు అందరూ సా్ ్యం చెప్పారు. న్యాయు వాది జాన వాట్సన వ్యాసనంగా డూరు కున్నాడు.

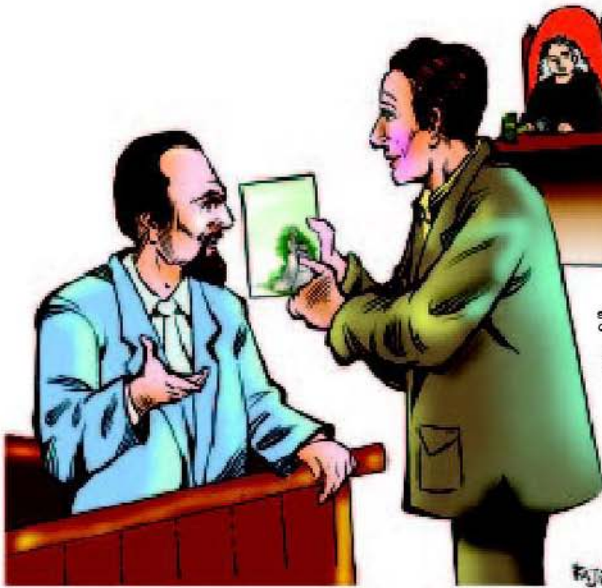
ఆతరవాత ప్రిధాన సాప ల్యూ, పొడవాటి తెల్లటి దు స్తులు ధరించిన ఇద్దరు అవ్మూ యిలు వచ్చారు. అంతకు వు ందు సా్ ్యం చెప్పిన ఏడుగురూ–ఈ ఇద్దరు అమ్మాయిలు ఆ ఇంటి పక్కగా నడిచి వెళ్ళడం చూసి నట్టు చెప్పారు. అక్కచెల్లెళ్ళయిన ఆ అమ్మా యిలు చెప్పిన సాక్ష్యం ఇలా ఉంది:

వే 22 ఆదివారం వు ధ్యాహ్నాం సిరిగ్గా 1.50 గం.లకు వాళ్ళు చర్చి నుంచి ఇంటికి తిరిగివస్తూ, విల్లీ బానిస్టర్ ఇల్లు ఉన్న వీధిగుండా వెళ్ళారు. ఆ సివు యు ంలో వాళ్ళకు జో ఎర్డ్వు న, భవనం వెనకవున్న సిందు గు ండా వేగంగా వెళుతూ కనిపీంచాడు. అతని కుంటి నడక, గళ్ళ చొక్కా, నీలంరంగు టోపి కూడా వాళ్ళకు గు ర్తున్నాయి.

బాక్స్‌లో కూర్చున్న ఖైదీ, గళ్ళ చొక్కాతోనే ఉన్నాడు. హాల్లో నడవవు న్నప్పుడు కుంటు తూ నే నడిచాడు. నీలం టోపి చూ పిగానే అది తనదే అని వెంటనే అంగీకరించాడు.

విచారణ ఎప్పు గిసీనట్టే అ నిపీంచింది. నిందితు డి తరఫున్యాయు వాది జాన వాట్సన గాఢంగా నిట్టూ ర్చాడు. అయి తే ఆయు న నవు ్మకాన్ని కోల్పోలేదు. ప్రియు త్నించి చూ డా లనే నిర్ణయించాడు. లేచి నెమ్మదిగా అక్క చెల్లెల్ని సమీపించాడు.

''మీరు చర్చినుంచి వెలుపలికి రాగానే ఏంచేశారో చెప్పండి,'' అన్నాడు.

"ఫోటోలు దిగాము," అన్నారు అక్కచెల్లెళ్ళు.

"అందుకు ఏ స్టూడియోకన్నా వెళ్ళారా?"

"లేదు. వృద్ధుడైన ఆ పూజారి దయతో ఫోటో తీశారు. మేము చర్చిముందు నిలబడ్డాము. అంతే."

"ఆ ఫోటో మీ దగ్గరున్నదా?"

"ఉంది. ఇదిగో నా సంచీలోనే ఉంది. కావాలంటే దీనిని మీరే ఉంచుకోండి. మా దగ్గర ఇంకో కాపీ ఉంది."

ఈ సమయంలో న్యాయమూర్తి, విరామం ప్రకటించాడు.

జానవాట్సన పక్కన ఉన్న పార్కులోకి వెళ్ళి చెట్టుకింద కూర్చుని, ఫోటోను పరిశీలనగా చూశాడు. తెల్లటి పొడవాటి దుస్తులతో అమ్మాయిలు చర్చి ముందు నిలబడి ఉన్నారు. కల్లాకపటం తెలియని ఆ పిల్లలు చెప్పిన సాక్ష్యంతో కేసు ముగిసినట్టే అయింది. అందులో నుంచి ఏదైనా తెలియవస్తుందేమో అన్న ఆశతో ఆ ఫోటో కేసి అతడు మళ్ళీ మళ్ళీ చూశాడు.

ఆ ఫోటోలోని చాలా స్వల్పమైన విషయం ఆయన దృష్టిని హఠాత్తుగా ఆకర్షించింది. ఆయన మనస్సులో రకరకాల ఆలోచనలు రాసాగాయి. అయినా అసలు సంగతి పట్టుబడడం లేదు. ఆ ఫోటోను తీసుకుని చర్చి వద్దకు వెళ్ళి దాని ముందు నిలబడ్డాడు. ఆయన తలపైన ఎంతో ఎత్తులో ఉన్న చర్చి గోపురం గడియారం రెండు సార్లు మోగింది.

జానవాట్సన అక్కడినుంచి కారులో ప్రయోగశాలను చేరుకున్నాడు. ఆయన అక్కడ ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుణ్ణి కలిశాడు. వెంటనే న్యాయస్థానానికి తిరిగివచ్చి, తనకు మరో తన సాక్ష్యాధారం లభించిందనీ, రేపటి వరకు వాయిదా కావాలనీ కోరాడు.

జానవాట్సన ఏదో కొత్త విషయాన్ని బయటపెట్టనున్నాడన్న వార్త అంతటా వ్యాపించడంతో, మరునాడు ఉదయం న్యాయస్థానంలో జనం కిటకిటలాడుతున్నారు.

ప్రతివాది తరఫున తొలి సాక్ష్యాన్ని పిలిచారు. ఆయన పొట్టిగా, లావుగా చిన్న గడ్డం, నెరిసిన మీసంతో ఉన్నాడు.

"అయ్యా, తమరు విశ్వవిద్యాలయంలో ఖగోళశాస్త్ర ఉపన్యాసకులు కదా?"

"అవును. ప్రధాన ఉపన్యాసకుణ్ణి."

"ఇక్కడ ఒక ఫోటో ఉంది. దయచేసి దానిని పరిశీలించి చూసి, ఆ ఫోటో ఎప్పుడు తీయబడిందో సమయం సరిగ్గా చెప్పగలరా?"

"చెప్పగలను. సమయమే కాదు. ఏరోజు తీయు బడిందో కూడా చెప్పగలను!"

"అంత ఖచ్చితంగా ఎలా చెప్పగలుగు తు న్నారు ?"

ఖగోళశాస్త్రజ్ఞుడు తన గడ్డాన్ని సివరించు కుంటూ, "అది చాలా సు లభం. ఈ ఫొటోలో నీడ మూది చూ శారూ. చర్చిగోపురం నీడ. ఆ నీడ ఏర్పరచిన కోణాన్ని లెక్కగట్టి, అప్పుడు సమయం ఎంతో సరిగ్గా చెప్పగలను!"

"చెప్పండి మరి. సరిగ్గా ఏ సమయంలో ఆ ఫొటో తీయు బడింది?"

"1910 మే 22 తేదీ మ ధ్యాహ్నం 3.10 గం.లకు కెమెరా క్లిక్ మన్నది!"

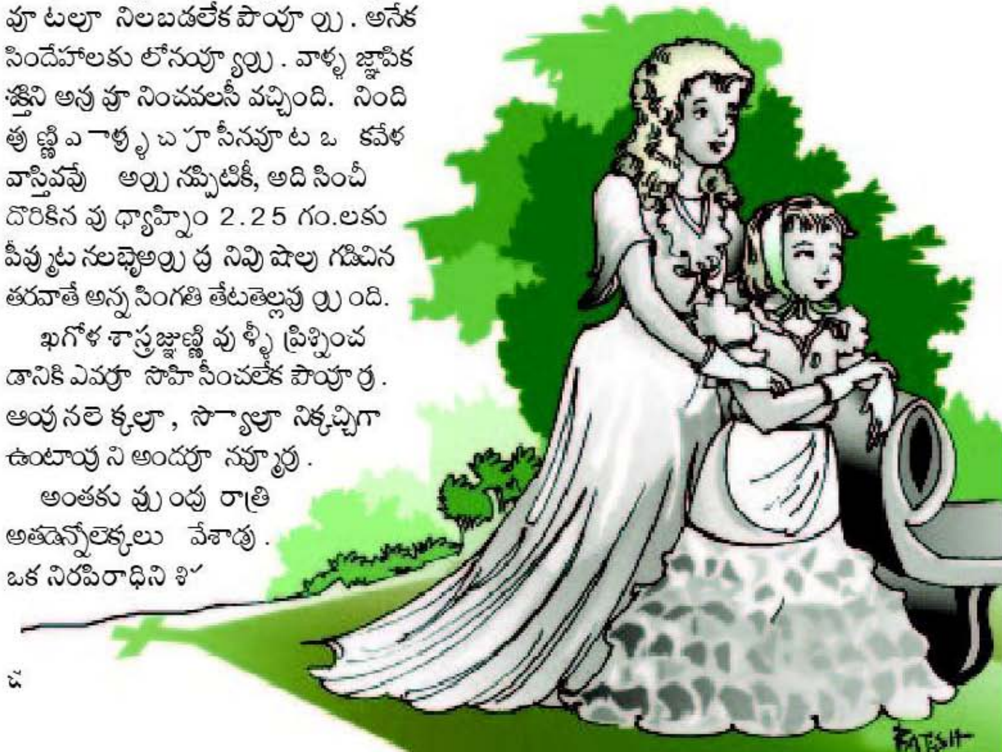
నిపుణు డు అందించిన ఈ సాక్ష్యాధారం వల్ల, అంతకు ముందు ఏడుగురు చెప్పిన సాక్ష్యాలూ, తెల్ల దు స్తుల ఇద్దరు అమ్మాయి ల మా టలూ నిలబడలేక పోయా యి. అనేక సిందేహాలకు లోనయ్యా యి. వాళ్ళ జ్ఞాపిక శక్తిని అను మా నించవలసి వచ్చింది. నింది తు ణ్ణి ఎ వాళ్ళ చ హా సినమా ట ఒ కవేళ వాస్తవమే అయి నప్పటికీ, అది సించీ దొరికిన మ ధ్యాహ్నం 2.25 గం.లకు పీమ్మట నలభైఅయి దు నిమి షాలు గడిచిన తరవాతే అన్న సింగతి తేటతెల్లమ య్యింది.

ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుణ్ణి మ ళ్ళీ ప్రశ్నించ డానికి ఎవరూ సాహి సించలేక పోయా రు. అవు నలె క్కలూ, సాక్ష్యాలూ నిక్కచ్చిగా ఉంటాయ ని అందరూ నమ్మారు.

అంతకు ము ందు రాత్రి అతడెన్నోలెక్కలు వేశాడు. ఒక నిరపిరాధిని శి క్షించే అవకాశాన్ని జారవిడ్చ కూడదన్న లక్ష్యంతో పొద్దున కోర్టుకు రావడానికి ముందు చర్చి దగ్గరికి వెళ్ళి అన్నిటినీ మరొక్కసారి క్షుణ్ణంగా పిరిశీలించివచ్చాడు.

ఆఖరికి నిందితు డు నిరపిరాధి అని నిర్ణ యి ంచి విడు దల చేయు బడ్డాడు. అయి నా, కొందరు కేవలం ఫొటోలోని నీడకోణం సిమ యా న్ని నిర్ణయి ంచగలదన్న సింగతిని నమ్మలేకపోయా రు.

అలాంటివారు, ఒక సింవత్సరం తరవాత, సిరిగ్గా అదేరోజు, అదే సిమ యా నికి చర్చి ము ందు నిలబడి ఫొటోలు దిగారు. అప్పుడు వాళ్ళ ఫొటోలలోని చర్చిగోపురం నీడ కోణం – తెల్లటి దు స్తుల ఇద్దరమ్మాయి ల ఫొటోలో ఉన్న గోపురం నీడ కోణంలోనే ఉంది!

బెంగాల్ జానపద కథ

అక్కచెల్లెళ్ళు

ఒకానొకప్పుడు ఒకరాజు ప్రజలే ముఖ్యంగా పరిపాలన జరిపేవాడు. మంత్రుల ద్వారా, రాజోద్యోగుల ద్వారా ప్రజల బాగోగులను ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకునేవాడు. ప్రజల సమస్యలను తెలుసుకుని పరిష్కరించడానికి చారులను కూడా నియమించాడు. అంతేగాదు. తరచూ తనే మారువేషాలలో తిరుగుతూ తన పాలనగురించి ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నారో, వారి కష్టసుఖాలేమిటో స్వయంగా తెలుసుకునేవాడు.

ఒకనాటి అర్ధరాత్రి సమయంలో రాజు నగరంలోని ప్రధాన వీధిగుండా వెళుతూంటే, ఒక రాజోద్యోగి ఇంటినుంచి ఏవోమాటలు వినిపించాయి. రాజు ఆ ఇంటిని సమీపించాడు. ఒక కిటికీ తెరిచిఉంది. లోపల చిన్న దీపం నుంచి కొద్దిగా వెలుతురు వస్తోంది. మాటలు మాత్రం స్పష్టంగా వినిపిస్తున్నాయి. ముగ్గురు యువతులు తాము ఎలాంటి వారిని వివాహమాడాలో చర్చించుకుంటున్నారు.

"నాకు భోజనం అంటే మంచి ఇష్టమని నీకు తెలుసు కదా? నాకు రాజభవనంలోని వంటవాణ్ణి పెళ్ళాడాలని ఉంది. అలాజరిగితే, మహారాజుకూ, మహారాణికీ తయారుచేసే వంటలన్నిటినీ రుచిచూడవచ్చు," అన్నది ఒక యువతి.

"నేను మంత్రినే గనక వివాహమాడితే, ఆయనతోపాటు రాజ్యమంతా ప్రయాణం చేసి, అన్ని ఊళ్ళూ చూస్తాను. కొత్తప్రదేశాలు చూడడమంటే నాకు మహాఇష్టం," అన్నది రెండవ యువతి.

ఆ తరవాత కొంతసేపు నిశ్శబ్దం నెలకొన్నది. ముందు మాట్లాడిన ఇద్దరు యువతులూ, "నువ్వెందుకు మౌనంగా ఉన్నావు? నీకెవరిని పెళ్ళాడాలని వుందో చెప్పు," అని అడిగారు.

"మహారాజుగారు నన్ను వివాహమాడితే, ఆయనకు అందమైన పిల్లల్ని కని ఇవ్వాలని ఉంది," అన్నది మూడవ యువతి.

ముగ్గురూ గలగలా నవ్వారు.

ఆ మాటలను విన్న రాజు వక్షనంగా రాజభవనానికి వెనుదిరిగాడు. వారి మాటలను గురించితీవ్రంగా ఆలోచించసాగాడు. ఇప్పి

టికే రాజుకు ఇద్దరు భార్యలున్నారు.
ఇద్దరికీ సంతానభాగ్యం కలగలేదు. ఆ
వినిపించిన కంఠస్వరాలు ముగ్గురు అక్క
చెల్లెళ్ళవని రాజు ఊహించాడు. మూడవ
యువతి కోరుకున్నట్టు ఆమెను తాను
వివాహమాడితే మంచిదే కదా అని భావించాడు.

మర్నాడు తెల్లవారగానే రాజు ముగ్గురు
యువతులనూ రాజభవనానికి రమ్మని
మేనాను పంపాడు. ఆ యువతులు రాజభవ
నానికి రాగానే, వారి తండ్రిని పిలిచి రాత్రి జరిగిన
సంగతి చెప్పి, "మీ పెద్దమ్మాయి మా వంట
వాణ్ణీ, రెండవ అమ్మాయి మంత్రినీ వివాహమాడ
డానికి నేను ఏర్పాటు చేస్తాను," అన్నాడు.

తనకేసి, రాజుకేసి మార్చిమార్చి చూస్తున్న
తన చిన్న కూతురి గురించి ఏం చెబుతాడో అని
రాజోద్యోగి ఆతృతగా ఎదురు చూశాడు.

రాజు మందహాసం చేస్తూ, "నేను నీ చిన్న
కుమార్తెను నా మూడవ భార్యగా స్వీకరించి
ఆమెను రాణిని చేస్తాను!" అన్నాడు.

ఆ మాట వినగానే చిన్న కూతురు
ఆనందానికి హద్దులు లేకుండా పోయింది.

మూడు పెళ్ళిళ్ళూ ఘనంగా జరిగాయి.
ముగ్గురు పెళ్ళికూతుళ్ళూ, వారి వారి భర్తల
ఇళ్ళకు చేరి కాపురాలు చేయసాగారు. తమ
చెల్లెలు రాజభవనంలో రాజభోగాలు అనుభవి
స్తుండగా తాము మాత్రం సాధారణ గృహాలలో
మామూలు జీవితం గడపవలసి వచ్చిందే అని
అక్కలు ఇద్దరూ విచారపడసాగారు. క్రమంగా
ఆ విచారం అసూయగా మారింది. అయితే,
చెల్లెలు మాత్రం అక్కలపట్ల ఎంతో
ప్రేమాదరాలతో మసులుకోసాగింది. తన
ఇద్దరి అక్కలలో ఎవరైనా ఒకరు ఆనాటి

రాత్రి రాజుగారిని వివాహమాడాలని కోరుకుని
ఉంటే తనకీ భాగ్యం లభించేది కాదు కదా అన్న
కృతజ్ఞతాభావంతో వారిపట్ల నడుచుకునేది.

ఏడాది తిరిగేలోపల మూడవ రాణి గర్భవతి
అయింది. కాన్పు సమయం సమీపించడంతో,
తన అక్కలు తనకు సాయంగా ఉంటే
బావుంటుందని రాజుకు చెప్పింది. రాజు
సంతోషంగా ఆమె ఇద్దరు అక్కలనూ రాజ
భవనానికి పిలిపించాడు. వాళ్ళు అక్కడే
ఉండసాగారు. అయితే చెల్లెలి మీద అకారణ
అసూయా ద్వేషాలతో కుట్రపన్నసాగారు.
ఆమె మగబిడ్డను ప్రసవించగానే, రాణిపరి
చారిక సాయంతో ఆ బిడ్డను ఒక బుట్టలో
ఉంచి, రాజభవన సమీపంలో ప్రవహించే
నదిలో వదిలేలా చేశారు. బిడ్డస్థానంలో
అప్పుడే పుట్టిన ఒక కుక్కపిల్లను తెచ్చి
పడుకోబెట్టి రాణితో, "కుక్కపిల్లను ప్రస
వించావమ్మా" అని చెప్పారు.

"అదే భగవంతుడి సంకల్పమైతే, దానినే నేను నా బిడ్డగా స్వీకరిస్తాను," అన్నది రాణి చెప్పరాని ఆవేదనతో.

మరుసటి సంవత్సరం కూడా రాణి మరొక మగశిశువును ప్రసవించింది. అయితే అక్కలు మళ్ళీ తమ దుష్టపథకంతో, బిడ్డను బుట్టలో పెట్టి నదిలో వదిలి, ఒక పిల్లిపిల్లను తెచ్చి రాణి పక్కనపడుకోబెట్టారు. తన విధిని తలుచుకుని రాణి, "అంతా భగవదేచ్ఛ," అని సరిపెట్టుకున్నది.

మళ్ళీ ఒక సంవత్సరం గడిచింది. రాణి ఈసారి పండంటి ఆడశిశువును ప్రసవించింది. అక్కలు మళ్ళీ తమ దుష్టపథకం ప్రకారం బిడ్డను బుట్టలో పెట్టి నదిలో వదిలి, ఒక మట్టిబొమ్మను తెచ్చి, రాణి పక్కన పడుకోబెట్టారు. రాణి తనకు జరుగుతున్న దానికి విషాదం చెందింది. రాజు కూడా విచారించాడు. ఆనాటి రాత్రి, "రాజు నన్ను వివాహమాడితే, ఆయనకు అందమైన పిల్లల్ని కంటాను," అని ఆమె అనడం తలుచుకుని బాధపడసాగాడు. రాజు యథాప్రకారం మారువేషంలో మళ్ళీ తిరగడం ప్రారంభించాడు. రాణిగారు కుక్కపిల్ల, పిల్లిపిల్ల, మట్టిబొమ్మలను ప్రసవించడం గురించి ప్రజలు వింత వింతలుగా మాట్లాడుకోవడం రాజు విన్నాడు. రాణి మామూలు స్త్రీ కాదనీ, ఆమె దయ్యమనీ, అలా పిల్లలకు బదులు జంతువులను కనడం, రాజ్యానికి జరగనున్న అనర్థాలకు సూచనలనీ పలువురు మాట్లాడుకోసాగారు. ఆమె ఇంకా రాజభవనంలో ఉంటే రాజ్యానికి అరిష్టమనీ ఆమెను అడవిలో వదిలిపెట్టడమే రాజ్యానికి క్షేమం అనీ చెప్పుకోసాగారు. ఆ మాటలువిన్న రాజు ఆమెను అడవిలో వదిలిపెట్టాడు.

ఇది ఇలా ఉండగా అంతకుముందే మరొక విచిత్రం జరిగింది. రాజభవనానికి ఆనుకుని ప్రవహించే నదీతీరంలో, అరణ్యసమీపాన బ్రాహ్మణ దంపతులు నివసించేవారు. ఆ బ్రాహ్మణుడు వేకువజామున నదిలో స్నానంచేసి సంధ్యావందనం చేస్తుండగా ప్రవాహంలో ఒక బుట్ట కొట్టుకురావడం కనిపించింది. అందులో అప్పుడేపుట్టిన శిశువును చూసి అతడు ఆశ్చర్యం చెంది, బిడ్డను తీసుకుపోయి భార్యకు ఇచ్చాడు. అంతవరకు సంతానానికి నోచుకోని ఆ దంపతులు, బిడ్డను ఆనందంతో పెంచసాగారు.

మరుసటి సంవత్సరం కూడా బ్రాహ్మడికి బిడ్డ నదిలో తేలుతూ రావడం కనిపించింది. ఆ బిడ్డను కూడా ఇంటికి తీసుకువెళ్ళాడు. పిల్లలిద్దరూ ఒకే పోలికతో ఉండడం చూసి దంపతులు ఆశ్చర్యపోయారు.

మ రో సంవత్సరం గడిచాక అదేవిధంగా మరొక శిశు మందసంలో నదిలో తేలుతూ రావడం చూసి బ్రాహ్మణుడు ఆశ్చర్యానందాలు చెందాడు. ఇప్పుడు తేలుతూవచ్చింది ఆడ శిశు మూఅదంపతులు పిల్లలకు మదన్, మోహన్, మోహిని అని నామకరణం చేసి అల్లారు ముద్దుగా పెంచసాగారు.

కొన్నేళ్ళకు బ్రాహ్మణుడూ, ఆ తరవాత అతని భార్యా మరణించారు. పిల్లలు తమను తామే పోషించుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది.

ఒకరోజు, వేటకు అడవికి వెళ్ళిన రాజు, తన పరివారానికి దూరమై దారితప్పి, రాత్రి వ్యాకాలినడకన బాగా అలిసిపోయి, నదీ తీరంలో ఆ ముగ్గురు పిల్లలున్న ఇంటి దగ్గరికి వచ్చాడు. పిల్లలు ఆయనకు అన్నపానాదులిచ్చి, సపర్యలు చేశారు. రాజు ఆ రాత్రికి అక్కడే విశ్రాంతి తీసుకున్నాడు.

తెల్లవారి నిద్రలేవాక, రాజు తాను ఎవరైనదీ వాళ్ళకు తెలియచేసి తన సాయం కావలసి వచ్చినప్పుడు రాజధానికి రామ్మని చెప్పాడు. రాజధానికి చేరగానే భటులచేత వాళ్ళకు సంచీనిండా బంగారు నాణాలు పంపాడు.

తమ ఇంటికి సాక్షాత్తు రాజుగారే అతిథిగా వచ్చారు గనక తమ ఇంటిని కూడా రాజభవనంలా కట్టుకోవాలని మోహిని అన్నలకు సలహా ఇచ్చింది. అన్నలు ఆమె కోరికను నెరవేర్చారు. పెద్ద భవన నిర్మాణం జరిగింది. మోహిని అందమైన వస్తువులతో ఇంటిని అలంకరించసాగింది.

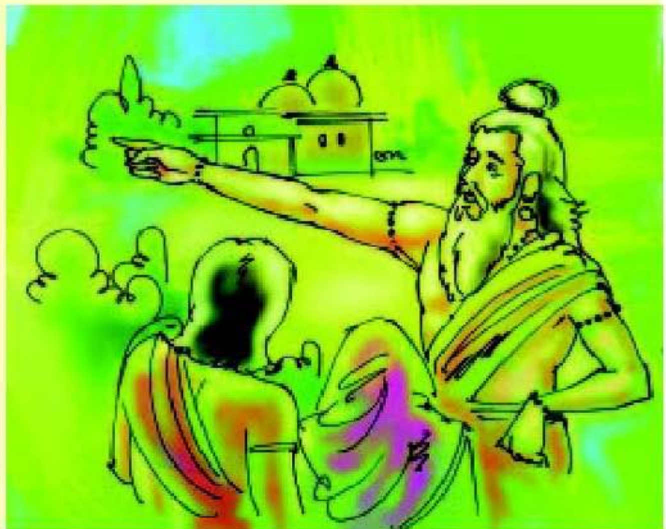
ఒకరోజు ఒకయోగి అటుకేసి వచ్చాడు. నదీ తీరంలో వెలసిన అందాల భవనాన్ని చూసి ఆనందం చెందాడు. అయితే అది అరణ్య సమీపంలో ఉండడమే ఆయనకు వింత గొలిపింది. యోగికి అతిథి సత్కారాలు చేసిన మోహిని, తమ భవనంలో ఏదైనా లోపం ఉందా? అని అడిగింది.

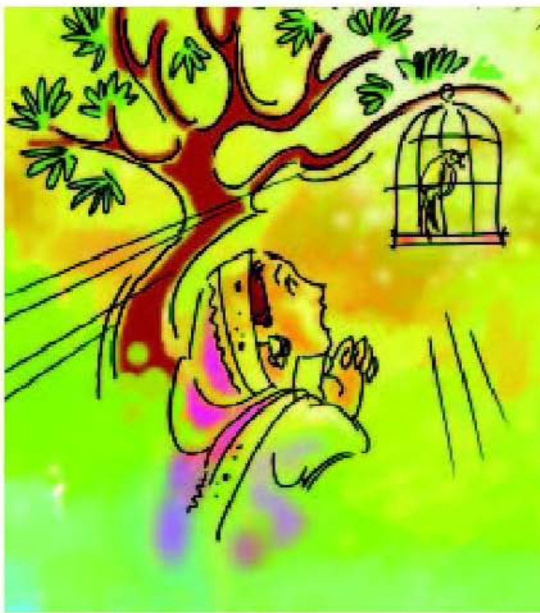
"అంతా బాగానే ఉంది. అయితే, ఇలాంటి భవనంలో బంగారు చెట్టు, బంగారు పంజరంలో బంగారు చిలుక, ఒక బంగారు విల్లు ఉన్నట్టయితే మరీ బాగుంటుంది!" అన్నాడు.

"అవి ఎక్కడున్నాయి?" అని అడిగింది మోహిని.

"ఉత్తరదిశలో ఉన్న కొండశిఖరం మీద, ఆ మూడూ ఉన్నాయి," అని, వాటిని ఎలా తెచ్చుకోవాలో వివరాలు చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు యోగి.

అన్నలూ, చెల్లెలూ ఆ విషయం గురించి బాగా ఆలోచించారు. ఆఖరికి మదన్ లేచి నిలబడి, "చెల్లీ, నేను వెళ్ళి వాటిని సాధించుకుని వస్తాను. మీరు జాగ్రత్తగా

ఉండండి. ఇదిగో ఈ కత్తిని నీ దగ్గర ఉంచు. నాకేదైనా ఆపదవాటిల్లితే ఈ కత్తి పదును తగ్గుతుంది,'' అని చెప్పి చెల్లెలికి తన కత్తిని ఇచ్చి బయలుదేరాడు.

కొన్ని రోజులు గడిచాయి. కత్తి పదునుతో తళతళలాడుతూనే ఉన్నది. తన అన్న క్షేమంగా ఉన్నాడని ఆమె భావించింది. అయితే ఒకనాడు ఉదయం కత్తి పదును కోల్పోయి, వెలవెలబోయింది.

అక్కడ మదనుడికి ఏం జరిగిందంటే– అతడు యోగి చెప్పిన కొండశిఖరాన్ని చేరుకుని భవనం మెట్లను ఎక్కుతూన్నప్పుడు, ''మదనా, ముందుకు వెళ్ళకు!'' అనే మాటలు వినిపించాయి. అయినా మెట్లెక్కుతూన్నప్పుడు వెనుతిరిగి చూడకూడదన్న యోగి హెచ్చరికను గుర్తుంచుకున్న మదనుడు తిరిగి చూడకుండా ముందుకు వెళ్ళాడు. మరొక రెండు మెట్లు ఎక్కాడు. ''మదనా, ఆగు. నేనూ వస్తున్నా,'' అన్న మాటలు తన పెంపుడు తండ్రి కంఠస్వరంతో వినిపించడంతో, అతడు తిరిగి చూశాడు. మరుక్షణమే శిలగా మారిపోయాడు!

మోహనుడు తన వేణువును తీసి చెల్లెకిస్తూ, ''మార్గమధ్యంలో నాకేదైనా ఆపద వాటిల్లినట్టయితే, వేణువు రెండుగా చీలి విరిగి పోతుంది,'' అని చెప్పి అన్నను వెతుక్కుంటూ బయలుదేరాడు.

కొన్నాళ్ళకు అతడు కొండశిఖరం మీది భవనాన్ని సమీపించి మెట్లెక్కుతూండగా, ''మోహనా, నేను నీ వెనకే ఉన్నాను. ఆగు, వస్తాను,'' అంటూ అన్న కంఠస్వరం వినిపించింది. అన్నను వెతుక్కుంటూ వెళుతూన్న మోహనుడు ఆ మాటలకు వెనుదిరిగి చూశాడు. అంతే, ఆ క్షణమే అతడూ శిలగా మారిపోయాడు!

అక్కడ ఇంట వేణువు రెండుగా చీలి విరిగిపోవడంతో మోహిని దిగ్భ్రాంతి చెందింది. ఆరోజంతా భోరున విలపించింది. మర్నాడు ధైర్యాన్ని కూడగట్టుకుని అన్నలను వెతుక్కుంటూ వెళ్ళాలని నిర్ణయించింది.

ఆమె కూడా కొన్నిరోజులకు యోగి సూచించిన కొండశిఖరం మీది భవనాన్ని సమీపించింది. దృఢసంకల్పంతో భవనం మెట్లెక్కసాగింది. అమ్మానాన్నలు, అన్నలు పిలుస్తున్నట్టు ఏవేవో కంఠస్వరాలు వినిపించాయి. అయినా ఆమె వెనుదిరిగి చూడలేదు. హెచ్చరికలూ, బెదిరింపులూ వినిపించాయి. అయినా ఆమె గుండె నిబ్బరంతో ముందుకు అడుగువేసింది. భవన మంటపాన్ని చేరి అక్కడి బంగారు చెట్టునూ, బంగారు పింజరంలోని చిలుకనూ

చూసింది. ఆమెను చూడగానే బంగారు చిలుక, "నీ కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను. అదిగో ఆ మందంగం మీద బంగారు విల్లు కనిపిస్తోంది చూడు. ఆ విల్లుతో మృదంగాన్ని వాయించు. ఆ శబ్దం వినగానే శిలలుగా మారిన నీ అన్నలు సజీవమవుతారు," అన్నది.

మోహిని చిలుక చెప్పినట్టే చేసి, "నా చేతికి బంగారు విల్లు, బంగారు చిలుక వచ్చాయి. మా అన్నలు వెతుక్కుంటూ వెళ్ళిన బంగారు చెట్టును సాధించేదెలా?" అని అడిగింది.

"మీ అన్నలలో ఒకడు ఈ విల్లుతో ఆ చెట్టు మొదలును తాకితే, అది తానంతట అయిన చేతిలోకి వస్తుంది," అన్నది చిలుక

"మోహినీ, నువ్వెలా ఇక్కడికి వచ్చావమ్మా" అంటూ అన్నలు అక్కడికి రావడం చూసి, మోహిని పరమానందం చెందింది.

"అవన్నీ తరవాత చెబుతాను. ముందు మీలో ఒకరు ఈ బాణంతో ఆ బంగారు చెట్టు మొదలును తాకండి. అది మీ చేతుల్లోకి వస్తుంది," అన్నది మోహిని ఉత్సాహంగా.

మదనుడు విల్లుతో బంగారు చెట్టును తాకాడు. అది అలాగే లేచి అతని చేతిలోకి వచ్చింది. మూర్ఛగృహాన్ని భవనం వదిలి వెలుపలికి వచ్చి కొండదిగి ఇంటికి చేరుకున్నారు.

కొన్ని రోజుల తరవాత వాళ్ళు రాజును తమ ఇంటికి ఆహ్వానించారు. రాజువచ్చి, భవనం లోపల తిరిగిచూసి, వాళ్ళ సంపదకు అమితాశ్చర్యం చెందాడు. భోజనాలకు కూర్చున్నప్పుడు పళ్ళాలలో ఆహార పదార్థాలకు బదులు, మణులు, మాణిక్యాలు, రత్నాలు, ముత్యాలు ఉన్నాయి. "ఏమిటీ విడ్డూరం?" అని అడిగాడు రాజు.

"ఒకస్త్రీ కుక్కపిల్లనూ, పిల్లిపిల్లనూ, మట్టిబొమ్మనూ ప్రసవించగలిగినప్పుడు, బంగారుచెట్టు ప్రసాదించే మణిమాణిక్యాలతో వంట చేయవచ్చు కదా? ఇందులో వింత, విడ్డూరం ఏమున్నాయి?" అన్నది బంగారు పంజరంలోని బంగారు చిలుక.

చిలుక మాటలలోని అంతరార్థాన్ని రాజు గ్రహించాడు. "అయితే, నా పిల్లలు ఇప్పుడు ఎక్కడ ఉన్నారు?" అని అడిగాడు.

"నీ ఎదుటే ఉన్నారు మహారాజా! అసూయాగ్రస్తులైన వారి అక్కలే రాణిగారికి కుక్కపిల్లా, పిల్లిపిల్లా, మట్టిబొమ్మా పుట్టాయని చెప్పారు. ఇప్పుడైనా వెళ్ళి ఆమెను ఏలుకోండి మహారాజా!" అన్నది బంగారు చిలుక.

రాజు వెళ్ళి అడవిలోవున్న రాణిని వెంటబెట్టుకుని అక్కడికి వచ్చాడు. పిల్లలను చూసి తల్లితండ్రులూ, తల్లితండ్రులను చూసి పిల్లలూ చెప్పలేని ఆనందం పొందారు.

మూడు వరాలు

కథ : కందూరి వంశీకృష్ణ – తిరుపతి
చిత్రాలు : వెంకటేష్

రామాపురంలో రామయ్య అనే పేద రైతు ఉండేవాడు. ఎంత కష్టపడ్డా పిల్లలకు తిండికూడా పెట్టలేని తన దీనస్థితికి అతడు తరచూ విచారపడేవాడు. పట్నం వెళ్ళి ఏదైనా పనిచేస్తే డబ్బు సంపాయించవచ్చని కనకయ్య భార్య సీతమ్మ, భర్తకు సలహా ఇచ్చింది. కనకయ్య సరే అన్నాడు.

మరునాడు తెల్లవారుజామున భర్త బయలుదేరుతున్నప్పుడు, దారిలో తినడానికి రొట్టెలు మూటకట్టి ఇచ్చింది సీతమ్మ. రామయ్య పట్నంకేసి చాలా దూరం నడిచి, మధ్యాహ్నానికి అడవి ప్రాంతంలోని ఒక చెట్టునీడన కూర్చున్నాడు. భార్య కట్టి ఇచ్చిన రొట్టెల మూటను విప్పాడు. అందులో ఒక పెద్ద రొట్టె, చిన్న రొట్టె ఉన్నాయి.

ఆ రెండింటిలో దేనిని తినడమా అని ఆలోచిస్తూ, కాస్త బిగ్గరగా, "చిన్న దాన్ని తినాలా? పెద్దదాన్ని తినాలా?" అన్నాడు పైకి చూస్తూ. ఆ మాటలన్న ఆ చెట్టుపై ఉన్న పెద్దదయ్యం, చిన్నదయ్యం విని అదిరిపడ్డాయి. కింద ఉన్నవాడు ఏ మాంత్రికుడో అయివుంటాడనీ, వాడు తమ ఇద్దరిలో ఎవరిని ముందు తిందామా అని ఆలోచిస్తున్నట్టూ భావించి హడలి పోయాయి. వెంటనే రెండు దయ్యాలూ, రామయ్య ముందుకు దూకి, చేతులు జోడించి, "అయ్యా, మమ్మల్ని తినకండి!" అని వేడుకున్నాయి గడగడ వణుకుతూ.

అని అమాయక పిరికిదయ్యాలని రామయ్య గ్రహించాడు. "సరే నేను మిమ్మల్ని వదిలిపెడతాను. అందువల్ల నాకేంటి లాభం?" అన్నాడు. "మూడు వరాలు ఇస్తాము. అయితే, నువ్వు అడిగే వరాలు ఇచ్చే శక్తి మాకులేదు. మాకు ఇష్టమైన వరాలే ఇస్తాము. అవి నీకు మేలు చేస్తాయి," అన్నాయి దయ్యాలు. రామయ్య సరే అన్నాడు.

దయ్యాలు మొదటి వరంగా ఒక పెట్టెను తెచ్చి ఇచ్చి, "దీనిని చేత్తో మూడు సార్లు తాకి, అడిగితే, అడిగిన ధనం ఇస్తుంది," అన్నాయి. రామయ్య పెట్టెను తీసుకుని పట్నం వెళ్లకుండా తన గ్రామానికి తిరుగు ప్రయాణమయ్యాడు. కొంత దూరం నడిచేసరికి పొద్దుపోయి చీకటి కమ్ముకోసాగింది. రాత్రికి మార్గమధ్యంలో ఉన్న పూటకూళ్ళవ్వ ఇంట ఉండాలనుకున్నాడు.

అక్కడికి వెళ్ళి పెట్టెను పూటకూళ్ళవ్వకిచ్చి, "అవ్వా, ఈ పెట్టెను రాత్రికి నీ దగ్గరే ఉంచు. తెల్లవారగానే తీసుకుంటాను. దీనిని పొరపాటున కూడా మూడు సార్లు తాకి ధనం కావాలని మాత్రం అడగకు," అని చెప్పాడు అమాయకత కొద్దీ. అవ్వ అర్ధరాత్రి సమయంలో లేచి, పెట్టెను మూడు సార్లు తాకి, "పది బంగారు నాణాలు కావాలి," అని అడగడంతో, నాణాలు రాలాయి. అవ్వ ఆ పెట్టెను దాచేసి, మరునాడు అలాంటిదాన్నే రామయ్యకు ఇచ్చింది.

రామయ్య దానిని ఇంటికి తీసుకువెళ్ళి మూడుసార్లు తాకి ధనం అడిగితే రాలేదు. మోసం ఎక్కడ జరిగిందో తెలుసుకోవాలని, రామయ్య మళ్ళీ దయ్యాల దగ్గరికి వెళ్ళి రెండవవరం అడిగాడు. దయ్యాలు ఒక పాత్రను తెచ్చిఇచ్చి, ''దీనిని ఎండలో పెట్టి ఏ వంటలు కావాలంటే ఆ వంటలు వస్తాయి,'' అన్నాయి.

రామయ్య పాత్రను తీసుకుని తిన్నగా పూటకూళ్ళవ్వ ఇంటికి వెళ్ళాడు. పాత్రను అవ్వచేతికిచ్చి, ''దీనిని దాచు, రేపు వచ్చి తీసుకుంటాను. అయితే, దీనిని ఎండలో పెట్టి ఏ వంటా అడక్కు,'' అని చెప్పి, వెనక్కు వచ్చి, కొంతసేపయ్యాక తిరిగి వెళ్ళి పూటకూళ్ళవ్వ ఇంటి వెనక దాక్కున్నాడు.

అవ్వ పాత్రను ఎండలో పెట్టి, ''పిండి వంటలు కావాలి,'' అని అడగడంతో అవి రావడం, రామయ్య చూశాడు. రామయ్య మళ్ళీ దయ్యాల దగ్గరికి వెళ్ళి మూడవ వరం అడిగాడు. దయ్యాలు ఒక పొడవాటి కర్రను ఇచ్చి, ''దీనిని మూడుసార్లు నేలకు తాటించి, 'వంట బడు' అంటేచాలు. లేచి కొట్టడం ప్రారంభిస్తుంది,'' అని చెప్పాయి.

రామయ్య దానిని తీసుకుని పై టకూళ్ళవ్వ ఇంటికి చేరాడు. కర్రను అవ్వకు ఇచ్చి, ''అవ్వా, దీనిని జాగ్రత్తగా దాచు. నేను వచ్చి తీసుకుంటాను. దీనిని మూడుసార్లు నేలకు తాటించి 'వెంటబడు' అని మాత్రం అనకు,'' అని చెప్పి వెనుదిరిగాడు.

రామయ్య అటువెళ్ళగానే, అవ్వ ఉత్సాహంకొద్దీ, కర్రను మూడుసార్లు నేలకు తాటించి 'వెంటబడు' అన్నది. అంతే! కర్ర గాలిలోకి లేచి అవ్వను ఎడాపెడా బాదడంతో అవ్వ కుయ్యోమొర్రో అని ఏడ్వసాగింది. రామయ్య లోపలికి వచ్చి, ''దాచి పెట్టిన నా పెట్టెనూ, పాత్రనూ తెచ్చి ఇవ్వు. అప్పుడే కర్ర బాదడం ఆపుతుంది!'' అన్నాడు.

అవ్వ, పెట్టెనూ, పాత్రనూ తెచ్చి రామయ్యకు అప్పగించి క్షమాపణలు చెప్పుకున్నది. కర్ర బాదడం ఆపింది. రామయ్య దయ్యాలిచ్చిన పెట్టెనూ, పాత్రనూ, కర్రనూ తీసుకుని సంతోషంగా గ్రామం చేరాడు. దయ్యాలిచ్చిన మూడు వరాలతో రామయ్య, సంపదలు పి వు కూర్చుకుని భార్యా పిల్లలతో సంతోషంగా ఉంటూ, ఇతరులకు సాయపడుతూ హాయిగా జీవించాడు.

మనదేశం గురించి తెలుసుకుందాం - క్విజ్

1. ఢిల్లీలోని ఎర్రకోటను షాజహాన్ నిర్మించాడు. మరి ఆగ్రాలో ఎర్రకోటను నిర్మించిన వారెవరో తెలుసా?

2. అమృతసర్‌లోని స్వర్ణదేవాలయ నిర్మాణంతో సంబంధంగల ఇద్దరు శిక్కు గురువులు ఎవరు?

3. ఇండియాలోని అతి పెద్ద మసీదు ఏది? అది ఎక్కడ ఉన్నది? దానిని నిర్మించిన వారెవరు?

4. ది వైస్రిగాల్ హౌస్, అంటే ఇప్పటి రాష్ట్రపతి భవన ఒక కొండ మీద నిర్మించబడింది. ఆ కొండ పేరేమిటి?

5. ఒక మొగలు చక్రవర్తి తన భార్యకు స్మారక భవనం నిర్మించాడు. మరొక చక్రవర్తికి ఆయన భార్య స్మారక భవనం నిర్మించింది. ఆ రెండు స్మారక భవనాలు ఏవి? చక్రవర్తులు, వారి భార్యలెవరో చెప్పండి చూద్దాం.

6. ఇండియాలోనే అతి పెద్ద సింహద్వారం చిత్రం ఇక్కడ ఉన్నది. అది ఎక్కడ ఉన్నది? దానిని నిర్మించిన వారెవరు?

7. హైదరాబాద్‌లో సుప్రసిద్ధమైన చార్‌మినార్‌కు ఒక చరిత్ర ఉన్నది. ఆ చరిత్రకూ మహమ్మారివ్యాధికీ సంబంధం ఉంది. ఏమిటా సంబంధం?

8. ముంబాయిలోని ఇండియా సింహద్వారం, ఢిల్లీలోని ఇండియా గేట్ రెండూ స్మారక భవనాలే. ఏ సంఘటనలను అవి గుర్తు చేస్తున్నాయి?

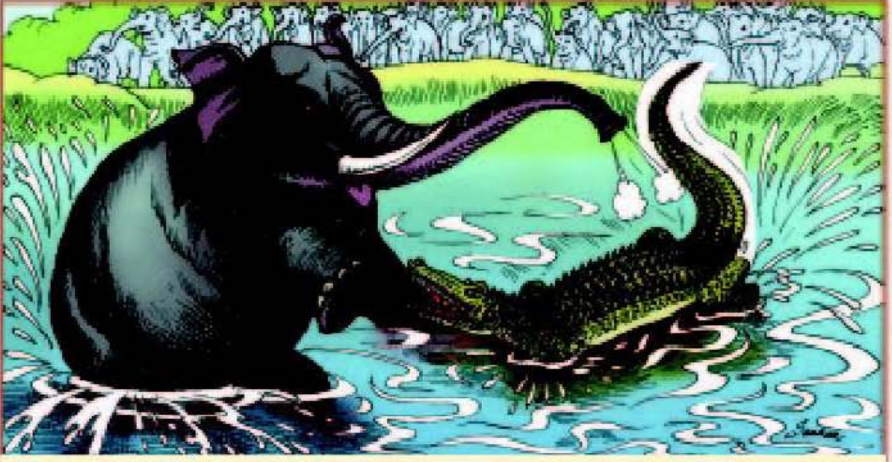
9. మహారాష్ట్రలోని ఒక బ్రహ్మాండమైన భవనాన్ని బ్రిటిష్ పాలకులు రాజకీయ ఖైదీలను బంధించడానికి వినియోగించారు. ఆ భవనం పేరేమిటి? ఎక్కడ ఉన్నది? ఖైదీగా ఉన్న ఒక సుప్రసిద్ధ నాయకుడు అందులోనే మరణించాడు. ఆయన పేరేమిటి?

10. అజంతా-ఎల్లోరా గుహల ప్రత్యేకత ఏమిటి?

(సమాధానాలు వచ్చే నెలలో)

డిసెంబర్ క్విజ్ సమాధానాలు

1. ఎం.సి. మెహతా
2. రూర్కెలా
3. హోయసాల
4. కార్తికేయుడు - సుబ్రహ్మణ్యం
5. ముష్ఖఫర
6. కోమో
7. లవంగం
8. గ్రంథ
9. గురుబచన్ సింగ్ రాంధావా
10. సీ. రాజగోపాలాచారి

విష్ణు కథ

పాలసముద్రంలో ఉన్న త్రికూటపర్వతానికి ఇనుము, వెండి, బంగారాల మూడు శిఖరాలు ; ఆ శిఖరాల నడుమ ఫల వృక్షాలతో నిండిన మహారణ్యం. ఆ వనంలో గజేంద్రం అనే మదపుటేనుగు తన భార్యలైన దశలక్షకోటి ఆడ ఏనుగులతో విహరిస్తూ దాహం తీర్చుకోడానికి మహావనం మధ్యనున్న సరోవరానికి బయలుదేరింది.

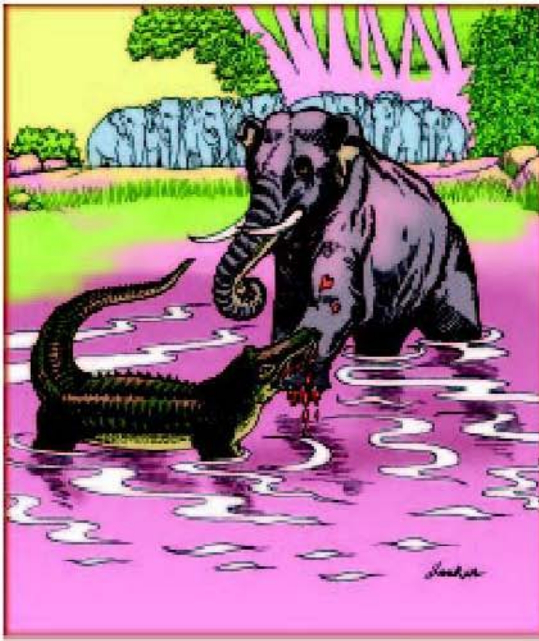
దాహం తీరాక జలవిహారంపై బుద్ధిపుట్టి, తన ఆడ ఏనుగులతో సరోవరాన్ని అల్లకల్లోలం చేస్తూ విజృంభించి జలకేళిలో లీనమై ఉన్న గజేంద్రాన్ని, గొప్ప మొసలి కోరలు గుచ్చి ముందరి కాలొకటి పట్టుకొన్నది.

బాధతో గజేంద్రం చేసిన ఘీంకారానికి ఆడఏనుగులు బెదిరి చెల్లాచెదరుగా సరోవరం చుట్టూరా ఒడ్డు చేరుకొని, గజేంద్రం పడుతున్న బాధ చూసి ఏడుస్తూ నిలబడ్డాయే గాని, మొసలి పట్టునుండి ఎలా తప్పించాలో వాటికి తోచలేదు.

గజేంద్రం మొసలి బారినుంచి తప్పించుకోడానికి ఎన్ని ప్రయత్నాలు చెయ్యాలో అన్నీ చేస్తూ తల్లడిల్లిపోసాగింది. ఏనుగులు శోకాలు పెడుతూనే, ఆకలి తీర్చుకుంటూ, వేరే జలాశ్రయాలకు వెళ్ళి నీరు తాగి వస్తూపోతూ సరోవరం చుట్టూ తిరుగుతూ కన్నీరు కారుస్తున్నాయి. సరోవరంలో నిర్విరామంగా కరిమకరాల పోరాటం సాగుతూనే ఉన్నది.

ఏనుగు దంతాలతో మొసలిని పొడిచేది. మొసలి ఎగిరి మీదపడి ఏనుగు శరీరమంతా రక్తధారలు కారేట్టుగా వాడిగోళ్ళతో బలంగా రక్కేది.

ఏనుగు తొండంతో మొసలి వీపుబాదేది, మొసలి కరుకుల తోకతో ఏనుగును ఎడాపెడా కొట్టేది.

ఏను గు మొ సలి మీ ద పడి నాలు గు కాళ్ళతో కుమ్మేయాలని చూస్తే, మొసలి నీటి అడు గు న దాగి ఉండేది. ఏను గు ఎంతకూ మొసలి జాడ లేకపోవడం చూసి ఒడ్డు చేరబోతూ ంటే, తటాలు న మ కరం ఏను గు ను పట్టుకొని లాక్కుపోయి నీట ము ంచేది. అలాగ ఎన్నిసార్లో ఏను గు ను ము ప్పుతిప్పలు పెట్టింది.

ఏనుగుకూ మొసలికీ నిర్విరామంగా పోరాటం వెయ్యి సంవత్సరాలు సాగింది.

గజేంద్రం స్వశక్తిని నమ్ము కొని ఎంత సాహ సించి పోరాడినా క్రమ క్రమ ంగా శక్తి సన్న గిల్లింది.

మొసలి జలగ్రాహం! నీటిలో దాని బలం ఎక్కువ. ఏను గు రక్తం వెలు స్తూ అది మ రింత బలంతో బాగా ఒళ్ళు పెంచింది. మొసలి పట్టు న ుంచి మోక్షం పొందడం మరింక దానికి సాధ్యం కాదు !

"దాహం తీర్చుకోడానికి ఈ సిరోవరానికి నేరక వచ్చాను . దాహ ం తీర్చుకొని వెళ్ళిపో కుండా సిరస్సులో ఎందు కు దిగాను ? నా పాడు బు ద్ధే నన్ను మొసలికి పట్టి ఇచ్చింది!" అంటూ గజేంద్రం చింతించరసాగింది.

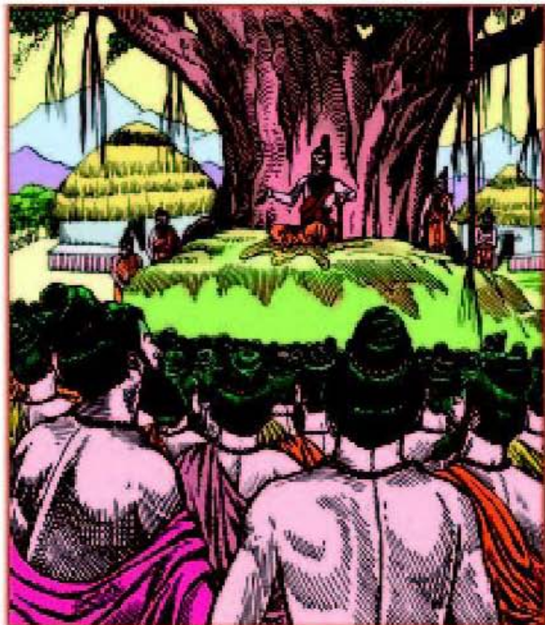
"నన్నెవరు రక్షిస్తారు? ఎవరిని పిలవాలి? నన్ను నేను ర ిం చు కోలేని స్థితిలో ఉన్నా, నా మ నస్సులో ఏ మూ లనో నేను కాపాడ బడగల అవకాశం ఏదో ఉన్నదనే ఆశ! ఆ ఆశవల్లనే ర ్ ణ కోరు కుంటు న్నాను ! అంటేనా ఆశకు ఆధారం ఏదో ఉండి తీరాలి! అదే దేవుడని పిలు స్తున్నాను !

దేవుడు , భగవంతు డు , ఈశ్వరు డు అనే భావనకు ఆదిమూలమైన ఓ దేవుడా! కారణా లన్నిటికీ నువ్వే కారణానివి!

నాలాంటి మ దగర్వితు లైన మ ంద మ ద మ తి జీవులు ఆపద రానంతవరకు నిన్ను తలవరు ! బాధపడితేనేగాని నీ అవసరం బోధపడదు . ఉన్నాడు ఉన్నాడు అనేవాడు ఉన్నాడో, లేడో అనే ఆందోళన పడందే నువ్వు కనిపించవు!" అని పరిపరి విధాల చింతనలోపడ్డ గజేంద్రానికి మొసలి పెడు తు న్న బాధ కొంత తగ్గినట్లు అయ్యి ంది.

ఎప్పుడైతే గజేంద్రుడు చింతన మొదలు పెట్టాడో, ఆ క్షణంలోనే మొసలి కోరల కుదుళ్ళలో సలుపు పుట్టింది. గుండెదడ మ ొ క్కువ నిపించింది. అయి నా అది మ రింత రోషంతో గజేంద్రం కాలిని నొక్కి, నొక్కి పిప్పి చేస్తూనే ఉన్నది.

"జీవుల చెడ్డనూ, బాధనూ హరించే వాడివి! అంతటా ఉండేవాడివి, వ్యాపిస్తూనే ఉండేవాడివి!

దేవుళ్ళకు మూలమైనదేవుడా! ఈ జగత్తు జనించేచూతు మతు వ్వే వూ లాచూతు మతు నన్ను ర ి ంచవు ని ఎంత బలంగా నిన్ను కోర్ు తానో అంత వేగంగా నన్ను నీమాటి ంచు తావని నవ్ము తు న్నాను , ర ి ంచితీరగలమతు

అన్నీ వ్వే అవతూ వూ టకూ, వు న స్సుకూ అందనివాడివిగా ఉండే ఓ సిర్వే శ్వర్ు డా! నాలాంటి దీన్ు లను ఆదు కునే బాధ్యత నీదే కదా!

జీవశక్తులన్నీ నశించిపో్ఖు న నాలో, ఇప్పిడ్ు కన్నీర్ు హరించిపో్ఖు ంది. నిన్ను ఎలుగెత్తిపిలవలేను సరికదా, నా నుంచి చిన్న వూ లు గ్ు కూడా రాదు , స్పి హ కూడా తప్పిత్ు న్నది.

నన్ను ర ి ంచినా వూ నినా అంతా నీ ఇష్టం! నీవ్ రాతో్ప్పితే నాకు ఇ ంకేదిక్కూ, ధ్యాసా లేదు !'' అంటూ గజేంద్రు డ్ు శక్తినంతా కూడదీసు కొని తొండాన్ని ఎత్తి పీలు స్తున్న ట్లు గా తిన్నగా చూ శాడు .

మొసలికి మెల్లమెల్లగా బలం తగ్గిపోతు న్నదని పించింది, నోర్ు జార్ు తు న్నట్లు, చేతు లు ఆడనట్లు కంఠం బిగు సు కుంటు న్నట్లు తోచింది.

తాను ఉన్నదీ లేనిదీ తెలియు ని స్థి తిలో ఏన్ు గ్ు కళ్ళు వూ త పిడు తూ ంటే, అలాగే ఏవూ త్రం చలనం లేకుండా ఉండిపో్ఖు ంది.

అప్పిడు విష్ణు మతువచ్చాడు .

ఆకాశవు ంతా అతని రూ పంతో నిండి పోయింది. తానొక సూక్ష్మమైన అణువును అని గజేంద్రానికి అనిపించింది.

వస్తూనే వి ష్ణు మతూచే తన్ు న్న చ ్క్రాన్ని విడిచాడు . అభయు వు ద్రగా పితాక హస్తిం పిట్టాడు . ప్రచండ వేగంతో గిర్ర్ు న తిరుగుతూ వచ్చి విష్ణుచక్రం మొసలి తల నరికింది.

మొసలి ఒక గంధర్వుడు, హూ హూ అనేది అతడిపేర్ు . దేవల్ు డు అనే ఋ షి నీటిలో నిల్చుని ఉ ండగా నీ టిలోంచి క నపిడ కుండావెళ్ళి మొసలిలాగ, ఋషి కాలుపట్టు కున్నాడు. ఋషి ఆ గంధర్వుణ్ణి మొసలిగా పిడి ఉండు అని శపించాడు . విష్ణు చక్రంతో ఆ శాపం తీరింది.

వ్ు సిలి బారిన్ు ంచి వి ము క్తి పొందిన గజేంద్రాన్ని సిరస్సు న్ు ంచి వెలుపలకు లాగి విష్ణు మతురచేత్తో దాని కుంభస్థిలాన్ని ఆప్యాయు ంగా నివు రాడు . దేవదేవమతి ఆ స్పిర్శకు గజేంద్రం పో్ఖు న జవసత్వాల్నీ, శరీరపిష్ఠినీ తిరిగి పొందింది. తన పై ర్వజన్మ జ్ఞానం కూడా కలిగింది. గజేంద్రం వెనకటి జన్మలో విష్ణుచింతనా తత్పరుడైన ఇంద్ర

ద్యుమ్నుడనే వు హా రాజు. విష్ణుధ్యానంలో మన్న అతను అగస్త్య వు హర్షి రాకను గవు నించలేదు. ఋషి కోపగించి మదగజమై పిుట్ను దు మగాక అని శపించాడు. ఆ రాజే గజేంద్రంగా పుట్టి మోక్షణపొందాడు.

గజేంద్రమో ˘ఇ క˘థను ి సూ తవు హర్షి నైమి శారణ్యంలో జరు గుతు న్న సిత్రయా గానికి వచ్చిన శౌనకాదివు ను లకు వివరంగా చెప్పాడు.

వు ను లు సూ తు డితో, ''వు నీంద్రా! గజేంద్రమోక్షణ కథ కేవలం ఒక ఏనుగుకు చెందినదిగా లేదు. జీవకోటి అంతకూ వు ఖ్యంగా అనేక బంధాలతో బాధలో చిక్కుకుని సితవు తవు య్యే వూ నవజీ విక వర్తించే కథలాగ మన్నది,'' అని అన్నారు.

సూతుడు, ''ఔను, గజేంద్రమోక్షం అంత రార్థంతో కూడినదే! ఎవరు ఎలాగ అన్వ యి ంచు కున్నా సిరిపోతు ంది. కాలం విష్ణుమా అధీనంలోనే ఇవు డి మన్నది. కాలచక్ర భ్రవు ణంలో ఎన్నో సివు స్యలూ బాధలూ కష్టాలూ సివు సీపొతూ ంటాయి,'' అని చెప్పాడు.

వు ను లు, ''వు నివర్యా! గజేంద్ర మోక్షాన్నిబట్టి కారణకారణుడు, సిర్వేశ్వర తు విష్ణుమూ అ ని తెలు స్తున్నది. అట ు వంటి విష్ణుకథను పై ర్తిగా వినాలని ఉవ్విళ్లూరు తు న్నాం. నీ వు ందు వే వు పిల్లలవంటి వాళ్ళం. కను క విష్ణుమను గ్రూ ర్చిన విశేషా లన్నీ ఎ హ కు ి ు లభంగా బో ధపిడేలాగ వినిపించ ప్రార్థిస్తున్నాం. వ్యాసివు హర్షి వలన సివు స్తిమోణాలనూ ఇతిహాసాలనూ, వాటి లోని విశేషార్థాలనూ ఎరిగిన నీమాఒక్కడివే వు వ్మల్ని క తార్థు ల్ని చేయ గలమా'' అని అన్నారు.

సూ తు డు వారి వూ టలకు ఎంతగానో సింతసించి, ''అలాగే వి ంద్రు గాని. వ్యాసివు హర్షి విష్ణుమను గ్ర రించిన అనేక లీలావతార విశేషాంశాలతో ప్రత్యేకంగా వు హాభాగవతాన్ని రచించి, తనకుమారుడైన శు కునికి బోధించాడు. విష్ణుకథను విని తరింపిగోరిన పిరీ ిత్తు వు హారాజుకు శు క యోగి దాన్ని చెప్పాడు. గజేంద్రాన్ని ర ించ వచ్చిన విష్ణుమూఅవతరణ 'ఆదివూలా వతారం' అసిాబర్కొనబడింది.

విష్ణుమూఅనేక అవతారాలు ఎత్తాడు. వాటిలో పిరిణావు దశలను అను సిరించే దశావతారాలు అనబడే పిది అవతారాలు ముఖ్యమైనవి.

నారము అంటే నీరు. నీటికి మూలమైన వాడు కనుకనే విష్ణువు నారాయణుడైనాడు.

నారాయ్య ణు డి న్ను ంచి నీర్ర పిట్టింది. నీటి న్ను ంచి జీవం పిట్టింది. విష్ణి మాజలచర మైన చేపిగా అవతరించాథ్ర . అదే వు త్స్యా వ తారం! విష్ణి మా దశావతారాల్లో వు త్స్యా వతారం మొదటిది.

విష్ణి మానీటితో నిండిన నీలవే ఘం రంగులో ఉంటాడు. మేఘంలో మెరుప మన్నట్టే విష్ణి మాతేజోవు య్యు థ్రు . అతని న్ను ంచి వచ్చిన జలం కూడా తేజస్సితో నిండి తెల్లని వెలుగు చిమ్ముతూంటుంది. ఆ జలవే కారణోదక ీరసాగరం!

క్షీరసాగరంలో అనంతమైన కాలం శేషిసిర్పం ర్రూ పింతో చు ట్టలు చు ట్టకొని ఉంటుంది. శేషువుకు వెయ్యి పడగలు. చివర అంట్రూ లేని శేష్ఠి మహ్యాశేషిశాల్లు గా విష్ణి మాపివ్వశించి మూడగా, అతని బొడ్డు న్ను ంచి నాళంతో గొప్పిపిద్మం పేక్కిలేచింది. ఆ పిద్మంలో బ్రహ్మి ఆవిర్భవించాథ్రు . బ్రహ్మి అన్నిటినీ సి జించాథ్రు .

అనంతమైన కాలం యుగాల్లు గా సాగ్ర తూ ంట్రు ంది.

క త -త్రే తా-ద్వాపిర-కలియ్యు గాల్లు కలిసీ ఒక వు హాయ్యు గం.

వెయ్యి మహాయుగాలు కలిసి ఒక కల్పం. కల్పం బ్రహ్మికు ఒక పిగల్లు . పిగల్లు పై ర్తి కాగానే అతనికి నిద్రవ్వు ంచ్చ కొస్తుంది. అదే కల్పాంతం. అప్పిథ్రు అంతటా గాఢాం ధకారం అల్లు వ్వు కొంట్రు ంది. విష్ణి మాశ్రు ంచి వెలువడిన సంకర్షణాగ్ని వేడిమి అన్నిటినీ వ్రూ ధ్విపేస్తుంది. పేన్న గాల్లు ల్లు వీస్తుంటే

కార్ఫు మేఘాలు గుంపులు గుంపులుగా ఏనుగు తొండాల్లాంటి జలధారలు ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తాయి. మహాసముద్రం ఆకాశాన్నంటి పొంగుతుంది. భూ, భువర, స్వర్లోకాలు మునిగి పోతాయి. ఎటు చూసినా జలబీభత్సం తప్పితే మరేమీ మాడదు. ఆ విధంగా ప్రళయం సంభవిస్తుంది. బ్రహ్మ నిద్రపోయే రాత్రి అంతా మహా ప్రళయ కాలం!

అది కల్పాంతం దగ్గిరపడుతూన్న సమయం:

సత్యవ్రతుడు అనే రాజర్షి నదిలో స్నానం చేసి నారాయణ ధ్యానం చేసి, అర్ఘ్యం ఇవ్వబోయే టప్పుడు, అతని దోసిట్లోకి బంగారం రంగులో మెరిసే చిన్న చేప వచ్చింది. సత్యవ్రతుడు దాన్ని నదిలో విడిచిపెట్టబోతూంటే, ఆ చిన్నారి చేప, "ఓ రాజా! మా చేపజాతి మంచిదికాదు. చిన్న చేపల్ని పెద్ద చేపలు మింగేస్తాయి. వాటి నుంచి తప్పించుకున్నా, జాలర్లు వలపన్ని పట్టి చంపుతారు. అందుచేత, నీ రక్షణకోరి నీ దోసిలిలోకి వచ్చాను, నిర్దయగా నన్ను విడిచిపెట్టకు!" అని పలికింది.

సత్యవ్రతుడు చేపను తన కమండలంలో వుంచి తన నగరికి తీసుకువెళ్ళాడు. సత్యవ్రతుడు మహారాజుగా రాజ్యపాలన చేస్తూనే గొప్ప తపస్సుచేసిన రాజఋషి. నిరంతర విష్ణుభక్తిపరుడు, గొప్ప జ్ఞానసంపన్నుడు.

కమండలంలో ఉంచిన చేపపిల్ల, మర్నాటికే నిండుగా పెరిగి అందులో ఇమడలేక ఉక్కిరి బిక్కిరవుతూ, "రాజా! నన్ను ఇందులోంచి తీసి, కాస్త పెద్ద చోటులో చేర్చు!" అంటూ ఆర్తనాదం చేసింది.

ఆ చేపను పెద్ద నీటి తొట్టిలో విడిచిన కొద్దిసేపటికే చేప ఎదిగి అది కూడా చాలక పోగా, సత్యవ్రతుడు దాన్ని చిన్న మడుగులో వేశాడు. చేప పెరిగిపోతూనే ఉంది. మడుగు నుంచి పెద్ద సరోవరానికీ, సరోవరం నుంచి మహాజలాశయానికి చేర్చినా, అలా పెరిగిపోతున్న మహామత్స్యాన్ని సముద్రానికి చేర్చగా, "ఓ రాజర్షీ! నీ రక్షణ కోరిన నన్ను సముద్రంలో వదిలిపోతావా? ఇది న్యాయమేనా? మొసళ్ళు, తిమింగిలాలు నన్ను మింగవా?" అని మత్స్యం నిలదీసి అడిగింది.

సత్యవ్రతుడు, "ఓ మహామీనమా! ఇంతకంటే నేను చేయగల్గిందేముందో నువ్వే చెప్పు! క్షణానికి శత యోజనాలు పెరిగేలా ఉన్న నిన్ను ఏదీ మింగలేదు కదా!" అన్నాడు.

వివిధ దేశాల కథలు

పారిపోయిన దుష్టమృగం!

చైనాలో నూతన సంవత్సర వేడుకలు జరుపుకోవడం ఎలా ఆరంభమయ్యాయో మీకు తెలుసా? ఈ కథ చదవండి.

వేనవేల సంవత్సరాలకు పూర్వం, చైనాలో ఒక అందమైన ప్రశాంత పట్టణం ఉండేది. పట్టణ ప్రజలు కష్టపడి పనిచేసేవారు. పనులన్నిటినీ చేశాక, సాయంకాల సమయాలలో గుంపులు గుంపులుగా చేరి హాయిగా కథలు చెప్పుకుని ఆనందించేవారు. వేసవికాలంలో, పిన్నలూ పెద్దలూ ఆరుబయటే ఉండేవారు. అయితే శీతాకాలం మాత్రం భరించరానిచలిగా ఉండేది. చాలా మంది చలిమంటలు కాచుకుంటూ ఇళ్ళలోపలే ఉండేవారు. కావలసినంత టీ, ఇతరపానీయాలు తాగి ఒంట్లో వెచ్చదనం నిలుపుకునేవారు. అలాంటి భయంకరమైన ఒక శీతాకాలంలోనే పట్టణంలో భయానకమైన ఆ దుర్ఘటన జరిగింది. అది జరగడానికి ముందు పట్టణంలోని ఆ ఒకే ఒక సత్రంలో అసంఖ్యాకంగా ప్రజలు గుమిగూడి రకరకాల కబుర్లు చెప్పుకోసాగారు.

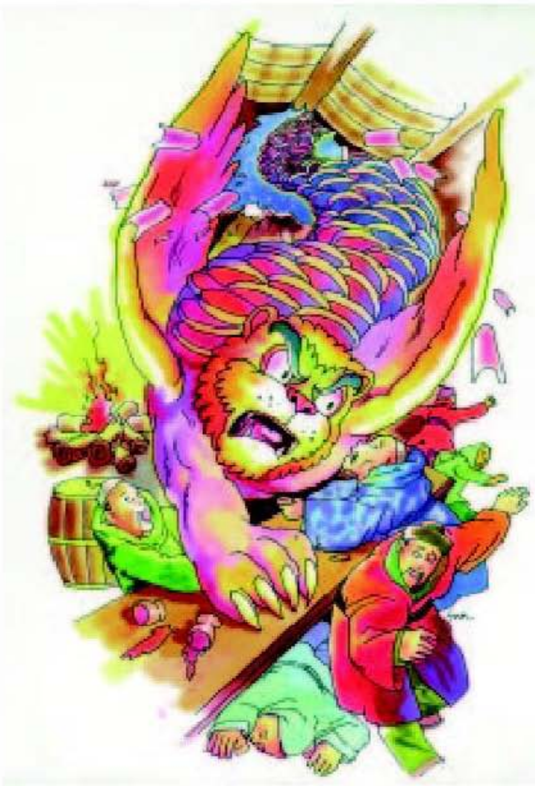
"ఈ శీతాకాలంలో ఈ వేడివేడి టీ మన ప్రాణాలు కాపాడుతున్నది," అన్నాడు ఒక వర్తకుడు.

"అవునవును. సత్రానికి రావడానికి మంచులో దారీ డొంకా తెలియక అల్లాడిపోయాను," అన్నాడు పక్కనే ఉన్న ఇంకొక వర్తకుడు.

ఇలా తమ తమ అనుభవాలను చెప్పుకుంటూ టీ తాగుతూ వెచ్చటి సత్రంలో హాయిగా ఉన్న వాళ్ళకు హఠాత్తుగా ఏదో పెద్ద శబ్దం వినిపించింది. ఏం జరుగుతున్నదో తెలుసుకునే లోపలే భయంకర ఆకారంతో ఒక వింతప్రాణి సత్రంలోకి జొరబడింది. అది ఏమిటో సరీగా చూసే లోపలే అక్కడున్నవాళ్ళందరినీ బీభత్సంగా హతమార్చింది.

దాని దాడినుంచి ఒకే ఒక కుర్రవాడు మాత్రం బయటపడ్డాడు. దాని భయంకర రూపాన్ని చూడగానే కుర్చీలో కూర్చున్న కుర్రవాడు కిందపడి స్పృహ కోల్పోయాడు. వాడు మేజాకింద కదలామెదలక పడి ఉండడం అదృష్టవశాత్తు ఆ దయ్యం గమనించలేదు.

ఈ భీకర దుర్ఘటనతో పట్టణమంతా భయంతో గడగడవణికిపోయింది. ఒక్కక్షణంలో బంధుమిత్రులను కోల్పోయిన ప్రజలు హతాశులయ్యారు. ఇలాంటి భయానక వాతావరణాన్ని సృష్టించిన ఆ నియ్యేన్ భూతాన్ని

పిట్టుకోవడానకి బ ందాలను ఏర్పాటు చేశార్ు. కాని వాళ్ళ ఎంత వెతికినా ఎక్కడా దాని జాడ కను గొనలేకపోయా రు .

ఆ శీతాకాలవు ంతా అందరూ ఇళ్ళలోపలే ఉండిపోయా రు . సాయు ంకాలం అయ్యే సరికి పిట్టణ వీధు లన్నీ నిర్మాను ష్యంగా కనిపించేవి. రాత్రు ల్లో ఇళ్ళ తలు పులూ , కిటికీలూ గట్టిగా వ్రూ సీ లోపల పిదు కునేవారు .

వసంతకాలం ఆరంభవు ్యు ంది. పిట్టణానికి నూ తన చైతన్యం రాసాగింది. పొలాలు పిచ్చదనం సంతరించు కున్నాయు . చిన్నచిన్న రకరకాల పివ్వులు , వీచే చల్లని పిల్ల గాలు లకు హాయు గా తలలూ పిసాగాయు . జంతు వులూ , పిప లూ స్వేచ్ఛగా తిరు గు తూ , ఎగ రు తూ కనిపించాయు .

వు వు షి లు కూడా ఇళ్ళను ంచి వె లుపలికి వచ్చారు . విత్తనాలు విత్తే కాలం కావడంతో, పిను లలో తలవ్రు నకల్పైభీకర వింతవు గం సంగతి వు రిచిపోయా రు .

కొన్నాళ్ళకు వు ళ్ళీ, శీతాకాలం రావడంతో చలి, తీవ్రమైన మంచు ముంచుకొచ్చాయు . వు ళ్ళీ సత్రంలో ప్రజలు వేడి టీ తాగు తూ , కబు ర్లు చెప్పుకోవడానికి చేరసాగారు. అయితే, మళ్ళీ ఒకసారి నిరు టిలాగే ఆ దయ్యం వచ్చిపిడి సత్రంలోని – ఒక్క యు వకుణ్ణి తప్పి అందరినీ ్షణంలో చంపీవెళ్ళింది. ఇది కూడా గత సంవత్సరం వ చ్చిన భూ తవే అని బతికి బయు ట పిడ్డ యు వకుడి ద్వారా తెలు సు కున్నారు .

పిట్టణ ప్రజలలో ఆవేదన, ఆగ్రహం పేల్లు బికాయు . ''ఈ పెడకు ఎలాగైనా విరగడ చూ డాలి. య్యే టేటా ఆ భూ తం వు నవాళ్ళను చంపీ వెళ్ళడం చూస్తూ ఊరుకోలేం. దాన్ని ఎలాగైనా హితవూ ర్చాలి!'' అన్నాడు పిట్టణాధికారి.

ఆ తరవాత ప్రజలందర ూ కలిసీ ఆ ఊళ్ళోవున్న వివేకవంతులైన వారి దగ్గరికి వెళ్ళి సలహా అడిగారు . పిండితు లు కొంతసేపు నిదానంగా ఆలోచించి, ''రెండు సంవత్సరాలలోనూ నియ్యే న శీతాకాలం వు గ స్తున్న సవు యు ంలోనే వచ్చి వు నవు ద పిడింది. కాబట్టి, ఆ సవు యు ంలో వు నం జాగ్రత్త పిడాలి,'' అన్నారు .

''వు నం ఆ దయ్యాన్ని ఎలా ఎదు ర్కో గలం?'' అని అడిగాడు ఒక యు వకుడు .

''ఎర్ర మిరు ప్పకాయల్ని తగు వ్రు గొప్ప తు ంది. ఎర్రటి బట్ట లు సకల ప్రాణు లనూ భ్రవు భ్రాంతు ల్ని చేస్తాయు . అదే సవు యు ంలో భయు ంకర ధ్వను లు మిట్టిస్తే అవి వాటి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని దెబ్బకొడతాయి. హఠాత్తుగా బాణాసంచాకాలిస్తే ఎలాంటి ప్రాణికైనా

హడలు పుట్టిస్తోంది. కాబట్టి ఆ దుష్టమృగాన్ని ఎలా ఎదుర్కోవాలో మీరే నిర్ణయించుకోండి ,'' అన్నాడు వృద్ధుడైన ఒక పండితుడు.

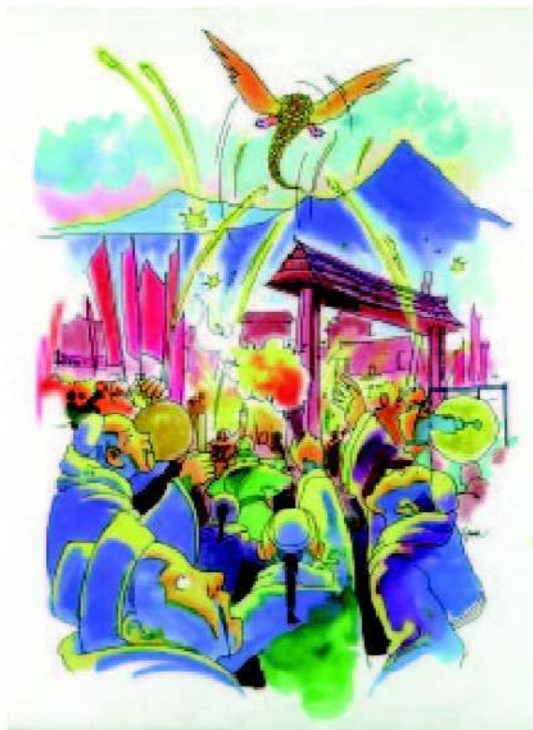
పట్టణ ప్రజలు ఎదురుచూసిన మరుసటి శీతాకాలం రానేవచ్చింది. నియాన్‌ను ఎదుర్కోవడానికి పట్టణంలోని ప్రజలందరూ ఆయత్త మయ్యారు. దానిని ఎలాగైనా మట్టుపెట్టాలన్న పట్టుదల వారిలో కలిగింది.

గత రెండేళ్ళు నియాన్ వచ్చిన రోజును గుర్తు పెట్టుకున్నారు. ఈయేడు ఆ రోజున పిల్లలూ, స్త్రీలూ, వృద్ధులూ ఇళ్ళలోపల ఉండిపోయారు. యువకులు మాత్రం వద్ద చేరారు. వారిలో కొందరు కత్తులు, కొందరు బాణాలూ, మరికొందరు దివిటీలు పట్టుకున్నారు. ఇంకా కొంతమంది పెద్దపెద్ద తప్పెటలనూ, డప్పులనూ, ఢంకాలనూ, కర్రలనూ పట్టుకున్నారు. మరికొందరు ఎర్ర జెండాలను, ఎర్ర బట్టలను పట్టుకుని నిలబడ్డారు.

హఠాత్తుగా ఆకాశంలో మెరుపు మెరిసినట్టు కాంతి కనిపించింది. ఆ తరవాత గుండెల పగిలేలా వింతగొంతుతో భయంకరంగా అరుస్తూ నియాన్ వచ్చింది. నిప్పుకణికల్లాంటి కనుగుడ్లు తిప్పుతున్నది. నోరు తెరిస్తే నిప్పులేరులా సెగలు వెలువడుతున్నవి. వంకర్లు తిరిగిన గోళ్ళతో వికారమైన వేళ్ళు. పెద్ద పెద్ద రెక్కలల్లారుస్తూ అది జనం మీదికి వాలింది. అయితే, సిద్ధంగా ఉన్న యువకులు ఒక్కసారిగా, దానిని చుట్టుముట్టి డప్పులూ, ఢంకాలూ, తప్పెటలూ వాయించారు. ఎర్ర జెండాలను అదేపనిగా ఊపారు. బాణాసంచా కాల్చి దానిపైకి విసిరారు. నియాన్ హడలిపోయింది. భీతిగొలిపే ఎర్రటి కాంతులు, మరవుట్ల దానికి కళ్ళు కనబడకుండా చేశాయి. కాస్సేపు అటూ ఇటూ తిరిగి దిక్కుతోచక అరుస్తూ తోకముడిచి ఎటో పారిపోయింది!

యువకులు ఆనందోత్సాహాలతో గెంతులు వేశారు. ''నియాన్ పారిపోయింది. ఇక అది మన దరిదాపులకు వచ్చే సాహసం చేయదు. నూతన శకానికి ఇది ఆరంభం. పండుగ చేసుకుందాం!'' అని ప్రకటించాడు పట్టణ అధికారి.

ఇవే చైనావాళ్ళు జరుపుకున్న మొట్ట మొదటి నూతన సంవత్సర వేడుకలు. భయాందోళనల నుంచి విముక్తి పొందిన ప్రజలు ఆనందోత్సాహాలతో పండుగ జరుపుకున్నారు. బంధుమిత్రులను కలుసుకోవడం, పరస్పరం కానుకలు ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం, ఆటలు పాటలు, విందులు వినోదాలతో ఆ రోజంతా హాయిగా గడిపారు.

వడ్డీలేని ఋణం

లక్ష్మీశివరావుపురం ఊరు చిన్నదే అయినా ప్రసిద్ధిగాంచిన పుణ్యక్షేత్రం. ఊరి మొదట్లో లక్ష్మమ్మవారి గుడి, ఊరి నడుమ శివాలయం, ఊరి చివర రాములవారి గుడి ఉండడంచేత ఏడాది పొడమునా ఉత్సవాలూ, తిరునాళ్ళూ జరుగుతూ ఉంటాయి. ఊరి చుట్టుపక్కల అందమైన కొండలూ, సెలయేళ్ళూ ఉన్నందున విహారస్థలంగా కూడా లక్ష్మీశివరావుపురం ప్రాచుర్యం గాంచింది.

ఆ ఊరి నడుమ ఒక చిన్న బట్టల కొట్టు పెట్టుకుని జీవితం సాగిస్తున్న శరభయ్యను, తనకంటూ ఒక సొంత ఇల్లు లేదనే విచారం పట్టి పీడిస్తున్నది. తన కళ్ళ ముందే చిన్నచిన్న వ్యాపారాలు ప్రారంభించిన వాళ్ళంతా అదే ఊళ్ళో మిద్దెలు, మేడలు కట్టుకున్నారు. తనకు ఒక చిన్న పెంకుటిల్లు కూడా లేదు.

ఒక రోజు శరభయ్య భార్య పార్వతి భర్తతో, ''మన ఊరవతల తాటితోపు కొట్టి వేసి, ఆ స్థలంలో ఇళ్ళ స్థలాలు చౌకగా అమ్ముతున్నారని శివాలయం పూజారి భార్య చెప్పింది. మనమూ అక్కడ చిన్న స్థలం కొనుక్కుందామండీ,'' అన్నది.

తన మనసులోని కోరిక భార్య నోటి వెంట బయటపడడంతో, శరభయ్యకు చాలా సంతోషం కలిగింది. తను అంత వరకు కొద్దికొద్దిగా దాచిన సొమ్ము, తన దగ్గరున్న వెండి కడియాలు, అత్తవారు పెట్టిన ఉంగరం అమ్మగా వచ్చిన డబ్బు కలిపి ఒక ఇరవై అంకణాల స్థలం కొన్నాడు శరభయ్య.

''స్థలం కొనుక్కున్నాక ఖాళీగా ఉంచడం దేనికి? చిన్న పెంకుటిల్లయినా కట్టుకోకపోతే మనకే కదా నష్టం,'' అని పోరసాగింది పార్వతి.

భార్య మాట నిజమేననిపించింది శరభయ్యకు. భార్య నగలు అమ్మి, వ్యాపార మిత్రుల దగ్గర కొంత అప్పు తెచ్చి, ఇంటి పనిని ప్రారంభించాడు. మొదట చిన్న వసారా, రెండు గదులు చాలనుకున్నాడు

జి.సి. జీవి

శరభయ్య. అయితే, భార్య, "రేపిమీపిల్లలు కలిగితే, ఈ ఇల్లు చాలుతుందా?" అని చెప్పడంతో, అదీ నిజమేనని, మరి రెండు గదులూ వేయించాడు.

ఇల్లు పూర్తి కావడానికి ఇంకా పది వేలు కావలసి వచ్చింది. ఏం చెయ్యాలో తోచక సతమతమవుతున్న శరభయ్యతో పార్వతి, "హరికృష్ణాపురంలో దశరథరామయ్య అని మా బంధువొకాయన ఉన్నాడు. వరసకు నాకు అన్న అవుతాడు. జమీందారు దివాణంలో ఉంచి ఉద్యోగం చేసి బాగా సంపాదించాడు. నేను వెళ్ళి అడిగితే పది వేలు అప్పుగా ఇవ్వకపోడు. వాయిదాల పద్ధతి మీద నిదానంగా తీర్చెయ్యవచ్చు. రేపు మనం ఆ ఊరు బయలుదేరుదాం," అని ధైర్యం చెప్పింది.

పొద్దున్నే బయలుదేరి భార్యాభర్తలు మధ్యాహ్నానికల్లా దశరథరామయ్య ఇంటికి చేరుకున్నారు. దశరథరామయ్య దంపతులు ఆప్యాయంగా పలకరించారు. క్షేమ సమాచారాలన్నీ అయ్యాక, దశరథరామయ్య, "ఏం పార్వతమ్మా, ఇల్లు కడుతున్నారని విన్నానే. ఎందాకా వచ్చింది? నాకూ చెబితే సంతోషించేవాణ్ణి కదా!" అన్నాడు చిన్నగా నవ్వుతూ.

"తప్పుగా భావించకండి అన్నయ్యా. మీకు చెప్పకుండానా? గృహప్రవేశానికి అందరినీ ఆహ్వానించాలనుకున్నాం. కాని ఆ భాగ్యం ఉన్నట్టు లేదు," అన్నది పార్వతి చాలా దిగులుగా.

"ఏమయిందమ్మా?" అని అడిగాడు దశరథరామయ్య ఆదుర్దాగా.

"కనీసం మరో పది వేలు లేనిదే ఇల్లు పూర్తయ్యేట్టు లేదన్నయ్యా. ఆ విషయంగానే నీ దగ్గరికి వచ్చాము. పది వేలు అప్పుగా ఇచ్చావంటే, వాయిదాల పద్ధతిలో తీర్చేస్తాము, మా ఇల్లు నిలబెట్టిన వాడివవుతావు" అన్నది పార్వతి.

"అన్నయ్య ఉండి ఆ మాత్రం సహాయం చెయ్యకపోతానా? అవన్నీ తరవాత చూద్దాం. ముందు భోజనాలకు లేవండి," అన్నాడు దశరథరామయ్య.

భోజనాలయ్యాక, దశరథరామయ్య లోపలికివెళ్ళి, పది వేలు తెచ్చి శరభయ్య చేతిలో పెట్టి, "మీకు వీలైనప్పుడే ఇవ్వండి. తొందరేం లేదు," అన్నాడు.

శరభయ్య సంతోషంగా డబ్బును సంచీలో పెట్టుకుంటూ, "వడ్డీ సంగతి కూడా సెలవిస్తే..." అని మాట పూర్తిచేసేలోపల, "భలేవారే. మీ దగ్గర వడ్డీ పుచ్చుకుంటానా?

మొదట ఇంటిపని పూర్తి చేయ ండి. పార్వ తవ్ము ఎప్పు చాల్లెవ్ము క దా! చే బదు లు గా ఇస్తున్నాను ,'' అన్నాడు దశరథరావు య్య.

''వీ వే లు ఎన్నటికీ వు రచిపోవు . వెళ్ళివస్తాము,'' అని చెప్పి తిరుగు ప్రయాణ వు య్యారు భార్యాభర్తలు .

వాళ్ళటు వెళ్ళగానే ద శరథరావు య్య భార్య, ''ఎంత బంధు వుతాత్రే వూ త్రం, అంత మొత్తం వడ్డీ లేకుండా చేబదులుగా ఎవరైనా ఇస్తారా? మనకూ పిల్లలున్నారు. వారి మంచి చెడ్డలు చూడవలసిన బాధ్యత వు నకుంది. వు రచిపోకండి,'' అని ఎత్తి పొడిచింది.

దశరథరావు య్య, భార్యకు ఎలాంటి సమాధానమూ చెప్పక మౌనంగా ఊరు కున్నాడు .

రెండు నెలలలో శరభయ్య ఇల్లు పై ర్తయి ంది. గ హ ప్రవేశానికి దశరథ రావు య్య దంపతు లూ , కొడు కూ, పిల్లలూ వచ్చారు . శరభయ్య దంపతు లు వారికి ఆప్యాయ ంగా స్వాగతం పలికారు . ఇతర బంధు వులతో కలిసి రెండు రోజులు హాయి గా గడిచిపోయా యి .

వూ డవ రోజు సాయ ంకాలం దశరథ రావు య్య అరు బయ టవు ంచంవీ ద కూర్చుని పక్కనే నిలబడ్డ భార్యతో, ''ఇల్లు వదలి వచ్చి వూ డు రోజులయి ంది. రేపొ బయ లు దేరు దాం,'' అన్నాడు .

''వు రో వారం రోజుల్లో ఇక్కడ శివరాత్రి ఉత్సవాలు మహావైభవంగా జరుగుతా య ట. అందరం ఉండి చ ూసి వెళదాం,'' అన్నది భార్య.

''అంటే, ఇంకా పది రోజులు ఇక్కడ తిష్ఠ వేయ డవూ ? వు నవల్ల వాళ్ళకు ఇబ్బందిగా ఉండదూ ?'' అన్నాడు దశరథరావు య్య అయి ష్టంగా.

''ఎందు కు ఇబ్బంది? పది వేల రూ పా య లు ఇచ్చారు గా చేబదు లు గా. దానికి వడ్డీ వేసు కుంటే ఎంతవు తు ందో లెక్కగట్టి చూ డండి. వు నకయ్యే ఖర్చు అందు లో ఏ వూ త్రం?'' అన్నది భార్య వెటకారంగా.

''గట్టిగా వూ ట్లాడకు. ఎవరైనా రాగ లరు . శరభయ్య కష్టజీవి, స వు ్మకస్థు డు . వు న డబ్బు ఎక్కడికీ పోదు ,'' అన్నాడు దశరథరావు య్య.

''అయి నా, ఈ కాలంలో వడ్డీ లేకుండా ఎవరైనా అప్పిస్తారా? మీరేమో దమ్మిడీ వడ్డీ లేకుండా పదివేలు ఇచ్చారు . అది ఎప్పుడు తిరిగి వ స్తుందా అ ని నేను ది గు లు పడి చస్తుంటే వీ కు చీవు కుట్టినట్టయి నా

లేదు," అంటూ మళ్ళీ దాప్పీపోడిచింది భార్య.

ఆ మాటలు, సమయానికి పాల లోటాతో వాకిట్లోకి వచ్చిన పార్వతి చెవిన పడ్డాయి. ఆమె వారి కంట పడకుండా వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళింది.

ఆ రాత్రి భోజనం చేసి చేయి కడుక్కుంటూ దశరథరామయ్య పార్వతితో, "మేము రేపు ఉదయం బయలుదేరుతాం," అన్నాడు.

"ఇంకో వారం రోజుల్లో ఇక్కడి శివాలయంలో శివరాత్రి ఉత్సవాలు జరుగుతాయి. ఉండి చూసుకుని వెళ్ళండి, అన్నయ్యా," అన్నది పార్వతి.

"లేదమ్మా, ఇంటి దగ్గర చాలా పనులున్నాయి వెళ్ళక తప్పదు," అన్నాడు దశరథరామయ్య.

"అంత ముఖ్యమైన పనులుంటే వదినెనూ, పిల్లల్నీ ఇక్కడే వదిలి మీరు వెళ్ళండి. చూసుకుని వస్తారు," అన్నది పార్వతి.

"ఎందుకులేమ్మా, నీకు ఇబ్బంది," అన్నాడు దశరథరామయ్య.

"ఇందులో ఇబ్బంది ఏముంది అన్నయ్యా. ఈ ఇల్లు కట్టుకున్నదే మీ చలవ వల్ల. అయినా, ఈ కాలంలో వడ్డీ లేకుండా ఎవరైనా అప్పిస్తారా? మీరేమో దమ్మిడీ వడ్డీ లేకుండా పదివేలిచ్చారు. దానికి వడ్డీవేసుకుంటే ఎంతవుతుందో లెక్కగట్టి చూడండి. మీ కయ్యే ఖర్చు అందులో ఏమాత్రం?" అన్నది పార్వతి.

ఆ మాటకు గతుక్కుమన్న దశరథరామయ్య, భార్యకేసి చూశాడు. భర్త మొహం చూడలేక ఆమె తల పక్కకు తిప్పుకున్నది.

"అన్నయ్యా, సమయానికి మీరు సాయం చేయడం వల్లే, ఈ ఇల్లు కట్టుకోగలిగాం. ఆ రోజు మీరు వడ్డీ వద్దంటే బలవంతం చేయడం ఎందుకని ఊరుకున్నాం. ఆరు నెలలలోగా మీ రుణం వడ్డీతో సహా తిరిగి ఇచ్చేస్తాం. అంతవరకు ఓపిక పట్టండి," అన్నది పార్వతి.

"అలాగేనమ్మా. తొందరేం వచ్చింది?" అంటూ దశరథరామయ్య భార్యకేసి మళ్ళీ ఒకసారి చూశాడు. ఆమె ముఖం సిగ్గుతో వెలవెలబోయింది.

నీళ్ళ ప్రభావం

ఒక గ్రామంలో వీరయ్య అనే గజఈతగాడు ఉండేవాడు. ఈతలో వాడి ప్రావీణ్యానికి మెచ్చి, ఎవరో జమీందారు ఇచ్చిన అద్భుతమైన కంచు విగ్రహం ఒకటి వాడి దగ్గిర ఉండేది. అది విదేశాల నుంచి వచ్చిన అరుదైన విగ్రహం.

ఒక సంవత్సరం వీరయ్య వసంతోత్సవాలు చూడటానికి రాజధానికి పోతూ, తన విగ్రహాన్ని షావుకారు కృష్ణయ్య వద్దకు తీసుకుపోయి, తాను రాజధాని నుంచి తిరిగి వచ్చేదాకా దాన్ని భద్రంగా ఉంచమని కోరాడు.

అంత అందమైన విగ్రహం వీరయ్య వంటి పేదవాడి దగ్గిర ఉండేకన్న తన వంటి సంపన్నుడి వద్ద ఉంటే బాగుంటుందనుకుని, కృష్ణయ్య దాన్ని తనకు అమ్మమన్నాడు.

"అది అమ్మేది కాదు లెండి. నేను తిరిగి వచ్చేవరకూ మీ దగ్గిర ఉంచండి, చాలు," అన్నాడు వీరయ్య. అతనికి సంబంధించినంత వరకు ఆ విగ్రహం తన ఈత నైపుణ్యానికి చిహ్నం.

ఆ విగ్రహాన్ని వీరయ్యకు తిరిగి ఇవ్వకూడదని కృష్ణయ్య అప్పుడే అనుకున్నాడు. అతను ఆ విగ్రహం సహాయంతో అచ్చులు తయారు చేసి, అలాంటిదే ఒక మట్టిబొమ్మ తయారు చేయించి, దానికి ఇత్తడి పై తాపించి, వీరయ్య తిరిగి రాగానే దాన్ని ఇచ్చేశాడు.

వీరయ్య దాన్ని ఇంటికి తీసుకుపోయి, దాని స్థానంలో ఉంచబోతూ మోసం జరిగినట్టు తెలుసుకున్నాడు. అది ఒట్టిమోతమోగింది. అదీగాక దాన్ని గట్టిగా రుద్దితే పైపూత పోయి, లోపల కుండపెంకు బయటపడింది.

వెంటనే వీరయ్య విగ్రహాన్ని తీసుకుని కృష్ణయ్య వద్దకుపోయి, "నా అసలు విగ్రహం దాచుకుని, ఈ మట్టి బొమ్మ ఇస్తావా? ఏం పనయ్యా? పెద్దమనిషి చెయ్యవలసిన పనేనా? నా విగ్రహం నాకు ఇచ్చెయ్యి, లేకపోతే పదిమందిలో నీ సంగతి బయటపెడతాను," అన్నాడు.

"నీ విగ్రహమే నీకిచ్చాను. మా బావి నీళ్ళతో కడిగిన కారణం చేత నీ కంచు కాస్తా మట్టిగా మారిందేమో! నీటి ప్రభావం అలాంటిది. దానికి ఎవరేం చేస్తారు?" అన్నాడు కృష్ణయ్య.

వీరయ్య చేసేదిలేక ఊరుకున్నాడు.

ఇలా ఉండగా ఒకరోజున షావుకారు కృష్ణయ్య భార్య ఊరి చివరన ఉన్న నుంచి

నీటి బావిలో ఇత్తడి కడవతో నీరు తోడుతూండగా, కడవ బావిలో పడిపోయింది.

ఆ బావి చాలా లోతు. ఊరికంతకూ అది ఒకటే మంచినీటి బావి. దానిలో దిగి కడవ తీయగలవాడు వీరయ్య ఒక్కడే ఉన్నాడు. వీరయ్యను అడగటం ఇష్టం లేకపోయినా, తప్పనిసరి కావటం చేత, మంచినీళ్ళబావి నుంచి తన ఇత్తడి కడవ తీసి పెట్టమని కష్ణయ్య వీరయ్యను బతిమాలాడు.

"దానికేం భాగ్యం, షావుకారు గారూ? రేపు ఉదయం మీ కడవ తప్పక తీసిపెడతాను," అన్నాడు వీరయ్య.

ఆ రోజు అర్ధరాత్రి దాటగానే వీరయ్య ఒక మట్టి కడవ తీసుకుని బావి వద్దకు వెళ్ళి, బావిలో దిగి ఇత్తడి కడవ పైకితీసి, దానికి కట్టి ఉన్న తాడు ముక్క తీసి మట్టికడవకు తగిలించి, మట్టి కడవను బావిలో వదిలి, ఇత్తడి కడవను ఒక రహస్యప్రదేశంలో దాచి, ఇంటికి వెళ్ళి పడుకుని నిద్రపోయాడు.

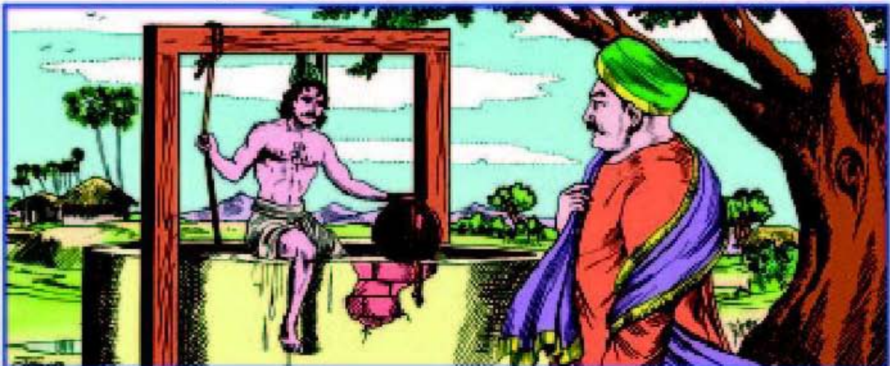
మర్నాడు ఉదయం షావుకారు చూస్తూండగానే వీరయ్య బావిలోకి దిగి, నీటిలో మునిగి, మట్టికడవ పైకి తెచ్చాడు.

అది చూసి షావుకారు తెల్లబోయి, "అది మన గ్రామంవాళ్ళదే, ఇంకెవరిదో అయి ఉంటుంది. ఇంకొక్కసారి మునిగి చూడు, వీరయ్యా," అని బతిమాలాడు.

వీరయ్య మునిగి, కాసేపటికి పైకి వచ్చి, "బావిలో ఈ మట్టి కడవ తప్ప ఇంకో కడవ లేదు, షావుకారు గారూ. నీటి ప్రభావం వల్ల మీ ఇత్తడి కడవ మట్టి కడవ అయిందేమో! నీళ్ళ ప్రభావం మీకూ తెలుసుగదా," అని ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

అయినా ఆశ తీరక కష్ణయ్య డబ్బులిచ్చి ఇద్దరు మనుషులను పెట్టి, బావిలో నీరంతా తోడించాడు. బావిలో కుండ పెంకులు తప్ప మరేమీ కనిపించలేదు. ఆ రోజు నుంచి నీరు లేకుండా చేసినందుకు గ్రామస్థులందరూ కష్ణయ్యను నానా మాటలూ అన్నారు.

ఆ రాత్రి రహస్యంగా కష్ణయ్య వీరయ్య ఇంటికి వెళ్ళి, తాను మోసం చేశానని ఒప్పుకుని చెంపలు వాయించుకుని, వీరయ్య విగ్రహం వీరయ్యకిచ్చి, తన ఇత్తడికడవ తాను తెచ్చుకున్నాడు.

ఆర్య

అజ్ఞాత యువరాజు
విచిత్ర సాహస గాథ

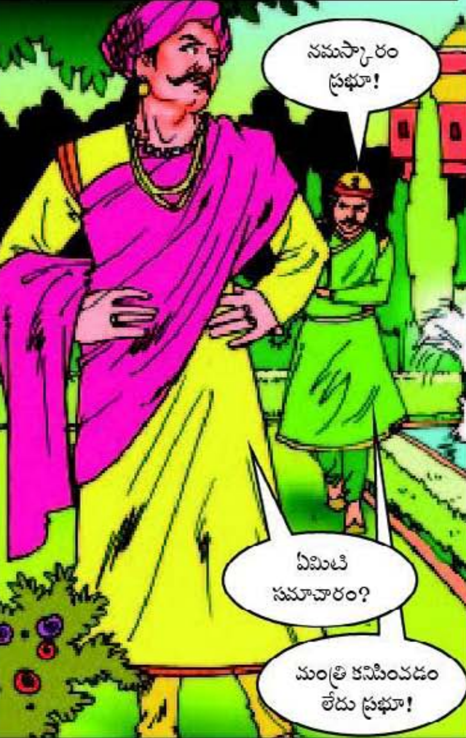
7

అరణ్యంలోని జయానందముని, శాంతిపుర మహారాణి ఘాతకరాయుణ్ణి తనశిష్యులచేత భూస్థాపితం చేయించాడు. అక్కడ రాజధానిలో సేనాధిపతి వీరసింహుడు రాజ్యపట్టాభిషేకం కోసం తొందర పడ్డాడు. మంత్రి మానవేంద్రుడు అందుకు సమ్మతించలేదు. ఆలయానికి వెళ్ళి తిరిగివస్తున్న మంత్రి మీద దాడి జరగబోయింది. ఆసమయంలో ఒక ముసుగువీరుడు ఆయన్ను రక్షించాడు.

చిత్రాలు:
గాంధి అయ్య

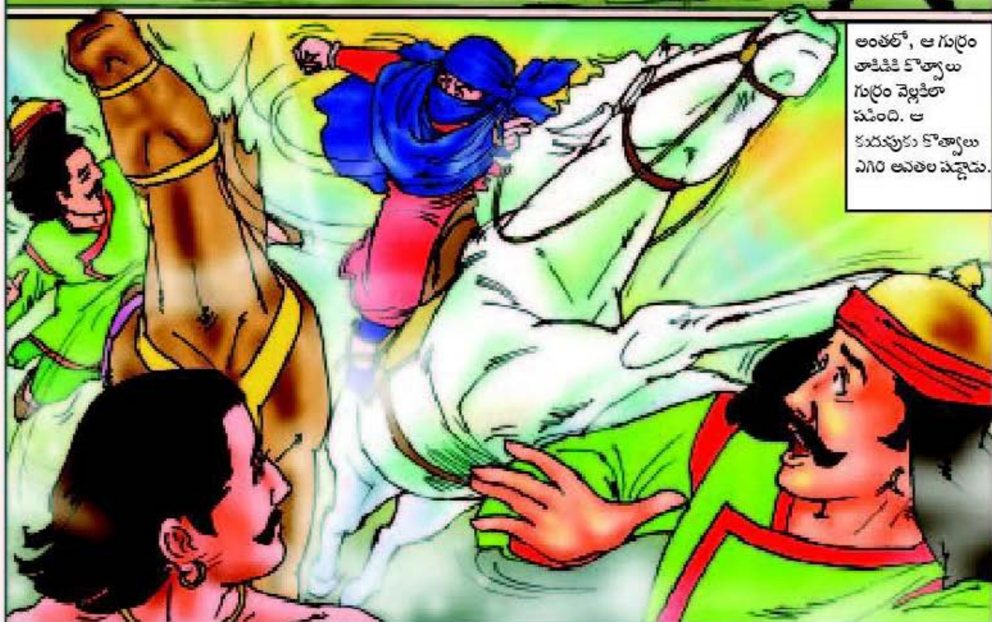

వసంతుడి మరణ శిక్ష గురించి నగర మంత్రులు ప్రకటించారు. మరునాడు తెల్లవారగానే వసంతుణ్ణి పెడ రెక్కలు విరిచికట్టి ఊరేగింపుగా తీసుకువెళుతున్నారు. పొగమంచు దట్టంగా కమ్ముకున్నది. కొత్వాలు, వీరసింహుడు, కొత్తసేనాధిపతి అమరసింహుడు, వీధులకు ఇరువైపులా నిలబడ్డ ప్రజలకు స్పష్టంగా కనిపించడం లేదు.

హఠాత్తుగా గుర్రం ఒకటి శరవేగంతో దూసుకువచ్చింది. దాని మీది రౌతు ముసుగువీరుడు!

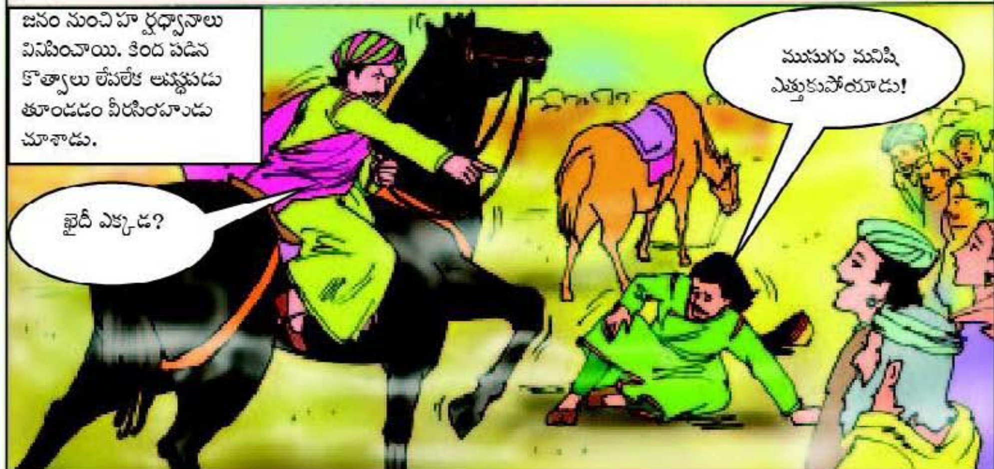
బాటను దాటి వళ్ళు!

వచ్చిన ఆ అజ్ఞాతవీరుడు వసంతుణ్ణి
సమీపించి ....

వంగి అతన్ని గుర్రం పైకి తీసుకుని ...

క్షణంలో ఎటో వెళ్ళిపోయాడు.

జనం నుంచి హర్షధ్వానాలు
వినిపించాయి. కింద పడిన
కొత్వాలు లేవలేక అవస్థపడు
తూండడం వీరసింహుడు
చూశాడు.
ఖైదీ ఎక్కడ?
ముసుగు మనిషి
ఎత్తుకుపోయాడు!

అమరసింహా! కొత్వాలును కారాగారంలో బంధించు!

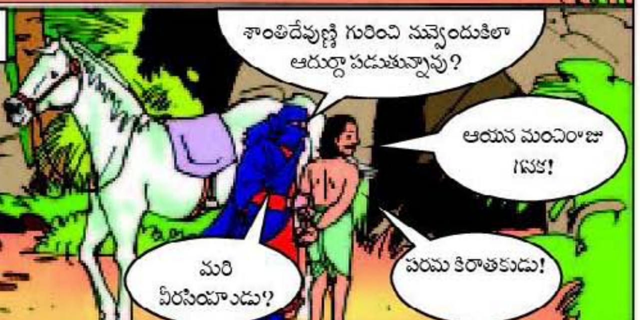
ప్రభూ! క్షమించండి! అన్నీ హఠాత్తుగా పొరపాటులే జరిగిపోయాయి.
వీణ్ణి లాక్కుపోండి.

ముసుగు వీరుడు అరణ్యం కేసి వెళ్ళి ...

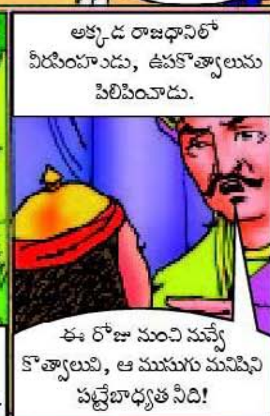
ఒక గుహ ముందు ఆగి, గుర్రం దిగాడు.

శాంతిదేవుణ్ణి గురించి నువ్వెందుకిలా ఆదుర్దా పడుతున్నావు?
ఆయన మంచిరాజు గనక!
మరి వీరసింహుడు?
పరమ కిరాతకుడు!

అయితే నువ్వు, అమృతపురికి వెళ్ళి, అక్కడి కాళీమాత ఆలయం దగ్గరికి చేరుకో...
తనను రక్షించింది ఎవరా అని వసంతుడు ఆశ్చర్యంతో చూడసాగాడు.

అక్కడ రాజధానిలో వీరసింహుడు, ఉపకొత్వాలును పిలిపించాడు.
ఈ రోజు నుంచి నువ్వే కొత్వాలువి, ఆ ముసుగు మనిషిని పట్టేబాధ్యత నీది!

చిత్తం, ప్రభూ! వాణ్ణి ప్రాణాలతో తెచ్చి మీ ఎదుట నిలబెడతాను.
ఎదురు తిరిగితే, వాణ్ణి చంపయినా తీసుకురా!
(ఇంకావుంది)

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వీచికలు

ఇండియం

వెండిలా మెరిసే సాగేగుణంగల మెత్తటి లోహ మూలకం ఇండియం. దీని సంకేతనామం In. మూలక సంఖ్య 49. అణుభారం 118.82. 1863లో ఎఫ్.రీక్, హెచ్. రిక్టర్ దీనిని జింక్ అంటే తుత్తునాగ మిశ్రమ ముడిపదార్థంలో కనుగొన్నారు. ఇది వెండిలా చాలా అరుదైనది. తుత్తునాగం, ఇనుము, సీసం ముడిపదార్థాలలో కలిసి ఉంటుంది. దీని వర్ణమాలలోని ప్రకాశవంతమైన నీలం రంగు రేఖను బట్టి ఈ మూలకానికి 'ఇండిగో' అని పేరు పెట్టారు.

వివిధ ఉష్ణోగ్రతలలో ఇది ద్రవ స్థితిలో ఉంటుంది. ఇది వెండికన్నా ఎక్కువగా అరుగుదలను నిరోధిస్తుంది. అద్దాల మీద వీటిని పూయడానికి ఉపయోగిస్తారు. వెండిలా ప్రతిబింబిస్తుంది. గది ఉష్ణోగ్రతలో ఇండియం ఆక్సిడైజ్ కాదు. అయితే ద్రవీభవన స్థానానికి పైగా వేడిచేసినట్టయితే వైలెట్ రంగుతో మండుతుంది. దీని భస్మాన్ని అద్దాల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు. పసుపు పచ్చరంగు రావడం కోసం దీనిని ఉపయోగిస్తారు.

బేరింగుల పటిష్టతకు కూడా ఇండియంను ఉపయోగిస్తారు. ఆమ్లాలను, రాపిడులను ఇండియం నిరోధిస్తుంది. ఇండియం మిశ్రమ ధాతువులను ట్రాన్సిస్టర్‌లలోనూ, సోలార్ సెల్స్‌లోనూ ఉపయోగిస్తారు.

మన పరిసరాలు

రైలు ప్రయాణాలు ... కొన్ని అలవాట్లు

మీ ఇల్లు రైల్వేలైను పక్కన ఉందనుకుందాం. వచ్చే పోయే రైళ్ళ ధ్వనులు; ప్రయాణీకులు వేసే చెత్తాచెదారం మీకు చీదర కలిగించడంతో పాటు కోపం తెప్పిస్తుంది కదూ?

నిజమే. మీరే కాదు. అనుదినం లక్షలాదిమంది అనుభవిస్తున్న బాధలే ఇవి. పరిసరాల అపరిశుభ్రత, వాతావరణ కాలుష్యం ఇవాళ జటిల సమస్యగా ఉంటోంది.

రైలు మార్గం పక్కన ఉన్న ఇళ్ళవారిని పట్టించుకోకుండా రైలు ప్రయాణీకులు - ప్లాస్టిక్ కప్పులు, ప్లాస్టిక్ ప్లేట్లు, వాటర్ బాటిల్స్ అంటూ రకరకాల వస్తువులను వెలుపలికి విసురుతూ ఉంటారు.

తోటి ప్రయాణీకులకూ, రైలు మార్గం పక్కన ఉన్నవారికీ ఇబ్బంది కలగకుండా ఉండాలంటే మనం కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవచ్చు.

- కాఫీ, టీలకు రైలులో ఇచ్చే ప్లాస్టిక్ కప్పులు ఉపయోగించకుండా ఉండాలంటే మనం బయలుదేరేప్పుడే మనవెంట ఒక లోటా తీసుకువెళ్ళడం అవసరం.
- మనం ఇంటి నుంచే వాటర్ బాటిల్ తీసుకువెళ్ళాలి. దారిలో తాగునీళ్ళు కొనుక్కునే అలవాటు చేసుకోకూడదు.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

గులాబీ ఉపయోగాలు

చాలాకాలం నుంచే మన కవులు, గాయకులు, రచయితలు, ప్రేమికులు 'పుష్పాలరాణి' గులాబీని ప్రేమకు సంకేతంగా భావిస్తూ వచ్చారు. అంతే కాదు. గులాబీని ఒక్కొక్క ప్రాంతంలో ఒక్కో విధంగా ఉపయోగిస్తూ వచ్చారు.
ఒకప్పుడు యూరోపుదేశస్థులు చాలామంది గులాబీని రహస్యానికి సంకేతంగా భావిస్తూ వచ్చారు. తాము విన్నదానిని బయటకు పొక్కనీయం అనడానికి గుర్తుగా ఇంగ్లాండులో సేవకులు చెవుల వెనక గులాబీలను ధరించేవారు. అతిథులు దాపరికం లేకుండా ఏ విషయాన్నయినా హాయిగా మాట్లాడుకో వచ్చుననడానికి సూచనగా డైనింగ్ రూములో గులాబీలు ఉంచే ఆచారం జర్మనీలో ఉండేది. విరబూయని గులాబీ మొగ్గలు రహస్యానికి సంకేతాలు.

దాదాపు 5000 సంవత్సరాలకు పూర్వమే ఈజిప్టు ఫారోలు గులాబీతోటలను పెంచేవారు. భౌతిక కాయాలపై గులాబీలను ఉంచి పాతిపెట్టేవారు. ప్రాచీన రోమనులు గులాబీపూల నుంచి మధుపానం తయారు చేసేవారు. ఐస్‌క్రీములో వాసనకోసం 'రోజ్ ఎస్సెన్స్' కలిపేవారు. సలాడ్స్‌లో గులాబీ రేకులను అలాగే తినేవారు. శతాబ్దాల నుంచి రోజ్‌వాటర్‌నూ, రోజ్ ఆయిల్‌నూ ఔషధాలలో ఉపయోగిస్తున్నారు. ఈనాడు రోజ్‌ఆయిల్‌ను సుగంధద్రవ్యాలలో, అలంకరణ సామగ్రులలో కొన్ని సిరప్‌లలో కూడా ఉపయోగిస్తున్నారు.

లోకజ్ఞానం

ప్రకృతి పరిజ్ఞానం క్విజ్

1. టెడ్డీబేర్ అంటే పిల్లలకు చాలా ఇష్టమైన బొమ్మ. ఆ బొమ్మకు నమూనాగా ఏ జంతువును తీసుకున్నారు?

2. భూమి మీద మొట్టమొదట చెట్లు మొలిచాయా? గడ్డి మొలిచిందా?

3. మిడతలకు చెవులు ఎక్కడ ఉన్నాయి?

4. రాబందులన్నీ ఒక్కసారిగా శవాలను పీక్కు తింటాయా?

5. కొమ్ము చేప (ఈల్)కూ కప్పకూ ఉన్న సామ్యం ఏమిటి?

(సమాధానాలు 66వ పేజీలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క మాటలోగాని,
చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాయగలరా?
రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

SOURAA

SOURAA

వ్యాఖ్యలను కాంపిటీషన్ పోస్టుకార్డు పైన రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా మాకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు మార్చ్ 2004 సంచికలో ప్రచురిస్తాం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమానం.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈకాట్టుతాంగల్, చెన్నయ్ - 600 097.

అభినందనలు

నవంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

బి. అనంత పద్మనాభరామా
23-6-759, చందూలాల్ బేలా
శాలీబండా,
హైదరాబాదు - 500 065.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

మొదటి ఫోటో : విహారానికి సిద్ధం!
రెండవ ఫోటో : మరెందుకు సందిగ్ధం?

లోకజ్ఞానం సమాధానాలు

1. ఒకనాటి అమెరికా ప్రెసిడెంట్ థియోడోర్ రూజ్వెల్ట్ పెట్టుకున్న నల్ల ఎలుగు బంటి పిల్ల నమూనాతో.
2. గడ్డిపోచలకన్నా ముందు, చెట్లలాంటి మొక్కలు మొలిచాయి.
3. మిడతల ముందు కాళ్ళకు గ్రాహణశక్తిగల చర్మం ఉంటుంది. ముందు కాళ్ళను ఆడిస్తూ అవి శబ్దాలను పసిగట్టగలవు
4. మొదట బలమైన రాబందులు తింటాయి. బలహీనమైనవి కాచుక్కూచుని మెల్లగా తమవంతు వచ్చాక తింటాయి.
5. ఈల కూడా కప్పలాగే చర్మంతోనే శ్వాసిస్తుంది.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor : B. Viswanatha Reddi (Viswam)

CHANDAMAMA (TELUGU) JANUARY 2004
REGISTERED NO. TN/PMG(CCR)-590/03-05
REGD. WITH REGISTRAR OF NEWSPAPER FOR INDIA NO. 1114/57 LICENSED TO POST WITHOUT PREPAYMENT NO. 373/03-05
FOREIGN - WPP. NO. 374/03-05